

## Stockholms stads sjukhusdirektion och i samband därmed stående institutioner.

### Sjukhusdirektionen.

*Vasagatan 6 (postadress: Stockholm 1; postgirokonton nr 50324); t. »sjukhusdirektionen». Direktionen sammanträder i regel första och tredje onsdagen i varje månad kl. 16.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Enligt lag den 20 december 1940 om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus (sjukhuslagen) åligger det stad, som ej deltagit i landsting, att för dem, som hava sin vistelseort eller hemort inom staden, ombesörja anstaltsvård för sjukdom, skada eller kroppsfel, i den mån icke annan drager försorg om sådan vård. I enahanda omfattning bör stad, som nyss nämnts, ombesörja anstaltsvård vid barns börd. Kommun, som driver sjukhus, är pliktig att åt lämplig kommunal nämnd eller annat kommunalt organ uppdraga att vara sjukvårdsberedning med uppgift att fullgöra den verksamhet, som enligt 4 § sjukhuslagen åligger sådan beredning.

Den 20 december 1940, utfärdade k. m:t även reglemente för Stockholms stads sjukhus, varigenom förordnades, att de stadens sjukhus eller avdelningar därav, vid vilka meddelas vård, som avses i sjukhuslagen, skola förvaltas av en gemensam sjukhusdirektion, såframt stadsfullmäktige det besluta. För Stockholms stads sjukhus skola lända till efterrättelse reglementets föreskrifter, så ock, i den mån ej annat följer av reglementet, bestämmelserna i sjukhuslagen och sjukhusstadgan den 20 december 1940.

Jämlikt nyssnämnda reglemente må stadsfullmäktige, om så finnes lämpligt, åt sjukvårdsberedningen uppdraga förvaltningen av sådan utav staden anordnad allmän sjukvård, som ej avses i sjukhuslagen och sjukhusstadgan och vars förvaltning författningen enligt ej tillkommer annan myndighet.

Enligt lag den 20 december 1940 om ändring i vissa delar av epidemilagen den 19 juni 1919, skall ledningen av epidemisjukhusväsendet inom

varje epidemidistrikt tillkomma en epideminämnd. Sådan nämnd i stad, som utgör eget epidemidistrikt, är efter stadens bestämmande hälsovårdsnämnden eller sjukvårdsberedningen. Bestämmer staden, att sjukvårdsberedningen skall vara epideminämnd, skall förste stadsläkaren vara ledamot av nämnden.

I anslutning till den nya sjukhuslagstiftningen har överståhållarämbetet den 31 januari 1942 fastställt instruktion för *Stockholms stads sjukhusdirektion*. Enligt denna instruktion handlar direktionen de förvaltningsuppgifter, som enligt sjukhuslagen, sjukhusstadgan samt reglementet för Stockholms stads sjukhus ankomma på sjukvårdsberedning. Direktionen utgör därjämte sådan gemensam direktion för stadens sjukhus, varom i reglementet stadgas, såframt icke beträffande visst sjukhus hinder häremot möter i donationsbrev eller stadsfullmäktige annorlunda besluta. Direktionen är stadens epideminämnd. Den utövar tillika, såframt ej stadsfullmäktige för särskilt fall annorlunda besluta, ledningen av sådan utav staden anordnad allmän sjukvård, som ej avses i sjukhuslagen och sjukhusstadgan och vars förvaltning författningen enligt ej tillkommer annan myndighet.

Efter framställning av stadsfullmäktige har k. m:t den 6 februari 1942 medgivit att sjukhusdirektionen tills vidare må vara barnmorskestyrelse i Stockholm.

Genom stadsfullmäktiges beslut den 26 juni 1945 har tuberkulosbyrån, numera benämnd centraldispensären, överförts från hälsovårdsnämndens till sjukhusdirektionens stat.

Sjukhusdirektionen består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte fyra suppleanter för direktionens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för en tid av fyra år. Direktionen utser årligen inom sig en vice ordförande. Nuvarande ledamöter och suppleanter äro utsedda för tiden t. o. m. år 1948.

Under sjukhusdirektionen lyder direktionens expedition, vars chef är sjukhusdirektören.

Med avseende å sinnessjukvården har staden i ett år 1925 mellan staten och staden ingått avtal förbundet sig att för framtiden, med vissa undantag, omhändervård anstaltsvården för i staden hemortsberättigade sinnessjuka mot viss



## SjD

ersättning härför av statsmedel. Angående sinnessjukhus, som staden jämlikt berörda avtal upprätthåller, gäller vad i stadgan angående sinnessjukvården i riket den 19 september 1929 är föreskrivet angående kommunala sinnessjukhus. I stället för 104 § i denna stadga gälla emellertid dels i tillämpliga delar reglementet för Stockholms stads sjukhus, dels särskilda av k. m:t den 6 december 1935 utfärdade bestämmelser angående Stockholms stads sinnessjukhus.

Sachsska barnsjukhuset förvaltas jämlikt donationsbestämmelser av en särskild styrelse (se sid. 371). En särskild sjukhusdirektion har även av stadsfullmäktige tillsatts för avdelningen för öron-, näs- och halssjukdomar vid Eastmaninstitutet (se sid. 408). Denna förvaltning är i övrigt samordnad med den övriga förvaltningen av Eastmaninstitutet. Jämväl för stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem och den öppna vården av psykiskt sjuka finnas enligt gällande stadgar särskilda styrelser (se sid. 381, 389). Samtliga nu nämnda styrelser äro emellertid underställda sjukhusdirektionen i dess egenskap av sjukvårdsberedning.

*Författningar m. m.* Instruktion för Stockholms stads sjukhusdirektion, fastställd av ÖA 31 jan. 1942 (Kf 1942: nr 8). Lag 20 dec. 1940 om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus (sjukhuslagen), med ändr. K. sjukhusstadga 20 dec. 1940, med ändr. K. reglemente 20 dec. 1940 för Stockholms stads sjukhus. Sinnessjuklag 19 sept. 1929, med ändr. K. stadga 19 sept. 1929 ang. sinnessjukvården i riket, med ändr. Avtal mellan staten och Stockholms stad angående sinnessjukvårdens ordnande, godkänt av k. m:t 18 dec. 1925 och av SF 19 okt. 1925. Särskilda bestämmelser ang. Stockholms stads sinnessjukhus, fastställda av k. m:t 6 dec. 1935, med ändr. Allmänna bestämmelser, gällande fr. o. m. 1 juni 1946 och specialbestämmelser, gällande fr. o. m. 1 jan. 1947 ang. löneförhållanden för sköterske- och baderskebiträden, arbets-, köks-, tvätt- och städskörspersonal vid Stockholms stads sjukhus och polikliniker.

*Stat år 1948.* Utgifter: driftbudgeten 76,948,649 kr., kapitalbudgeten, av lånemedel i linjen 745,000 kr., inom linjen 10,648,300 kr., dessutom förlagsmedel 3,296,850 kr.; inkomster: driftbudgeten 24,967,132 kr.

## Sjukhusdirektionens ledamöter.

## Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Mårtens, G. H. M., borgarråd, stadsfullm.; t. > stadshuset; träffas i stadshuset onsdagar och fredagar 11—12, i övrigt efter överenskomelse.

## Vice ordförande.

\*Anderson, Knut Hj., kontorschef, stadsfullm.

## Övriga ledamöter.

- \*Grandien, A., redaktör, stadsfullm.
- \*Höjer, Gerda, ombudsman, stadsfullm.
- \*Johansson, Erik G., f. d. förbundskassör, stads-kollegiets ordf.
- \*Johansson-Visborg, Anna S., fru, stadsfullm.
- \*Öhman, H. G., prakt. läkare.

Suppleanter.<sup>1)</sup>

- \*Ander, f. Eriksson, Elsa S., fru, stadsfullm.
- \*Grönwall, E., arkitekt.
- \*Gårdstam, R. G. I., med. d.r.
- \*Henriksson, T. H., sekreterare, stadsfullm.

## Sekreterare.

Ericsson, C.-B. A. (se sid. 355).

## Sjukhusdirektionens delegerade.

## Budgetdelegerade.

Mårtens, G. H. M., ordf.; Anderson, Knut Hj.  
Suppleanter: Höjer, Gerda; Henriksson, T. H.

## Tjänstedelegerade.

Tjänstedelegerade hava att dels självständigt handlägga vissa personalärenden, dels till direktionen avgiva yttrande i dylika ärenden.

Mårtens, G. H. M., ordf.; Anderson, Knut Hj.; Johansson, Erik G.

Suppleanter: Höjer, Gerda; Ander, f. Eriksson, Elsa S.

## Upphandlingsdelegerade.

Biträdande sjukhusdirektören verkställer i samråd med tvenne delegerade upphandlingen för sjukhusen och övriga under direktionen lydande inrättningar.

Mårtens, G. H. M., ordf.; Johansson-Visborg, Anna S.

Suppleanter: Grandien, A.; Ander, f. Eriksson, Elsa S.

## Byggnadsdelegerade.

Byggnadsdelegerade hava till uppgift att omhändrha de byggnadsföretag, som sjukhusdirektionen uppdrager åt delegerade att ombesörja. F. n. avser delegerades uppdrag ny- och ombyggnader vid Söderby sjukhus, inberäknat Molanderhemmet, vid Beckomberga sjukhus, vid Sabbatsbergs sjukhus (ögon- och öronaviljongen),

<sup>1)</sup> Ordföranden samt ledamöterna hr Grandien och fröken Höjer skola vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hrr Gårdstam och Grönwall i nu nämnd ordning, vice ordföranden samt ledamöterna hr Johansson, fru Johansson-Visborg och hr Öhman i första hand av suppleanterna hr Henriksson och fru Ander i nu nämnd ordning.



samt vid egendomarna Blackeberg och Karlberga ävensom nybyggnader för sjuksköterskeskola, efterbehandlingsjukhus vid Södersjukhuset och bakteriologiskt centrallaboratorium.

**Mårtens**, G. H. M., ordf., **Anderson**, Knut Hj.;  
**Öhman**, H. G.

**Suppleanter**: **Gärdstam**, R. G. I., **Johansson-Visborg**, Anna S.

### *Sekreterare.*

**Thylén**, M. A. V., extra sekreterare (se sid. 356).

Delegerad för barnsanatoriet Tjärnan.

**Anderson**, Knut Hj.

### *Revisorer.*

Gemensamma för hälsoförvaldsnämnden m. fl.  
(se sid. 395).

**Byggnadskommittéer tillhörande sjukhusdirektionens förvaltningsområde.**

**Södersjukhusets byggnadskommitté.**

Stadsfullmäktige beslöt den 26 april 1937 ställa visst område på Årstaberget till sjukhusdirektionens förfogande för sjukhusändamål samt uppdraga åt direktionen att ombesörja uppförandet i huvudsaklig överensstämmelse med det av direktionen framlagda förslaget av ett central-sjukhus för de södra stadsdelarna ävensom att för ändamålet bevilja sjukhusdirektionen ett anslag av 21,049,000 kr. att utgå av lånemedel (jfr Bih. 1936: nr 56, Utl. 1937: nr 131).

I anledning härav beslöt sjukhusdirektionen den 28 maj 1937 att tillsätta en byggnadskommitté, bestående av fem personer, med uppdrag att ombesörja uppförandet av det sålunda beslutade nya centralsjukhuset.

Sedermera hava stadsfullmäktige under åren 1938—1947 till sjukhusets färdigställande (inkl. centraltvättinrättningen m. m.) beviljat ytterligare 22,098,200 kr. Sammanlagt har till sjukhusets uppförande t. o. m. år 1947 beviljats 43,147,200 kr. (se vidare sid. 368).

Byggnadskommittén ombesörjer uppförande av sjukhuset enligt 1,200-sängsprogrammet (inkl. personalrestaurang och centraltvättinrättning).

Sjukhusets ytterligare utbyggnad med en sjuksköterskeskola och ett efterbehandlingsjukhus ombesörjes av sjukhusdirektionens byggnadsdelegerade.

### *Ledamöter.*

**Karlsson**, Victor E., f. d. borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Mårtens**, G. H. M., borgarråd, stadsfullm., vice ordf.; **Anderson**, Knut Hj., kon-torschef, stadsfullm.; **Bergström**, K., byggnads-ingenjör; **Clason**, I. G., arkitekt.

**Suppleant**: **Johansson**, Erik G., f. d. förbunds-kassör, stadsskollegiets ordf.

*Sekreterare* (1,800 kr.).

**Lindström**, E. L. A., intendent (se sid. 371).

### *Byggnadskontor.*

*Ringvägen 52, Sö.: t. 42 78 20, 42 78 21,  
44 32 08.*

### *Chefsarkitekt.*

**Cederström**, C. Hj., ingenjör.

*Arbetschef* (18,000 kr. utan rörligt tillägg).

**Sundblad**, N. K., civilingenjör.

Chef för byggnadskontoret är arbetschefen, som tillika är föredragande hos sjukhusdirektionens byggnadsdelegerade i frågor berörande utbyggnad av Södersjukhuset med sjuksköterskeskola och efterbehandlingsjukhus.

*Arkitekter* (10,920—7,560 kr.).

**Imhäuser**, H. P. A., för sjuksköterskeskola och efterbehandlingsjukhus; **Schöldström**, B. G. F.; **Alton**, R. A. G.

*Ingenjörer* (8,328—6,360 kr.).

**Griffé**, F. E.; **Hallnäs**, T. J.; **Blomster**, E. A.;  
**Frisell**, J. O. V.

*Kammarsskrivare* (4,560 kr.).

**Andersson**, Å. M. F.; **Lövgren**, O. T.

### *Redogörare*

för 1,200-sängsprogrammet (2,000 kr. utan rörligt tillägg).

**Nilsson**, H. V., extra syssloman (se sid. 250).

### *Redogörare*

för sjuksköterskeskolan och efterbehandlings-sjukhuset.

**Lövgren**, O. T., extra kammarsskrivare (se ovan).

Dessutom ytterligare personal av växlande antal.

**Sabbatsbergs sjukhus' byggnads-kommitté.**

Den 19 februari 1940 beviljade stadsfullmäktige ett anslag å 4,389,000 kr. till uppförande av nybyggnader för panncentral och kvinnoklinik vid Sabbatsbergs sjukhus (jfr Utl. 1940: nr 58). Sjukhusdirektionen beslöt den 26 juni 1941 tillsätta en byggnadskommitté för planläggningen och uppförandet av dessa nybyggnader. Den 20 mars 1944 nedsatte stadsfullmäktige anslaget belopp till 4,029,000 kr. (se sid. 361 och Utl. 1944: nr 81).



## Ledamöter.

**Mårtens**, G. H. M., borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Höjer**, Gerda, ombudsman, stadsfullm., vice ordf.; **Anderson**, Knut H., kontorschef, stadsfullm.; **Lundqvist**, E. E. G., civilingenjör; **Westman**, A. E., professor; **Wetterdal**, P. L., docent, överläkare.

**Suppleant**: **Johansson**, Erik G., f. d. förbundskassör, stadskollegiets ordf.

## Sekreterare.

**Zettergren**, E. R., syssloman (se sid. 362).

## Byggnadskommittén för Sachsska barnsjukhuset.

Sedan stadsfullmäktige den 19 november 1945 beviljat anslag å 2,270,000 kr. för om- och tillbyggnad av Sachsska barnsjukhuset, beslöt stadsfullmäktige, efter framställning av sjukhusdirektionen, den 28 januari 1946 tillsätta en kommitté av fem personer med uppdrag att verkställa den ifrågavarande om- och tillbyggnaden.

## Ledamöter.

**Sachs**, J. E., f. d. generalkonsul, ordf.; **Heyman**, f. Thiel, Agda, fru; **Johansson-Visborg**, Anna S., fru, stadsfullm.; **Nessen**, N. S., byggnadsingenjör; **Wallgren**, A. J., professor, överläkare.

## Sekreterare.

**Hägglund**, B. A. K., e. o. syssloman (se sid. 380).

## Sjukhusdirektionens rådgivande organ.

### Organisationskommittén.

*Jakobsbergsgatan 28, 1 tr., C.; t. 11 1879.*

Organisationskommittén, som tillsattes av sjukhusdirektionen den 4 december 1946, har till uppgift att undersöka alla möjligheter att genom sådan förenkling och rationalisering av sjukhusarbetet, som ej kan leda till en sänkning av sjukvårdens standard, söka åstadkomma besparing i fråga om personal och driftkostnader över huvud taget.

## Ledamöter.

**Mårtens**, G. H. M., borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Johansson**, Erik G., f. d. förbundskassör, stadskollegiets ordf., vice ordf.; **Granath**, K.-E., e. o. sekreterare; **Gårdstam**, R. G. I., med. dr.; **Hansson**, N. H., sjukhusdirektör.

**Suppleanter**: **Ander**, f. Eriksson, Elsa S., fru, stadsfullm.; **Höjer**, Gerda, ombudsman, stadsfullm.

## Utredningschef.

**Pehrson**, C. G., borgarrådssekreterare (se sid. 100).

## Organisationsexpert

(15,000 kr. utan rörligt tillägg).

**Hansson**, E. O. V., ingenjör.

## Sekreterare (8,004 kr.).

**Josefsson**, N. O., tf. notarie.

## Tuberkulosrådet.

Med anledning av ett utav stadskollegiets tuberkuloskommitté avgivet betänkande angående tuberkulosvårdens organisation och tuberkuloseftervårdens utbyggnad (Bih. 1945: nr 11) beslöt stadsfullmäktige den 26 juni 1945 anmoda sjukhusdirektionen att utse ett tuberkulosråd med uppgift att verkställa de utredningar angående tuberkulosvården, som sjukhusdirektionen uppdrager åt rådet, samt i övrigt på anmodan av direktionen avgiva yttranden i tuberkulosfrågor. Rådet består av sju ledamöter jämte lika många suppleanter. Sjukhusdirektionen, hälsovårdsnämnden, fattigvårdsnämnden, barnavårdsnämnden, lärings- och yrkesskolstyrelsen, arbetsnämnden i Stockholm samt centralstyrelsen för föreningen lungsjuka i Stockholm [Flis] skola vara representerade med vardera en ledamot och en suppleant. Ordförande och vice ordförande utses inom rådet. Överläkaren vid centraldispensären är föredragande i rådet.

Ang. Centraldispensären, se sid. 384.

## Ledamöter.

**Wahlbärj**, J., borgarråd, stadsfullm. (för barnavårdsnämnden), ordf.; **Johansson-Visborg**, Anna S., fru, stadsfullm. (för sjukhusdirektionen), vice ordf.; **Carlsson**, Abel E., kamrerare (för hälsovårdsnämnden); **Hagström**, f. Svensson, Anna M., riksstudiedare, stadsfullm. (för fattigvårdsnämnden); **Lindquist**, Vivan L. M., inspektör (för arbetsnämnden); **Johansson**, f. Myhrström, Elin M. K., sätтарinna (för lärings- och yrkesskolstyrelsen); **Karlquist**, K. H., ombudsman (för centralstyrelsen Flis).

## Suppleanter.

**Ander**, f. Eriksson, Elsa S., fru, stadsfullm. (för sjukhusdirektionen); **Johansson**, Lilly E. E., fabriksarbeterska, stadsfullm. (för hälsovårdsnämnden); **Ewerlöf**, f. Löwenadler, Elsa H. E. J., fru (för fattigvårdsnämnden); **Cedergren**, f. Bernadotte av Wisborg, Elsa V., fru, stadsfullm. (för barnavårdsnämnden); **Herlitz**, Ingeborg, försäkringstjänsteman (för lärings- och yrkesskolstyrelsen); **Vakant** (för arbetsnämnden); **Svensson**, Knuth G., verktygsarbetare, stadsfullm. (för centralstyrelsen Flis).

## Sekreterare.

**Ericsson**, A. B., extra syssloman (se sid. 385).

## 1944 års kommunala tandvårdsutredning.

Se sid. 416.



**Central förvaltning.****Sjukhusdirektionens kansli.**

*Vasagatan 6 (postadress: Stockholm 1); t. »sjukhusdirektionen»; expeditionstid: 9—12, 13—16.*

*Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten: 3,015,163 kr.; kapitalbudgeten, lånemedel inom linjen 1,945,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,085,260 kr.*

**Kanslidirektör (XXV).**

Tham, K. G. K. M.

**Sekreterare (e. 21).**

Ericsson, C.-B. A.

En *kontorsskrivare* (9), ett *extra första kontorsbiträde* (3,204 kr.).

**Sjukhusdirektörskontoret.**

*Adress, telefon och expeditionstid lika med kansliet; postgirokonton nr 50324.*

Sjukhusdirektören biträder sjukhusdirektionen vid handhavande av dess uppgifter och har att leda förvaltningen av de under direktionen lydande sjukhusen samt är föredragande i direktionen och är dess verkställande tjänsteman. Sjukhusdirektören biträdes närmast av en intendent (1 kl.), tillika biträdande sjukhusdirektör.

**Instruktioner.** Instruktioner för sjukhusdirektören och biträdande sjukhusdirektören, fastställda av direktionen 17 febr. 1943. Instruktion för kamreraren, fastställd av direktionen 3 mars 1943. Instruktion för intendenten, fastställd av direktionen 17 mars 1943. Instruktioner för kanslidirektören, byggnadsintendenten och näringskonsulenten, fastställda av direktionen 3 och 17 mars 1943 samt 20 dec. 1944, med ändr.

**Sjukhusdirektör (D).**

Hansson, N. H. (förordn. t. o. m. <sup>31</sup>/<sub>12</sub> 1949); t. »sjukhusdirektionen»; mottagningsstid: 14—15 (lördagar 11—12); telefonstid: 11—12, 15—16 (lördagar 11—12).

**Intendent (1 kl.), tillika biträdande sjukhusdirektör (XXV).**

Wedefelt, G. F. G:son.

**Läkarassistent (6,780 kr.).**

von Greyerz, W.

**Förste expeditionsvakt (8)**

(gemensam med hälsovårdsnämnden).

Haegerstolpe, K. G. A.

Ett *första kontorsbiträde* (7), en *expeditionsvakt* (6) (gemensam med hälsovårdsnämnden), en *e. o. expeditionsvakt* (VI) (gemensam med hälsovårdsnämnden), två *extra*

*expeditionsvakter* (2,580 kr.), ett *extra expeditionsvaktsbiträde* (1,380 kr.), en *telefonist* (4), en *e. o. telefonist* (IV) (gemensam med hälsovårdsnämnden). — En *översköterska* (8).

**Kameralavdelningen**

(gemensam med hälsovårdsnämnden).

**Kamrerare (1 kl.) (21).**

Edwall, E. H. A.; t. »sjukhusdirektionen»; mottagningsstid: 9—10.

**Förste kammarskrivare (17).**

Malmström, E. A.

**Kontorsassistent (e. 13).**

Vakant.

**Förste kontorsskrivare och kassör (11).**

Ersson, Kerstin M.

En *kontorsskrivare* (9), en *extra amanuens* (4,020 kr.), en *extra kontorsskrivare* (4,476 kr.) ett *första kontorsbiträde* (7), ett *e. o. kontorsbiträde* (V).

**Intendenturavdelningen.**

Denna avdelning, som står under närmaste ledning av biträdande sjukhusdirektören, handhar direktionens upphandlings- och utspisningsärenden samt förvaltar direktionens centralförråd, beläget Hagavägen 134—136, Sundbyberg.

**Intendent (2 kl.) (21).**

Vakant, *tf. Garpendal*, C. H. G.; mottagningsstid: 14—15 (lördagar 13—14).

**Näringskonsulent (XVIII).**

Vakant.

**Kammarskrivare (15).**

Ljungdahl, K. F. G., tj. (se nedan), *tf. Garpendal*, C. H. G., tj. (se ovan), *tf. Rentzhog*, Y. A.

**Förrådschef (6,516 kr.).**

Ljungdahl, K. F. G.; t. 28 33 15.

**Förrådsmästare (3,180 kr.).**

Henning, S.-A.; t. 28 33 15.

En *extra kontorssassistent* (4,020 kr.), en *extra kontorsskrivare* (3,648 kr.), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), ett *extra kontorsbiträde* (2,640 kr.).

**Budgetavdelningen.****Notarie (19).**

Pehrson, C. G., tj. (se sid. 100), *tf. Josefsson*, N. O., tj. (se sid. 354), *tf. Furuby*, B. V.



*Kammarsskrivare* (e. 15).

Furuby, B. V., tjl. (se ovan), *tf.* Lundberg, I. K.

*Kontorsassistent* (e. 13).

Vakant, *tf.* Ranskog, H. Å. R.

**Personalavdelningen.**

*Kammarsskrivare* (e. 15).

Vakant, *tf.* Enström, K. O.

Ett första kontorsbiträde (7), ett e. o. kontorsbiträde (V).

**Byggnadsavdelningen.**

*Kungsgatan 66, 4 tr., C.; t. 102132.*

*Byggnadsintendent* (XXIII).

Törn, E. W.

*Ingenjörer* (8,880—5,760 kr.).

Thorsell, B. R.; Lundqvist, N. O.; Eriksson, A.; Birger, B. I. V.

Ett extra ritbiträde (2,640 kr.).

**Utredningsavdelningen.**

Denna avdelning biträder sjukhusdirektören och utredningskommittén med utredningar, som ej tillhöra ovannämnda specialavdelningar.

*Sekreterare* (e. 21).

Thylén, M. A. V.

*Notarie* (XIX).

Vakant.

*Kammarsskrivare* (6,372 kr.).

Lagergren, K.

**Ombudsmansexpeditionen**

(gemensam med fattigvårdsnämnden, se sid. 222).

*Ombudsman.*

Grünberger, H., *tf.* (se sid. 222).

*Aktuarie.*

Brisenius, O. A.

**Personalläkarvården.**

Sedan stadsfullmäktige den 27 april 1944 beviljat anslag till omorganisation av personalläkarvården vid stadens sjukhus, är denna försöksvis sedan den 1 maj 1944 enligt sjukhusdirektionens beslut den 16 februari och den 26 april 1944 samt den 25 september 1946 ordnad på följande sätt.

Staden är indelad i tre personalläkardistrikt, nämligen *Kungsholms distrikt*, omfattande Kungsholms, St Görans och Bromma församlingar (utom Beckomberga sjukhus), *Södermalms distrikt*, omfattande Katarina, Sofia, Maria Magdalena, Högalids, Enskede och Brännkyrka församlingar (utom Långbro sjukhus) samt *Norrmalms distrikt*, omfattande stadens övriga delar (utom Norrtulls sjukhus). Inom varje distrikt håller personaldistriktsläkaren mottagning för personalen vid inom distriktet belägna sjukhus. Personaldistriktsläkaren gör även erforderliga hembesök hos all inom distriktet bosatt sjukhuspersonal, oavsett tjänstgöringsplatsen. Långbro, Beckomberga och Norrtulls sjukhus äro undantagna från distriktsindelningen och hava var sin personalläkare, vilken genom mottagning å respektive sjukhus samt hembesök meddelar läkarvård åt sjukhusets personal oavsett bosadens belägenhet.

Utöver avlöningen utgår till personaldistriktsläkare särskild ersättning för hembesök, beräknad enligt provinsialläkartaxa för dagbesök och efter 10 kr. per nattbesök, i båda fallen jämte reseersättning.

*Personaldistriktsläkare*  
(4,320—3,780 kr.).

Jansson, K. T. (Kungsholms distr.); Nordenberg, R. (Södermalms distr.); en vakant, *tf.* Sällström, E. von Sydow, A. Birgitta (Norrmalms distr.).

*Personalläkare* vid Norrtulls, Långbro och Beckomberga sjukhus, se sid. 371, 376 och 377.

**Sjukhusavgiftsdelegerade.**

Sjukhusavgiftsdelegerade, till antalet fem jämte tre suppleanter, utses av stadsfullmäktige för två kalenderår med uppgift huvudsakligen att pröva frågor om nedsättning av sjukhusavgift. Delegerade utse vid början av varje tjänstgöringsår inom sig ordförande och vice ordförande. Ansökan om nedsättning i stadgade vårdavgifter inlämnas till sjukhusavgiftsdelegerade, vilka äga att med hänsyn till sökandens ekonomiska förhållanden besluta om nedsättning av sjukhusavgiften, dock ej till mindre än 50 öre per dag. Vid den undersökning, som bör föregå beslut om nedsatt avgift, skall biträde lämnas delegerade av fattigvårdsnämnden. I fråga om fullständig befrielse från sjukvårdsavgift fattas beslut av vederbörande fattigvårdsstyrelse eller beträffande arbetslöshetsfall av fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden.

Detta förfaringsätt tillämpas förutom för stadens egna sjukhus och konvalescenthem samt vid den öppna vården av psykiskt sjuka även, då det gäller vård av stockholmsbor, beträffande Serafimerlasarettet, Allmänna barnbördshuset,



Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn, Diakonissanstaltens sjukhus (Ersta), Karolinska sjukhuset med Radiumhemmet, sjukhuset Eira m. fl. samt vid utfärdande av ansvarsförbindelser för vård å sanatorier. Samma bestämmelser tillämpas även i fråga om ortopediska bandage o. d. å stadens sjukhus och å Vanförestalten samt för erhållande av bad och behandling vid kurorter och brunnar.

*Instruktion m. m.* Instruktion för sjukhusavgiftsdelegerade, fastställd av ÖA 11 dec. 1940 (Kf 1940: nr 54). Reglemente ang. avgifterna vid Stockholms stads sjukvårdsanstalter, antaget av SF 20 dec. 1939, med ändr. 18 dec. 1940.

### Sjukhusavgiftsdelegerade.

**Daelander**, f. Sjöstrand, A. Elisabeth, postkontrollör, stadsfullm., vice ordf.: \***Hermansson**, f. Johansson, Agnes E., folkskollärarinna; \***Hultell**, f. Radhe, E. Mary E., första kontorsbiträde, stadsfullm.; \***Johansson**, B. E., ombudsman, ordf. och kassavårdare; **Johansson**, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.

*Suppleanter:* \***Christiansson**, M. E. (Greta), fil. kand.; \***Selin**, B. E., metallarbetare; **Östman**, G. R., verkst. direktör.

### Sekreterare.

**Anderson**, K. E. H. (se sid. 100).

### Expeditionen.

*Lilla Nygatan 5, 3 tr., C.; t. 11 85 95, 11 96 95, 21 21 69; mottagning för allmänheten: 9—14.*

### Inspektör (1 kl.) (19).

**Anderson**, K. E. H., tjl. (se sid. 100), *tf.* **Blom**, Å. V. E.

### Kammarsskrivare (15).

**Blom**, Å. V. E., tjl. (se ovan), *tf.* **Broman**, Eivor.

### Assistent (1 kl.) (12).

**Broman**, Eivor, tjl. (se ovan), *tf.* **Ahlberg**, S. O.

### Assistent (1 kl.) (XII).

Vakant, *tf.* **Agelin**, f. Björkman, Margit I. E.

### Assistent (e. 12).

**Ahlberg**, S. O., tjl. (se ovan), *tf.* **Andersson**, E. L.

Ett e. o. första kontorsbiträde (VII), en e. o. expeditivakt (VI), tjl.

## Centrallaboratorierna.

### Bakteriologiska laboratoriet.

*Vasagatan 13, gårdshuset, 1 tr. (postadress: postfach 177, Stockholm I); t. 10 15 02, 10 15 14, 20 52 62, 21 51 39, 11 21 73; laboratoriet öppet: vardagar utom lördagar 9—16, lördagar 9—14, sön- och helgdagar 9—11.*

På avdelningen utföras bakteriologiska undersökningar rörande till direktionens verksamhet hörande frågor; utredningar i hälsovårdsärenden, för vilkas bedömande bakteriologisk sakkunskap erfordras; undersökningar i diagnostiskt syfte beträffande halsprov för difteri och upphostningsprov (utstrykningspreparat) för tuberkulos. Undersökningarna utföras kostnadsfritt för i Stockholm boende personer. För de prov, som för dylikt ändamål från sjukhus och praktiserande läkare i staden eller landsorten till laboratoriet insändas utgår ersättning enligt taxa.

Stadsfullmäktige beslöt den 1 juli 1947 anvisa 1,945,000 kr. för uppförande av en nybyggnad för laboratoriet i anslutning till Sababergs sjukhus.

*Instruktioner m. m.* Hälsovårdsnämndens instruktioner för överläkaren vid nämndens bakteriologiska laboratorium 13 mars 1934 och för assistent 24 okt. 1933. Taxor för undersökning av prov samt för bakteriologiska substrat, fastställda av sjukhusdirektionen 16 sept. 1942.

### Styresman.

**Davide**, H. L. (se nedan).

### Överläkare (21).

**Davide**, H. L. (förordn. t. o. m. <sup>30</sup>/<sub>100</sub> 1950); t. 20 52 62; mottagningstid: 12—12,30.

### Överläkare (XXI).

**Packalén**, K. T.

### Laboratorieassistent (XXI).

**Varenius**, S. R. P.

### Assistenter (e. 21).

**Peterson**, N. O. A.; **Tunevall**, T. G.

### Preparatörer (9).

**Lundgren**, D. A.; **Törnqvist**, A. H.; **Lindberg**, G. S. M.

### Preparator (IX).

**Thorén**, G. V.

Fyra laboratoriebiträden (7), två e. o. laboratoriebiträden (VII), fem extra laboratoriebiträden (2,460—2,220 kr.), två extra vaktmästare (2,580—2,340 kr.), en extra djurskötare (2,160 kr.). — Tre sköterskebiträden (B), en städerska (A) samt tillfällig personal i mån av behov.



## SJD

### Kliniska laboratoriet.

*S:t Görans sjukhus, ing. Kungsholmsgatan 109, K.; t. 22 20 40: centrallaboratoriet; prov mottagas 9—15; undersökningar av basalsättning och magsaft beställas per tel. 9—16; blodprov tagas utan föregående anmälan 9,30—10,30.*

På avdelningen utföras olika medicinsk-kemiska undersökningar (å blod, urin m. m.) samt undersökningar av basalsättningen, allt enligt fastställt taxa. Undersökningarna äro kostnadsfria för personer, som styrkt sin medel-löshet eller av vissa läkare prövas vara i behov av kostnadsfri undersökning.

*Taxa.* Taxa för undersökningarna, fastställd av sjukhusdirektionen 16 maj 1944.

### Överläkare (XXI).

*Andreen, E. Andrea; t. 53 56 05; mottagnings-tid: 9,30—10,30.*

### Förste kemist (e. 16).

*Vakant, tf. Etzler, f. Eriksson Elsa S. M.*

*En laboratorieöversköterska (8), två extra laboratoriesköterskor (2,880 kr.), ett extra första kontorsbiträde (2,640 kr.). — En städerska (A).*

## Sjukvårdsanstalter.

(Adresser, telefoner, expeditionstider: se nedan under respektive sjukhus.)

Den för sjukvården vid visst sjukhus ansvarige läkaren eller, där flera sådana finnas, den av dem, som därtill av direktionen förordnas, är enligt sjukhuslagen mellan direktionens sam-manträden sjukhusets inför direktionen ansvarige styresman. — För sjukvården vid sjukhus eller avdelning därav ansvariga läkare benäm-nas i sjukhusreglementet överläkare.

Vid varje sjukhus skall finnas en av direk-tionen tillsatt sysselman, som har att under direktionens förmanskap handhåva sjukhusets eko-nomiska förvaltning m. m. samt att under sty-resmannen övervaka ordningen inom sjukhuset och mathållningen ävensom hålla uppsikt över underordnad personal.

Ovannämnda bestämmelser rörande styres-man gälla ej blott egentliga sjukhus, barnbörds-hus och sinnessjukhus utan även epidemisjuk-hus och konvalescenthem. Tillsättande av sysslo-man är däremot ej obligatoriskt vid konvalescent-hem.

Den 17 februari 1947 hava stadsfullmäktige bemyndigat sjukhusdirektionen att utarbeta och framlägga förslag till två nya råjongsjukhus, med förläggning det ena å Östermalm och det andra inom Brännkyrka ävensom anvisat medel till utredningskostnaden.

En utförlig redogörelse för Stockholms stads sjukhusväsen ingår i Bih. 1933: nr 60.

*Författningar.* Instruktioner för styres-man, överläkare, sysselman och husmoder, fast-ställda av sjukhusdirektionen 17 febr. samt 3 och 17 mars 1943 (Kf 1943: nr 11), med ändr.

*Stat år 1948.* (Sjukhusvård.) Utgifter: driftbudgeten 61,396,087 kr., kapitalbudgeten av lånemedel i linjen 745,000 kr., inom lin-jen 5,581,300 kr.; inkomster: driftbudgeten 20,817,390 kr.

### Sjukhuscentralen.

*Vasagatan 6, 2 tr., C.; t. »sjukhusdirektio-nen»: »sjukhuscentralen» (efter expedi-tionstidens slut »sjukhusdirektionens 1:a eller 2:a linje» eller 10 72 11); expeditionstid: 9—16 (telefonvakt hela dygnet).*

Sjukhuscentralen har till uppgift att med led-ning av från sjukhusen erhållna uppgifter föra tablå över beläggningen å stadens sjukhus (med undantag av epidemisjukhus, sanatorier och sin-nessjukhus) samt att lämna anvisning å lediga platser å dylika sjukhus till personer, som inne-håva läkarremiss för sjukhusvård. Dessutom ålig-ger det sjukhuscentralen att lämna allmänheten upplysning om formerna och villkoren för intag-ning å stadens sjukhus och konvalescenthem, sjukhusens tider för intagning och besök, sjuk-husavgifter, stadsdistriktsläkare och i staden vakthavande läkare, stadssjuksköterskor och vill-koren för deras anlåtande, annan sköterskevärd för mindre bemedlade, stadens polikliniker, fat-tigvårdens distriktsbyråer och andra frågor rör-ande stadens sjukvård. Vidare skall sjukhus-centralen förmedla sjuktransporter i samarbete med brandkåren (jfr sid. 167) och medelst sjuk-transportflygplan, stationerat vid 2:a flygkären vid Hägernäs, huvudsakligen avsett för sjuk-transporter från Stockholms skärgård (t. »flyg-ambulansen»). Sjukhuscentralen svarar på namn-anropet »Jourhavande läkare» och förmed-lar kontakten mellan allmänheten och dessa läkare under de tider läkarna äro tillgängliga: vardagar utom lördagar 19—7 (sommartid 15—7), lördagar och helgdagsaftnar 15—24, sön-och helgdagar 0—24.

*Författningar.* Instruktioner för sjukhus-centralen samt där tjänstgörande läkare och skö-terskor m. m., fastställda av hälsovårdsnämnden 27 jan. 1931 (Kf 1931: nr 125). Bestämmelser m. m. rörande sjukhuscentralens verksamhet, fastställda av hälsovårdsnämnden 27 jan. 1931.

### Chef.

**Sjukhusdirektören.**

### Läkare.

*von Greyerz, W.;* mottagningstid: vardagar utom lördagar 14—15.

*Sex översköterskor (8).*



## Blodgivarecentralen.

*S:t Eriks sjukhus; adress och telefon:  
se sid. 366.*

Blodgivarecentralen har till uppgift att förse sjukhusen i Stockholm med blod, plasma och serum för transfusion. Ersättning till blodgivare utgår med 25—28 kr. per gång. Anmälan till blodgivning: torsdagar 17,30—18.

*Läkare (2,100 kr.).*

Sköld, E. G. V.

En *extra sjuksköterska* (2,880 kr.), ett *extra första kontorsbiträde* (2,760 kr.), ett *extra kontorsbiträde* (2,640 kr.). — Ett *sköterskebiträde* (B).

## Avgifter & sjukhusen.

För att & sjukhus intagas bör den sjuke själv eller genom ombud på den för varje sjukhus bestämda mottagningstiden anmäla sig & sjukhusets mottagningssal och därvid:

1:o) förete läkares intyg om sjukdomens beskaffenhet och flyttnings- eller åldersbetyg;

2:o) avlämna ansvarsförbindelse av vederbörlig person eller annan säkerhet för all sjukvårds-ävensom annan kostnad, som av sjukhuset bestäms. Därest den sjuke eller, om denne är minderårigt barn (under 15 år), någon av föräldrarna är medlem av erkänd sjukförsäkring, som meddelar sjukvårdsförsäkring, skall sjukförsäkringen förete. Är den sjuke medellös eller mindre bemedlad, skall han eller hans ombud på särskild blankett, som erhålles & sjukhusets syssломanskonto, skriva en ansökan om befrielse från, resp. nedsättning i sjukhusavgiften (jfr nedan).

Personer, träffade av olycksförhållande, eller sjukdomsfall, som fordrar hastig hjälp, intagas alla tider på dygnet; i sådant fall böra ovan angivna handlingar ofördröjligen därefter anskaffas.

Där ej på grund av allmän författning sjukhusvård skall kostnadsfritt åtnjutas<sup>1)</sup> eller nedsättning beviljats av sjukhusavgiftsdelegerade (se nedan), utgår avgifterna för vård & stadens sjukhus enligt följande av stadsfullmäktige fastställda taxa.

*Avgift för betalande sjuka per dag:  
för stockholmsbor:*

vid samtliga stadens sjukhus med undantag av nedan angivna sjukhus eller särskilda avdelningar:

|                           |          |
|---------------------------|----------|
| de 15 första dagarna      |          |
| & allmänt rum . . . . .   | 4,50 kr. |
| > halvenskött > . . . . . | 9 >      |
| > helenskött > . . . . .  | 15 >     |

<sup>1)</sup> Vård & allmänt rum vid Epidemisk sjukhuset för epidemisk sjukdom samt vid S:t Görans sjukhus' avdelning för könsjuka är enligt gällande författningar kostnadsfri, i vad avser könsjukdom i smittsam skede.

från och med 16:de dagen

|                           |          |
|---------------------------|----------|
| & allmänt rum . . . . .   | 3,50 kr. |
| > halvenskött > . . . . . | 9 >      |
| > helenskött > . . . . .  | 15 >     |

vid tuberkulosjukhusen (Söderby sjukhus samt tuberkulosavd. vid Sabbatsbergs, S:t Görans, S:t Eriks, Norrtulls och Stigberget-Åsö sjukhus) samt barnsanatoriet Tjärnan och Vårby konvalescenthem:

|                           |       |
|---------------------------|-------|
| & allmänt rum . . . . .   | 1 kr. |
| > halvenskött > . . . . . | 6 >   |
| > helenskött > . . . . .  | 12 >  |

vid förlossningsanstalter (Södersjukhuset, Södra barnbördshuset samt förlossningsavd. vid Sabbatsbergs och S:t Eriks sjukhus):

de 10 första dagarna

|                           |       |
|---------------------------|-------|
| & allmänt rum . . . . .   | 1 kr. |
| > halvenskött > . . . . . | 9 >   |
| > helenskött > . . . . .  | 15 >  |

från och med 11:e dagen

|                           |          |
|---------------------------|----------|
| & allmänt rum . . . . .   | 3,50 kr. |
| > halvenskött > . . . . . | 9 >      |
| > helenskött > . . . . .  | 15 >     |

vid Sachsska barnsjukhuset, Stigberget-Åsö sjukhus (utom tuberkulosavdelningen) samt barnavdelningen vid Norrtulls sjukhus:

|                           |          |
|---------------------------|----------|
| & allmänt rum . . . . .   | 1,50 kr. |
| > halvenskött > . . . . . | 9 >      |
| > helenskött > . . . . .  | 15 >     |

vid Ihrfeltiska barnhemmet och barnavdelningen vid Martin Gebers konvalescenthem; jfr sid. 383 och 381:

|                         |       |
|-------------------------|-------|
| & allmänt rum . . . . . | 2 kr. |
|-------------------------|-------|

vid konvalescenthem i övrigt, Eastmaninstitutets öronavdelning, samt för barn under 16 år vid Epidemisk sjukhuset:

|                         |          |
|-------------------------|----------|
| & allmänt rum . . . . . | 2,50 kr. |
|-------------------------|----------|

vid sinnessjukhusen (Beckomberga, Långbro och Rånäs sjukhus, samt sinnessjukavd. vid S:t Eriks och Norrtulls sjukhus):

|                           |          |
|---------------------------|----------|
| & allmänt rum . . . . .   | 3,80 kr. |
| > halvenskött > . . . . . | 6 >      |
| > helenskött > . . . . .  | 12 >     |

för landsortsbor (vid samtliga stadens sjukhus):

|                           |        |
|---------------------------|--------|
| & allmänt rum . . . . .   | 10 kr. |
| > halvenskött > . . . . . | 15 >   |
| > helenskött > . . . . .  | 22 >   |

För vårdarinnor, som medföljer patient & hel- eller halvenskött rum, ävensom för anhörig, vilken med vederbörligt tillstånd åtföljer patient skall med nedan angivna undantag erläggas avgift, motsvarande gällande kostersättning för personal jämte 1 kr. per dag.



# SJD

För digivande moder, som medföljer sjukt dibarn, erlägges:

å allmänt rum . . . . . ingen avgift  
 > halvenskiit rum: för stockholmsbo 1 kr. per dag  
     > landsortsbo . 2 > > >  
 > helenskiit > : > stockholmsbo 2 > > >  
     > landsortsbo . 4 > > >

För dibarn, som åtföljer sjuk moder, erlägges ej någon avgift.

Bestämmelserna angående avgift för vård å hel- och halvenskiit rum äga icke tillämpning, när den sjuke förlägges i sådant rum till följd av brist på utrymme i allmänt rum eller därför att den sjuke icke kan utan men för sig eller andra vårdas å allmänt rum.

Full vårdavgift utgår för såväl in- som utskrivningsdagen, dock att avgift för inskrivningsdagen icke skall utgå, då patienten överflyttas direkt från annat stadens sjukhus eller då utskrivningen äger rum dagen efter inskrivningen.

Där ersättning för vårdan erlägges jämlikt 8 kap. lagen om fattigvården eller 65 § lagen om samhällets barnavård m. m., gäller i fråga om ersättningens storlek vad därom finnes stadgat i sagda lagrum.

Vid tillämpningen av bestämmelserna anses som stockholmsbo den, som vid intagningen är bosatt i Stockholm. Enahanda avgift beräknas för vård av utom staden bosatt person, anställd inom Stockholms kommunalstyrelse, därest den anställde på grund av sitt arbete är nödsakad till dylik bosättning.

Som landsortsbo anses envar annan; dock att landsortsbo, som i Stockholm insjuknat i sjukdom, vilken enligt gällande epidemilag medför rätt till fri vård å allmänt rum å epidemisjukhus, och på grund därav intagits å sjukhus, må i hel- och halvenskiit rum betala den för stockholmsbo stadgade avgiften.

För behandling å röntgenavdelningarna vid Sabbatsbergs, S:t Eriks, Södersjukhuset samt å finsen-, röntgen- och ljusavdelningarna vid S:t Görans sjukhus erläggas avgifter enligt särskilda av sjukhusdirektionen den 3 maj 1944 fastställda grunder.

För elektrokardiografiska undersökningar vid stadens sjukhus erläggas avgifter enligt av sjukhusdirektionen den 14 maj 1937 fastställda bestämmelser.

**Poliklinikavgifter.** För behandling å de vid vissa stadens sjukhus inrättade poliklinikerna gälla följande bestämmelser.

Behandlingen vid poliklinikerna är kostnadsfri för medellösa. Övriga besökande erlägga en avgift av 3 kr. för varje besök. För behandling av olycksfall utgår avgiften 5 kr. för första besöket och 3 kr. för varje följande besök. Vid poliklinisk behandling av barnsjukdomar samt av köns-sjukdomar i icke smittsamt skede erlägges en avgift av 2 kr. för varje besök. Vid poliklinisk behandling utom polikliniktid av å sjukhuset ej intagna, icke medellösa personer äger läkaren

uppbära skäligt arvode efter eget bestämmande (varav en del tillfaller sjukhuset).

**Författningar.** Rådgivande taxa för ersättning åt de ansvariga läkarna vid Stockholms stads lasarettssjukhus från patienter å enskiit och halvenskiit rum, utfärdad av medicinalstyrelsen 17 aug. 1933. Reglemente ang. avgifterna vid Stockholms stads sjukvårdsanstalter, antaget av SF 20 dec. 1939, med ändr. SF:s beslut ang. ersättning åt poliklinikläkare 20 dec. 1939.

## Sabbatsbergs sjukhus.

Dalagatan 9 & 11, Va. (postgirokontonr 1074); t. 22 05 40; 32 47 91 (syssloman-nen, direkt).

**Mottagningstider** (för intagning av patienter):

medicinska sjukdomar: alla dagar 11—12  
 kirurgiska > : > > 10—11  
 gynekologiska > : > > 14—14,30  
 öron-, näs- och halssjukdomar: alla dagar 8,30—9,30  
 ögonsjukdomar: vardagar 11,30—12, sön- och helgdagar 9,30—10.

### Polikliniktider:

medicinska polikliniken  
 män: vardagar 13—13,30  
 kvinnor: > 10—10,30  
 kirurgiska polikliniken  
 män: vardagar 9,30—10,30  
 kvinnor > 13—14  
 gynekologiska polikliniken: vardagar 14—14,30  
 öron- > : > 8,30—9,30  
 ögon- > : > 11,30—12  
 allergiska polikliniken: måndagar och torsdagar 18,30—19.  
 gengaskliniken: vardagar utom lördagar 9—9,30.  
 (Vid medicinska polikliniken mottagas i första hand patienter, som äro bosatta i andra delar av staden än å Kungsholmen och i Bromma.)

**Besökstider:**  
 allmänt rum: tisdagar, torsdagar och lördagar 14—15, sön- och helgdagar 13,30—15;  
 halvenskiit rum: alla dagar 11—14, 17—18;  
 helenskiit rum: alla dagar 11—18.

**Expeditionstid:** å sysslomanskontoret 9—15.

**Sjukvårds- och poliklinikavgifter:** se ovan och sid. 359.

Sabbatsbergs sjukhus inrymmer sammanlagt 561 egentliga sjukhusplatser, fördelade på

1) För olycksfall och bråskande akuta fall av ögonsjukdomar är inrättad jourtjänst å ögonavdelningen under tiden fredagar kl. 10—söndagar kl. 10 (övriga dagar å Karolinska sjukhusets ögonavdelning).



5 avdelningar: en medicinsk med 157, en kirurgisk med 202, en gynekologisk-obstetrisk med 112 platser, en ögonavdelning med 31 samt en avdelning för öron-, näs- och halssjukdomar med 59 platser, dessutom en provisorisk avdelning för gengasskada (gengaskliniken) med 10 platser, samt ett konvalescenthem med 56 platser.

Inom sjukhusets område ligger Isidor Dannströms konvalescenthem, vilket tillkommit på grund av testamente av direktör Isidor Dannström och hans hustru, varigenom Sabbatsbergs sjukhusstyrelse år 1898 erhöll en summa av 140,000 kr. »till upprättande av ett konvalescenthem för huvudsakligen konvalescenter från Sabbatsbergs sjukhus», att förvaltas som en särskild fond och redovisas på samma sätt som andra sjukhuset tillkommande medel. Hemmet har 56 platser, varav 28 för män och 28 för kvinnor. Läkarkården bestrides av sjukhusets läkare och vid hemmet äro anställda en översköterska, sex sköterskebiträden och en gårds-karl.

Vid sjukhuset finnas inrättade polikliniker å kirurgiska, medicinska, gynekologiska, ögon- och öronavdelningarna samt en allergisk poliklinik (för astmasjuka) och en gengasklinik. Beträffande mottagningstider å poliklinikerna, se ovan; rörande poliklinikavgifter, se sid. 360. — Angående sexualhygieniska polikliniken och den profylaktiska könspolikliniken vid Sabbatsbergs sjukhus, se sid. 387, 386.

Enligt ett mellan stadsfullmäktige och Svenska röda korset ingånget avtal den 12 januari 1924 angående upprättande och drivande av en sjuk-sköterskeskola vid Sabbatsbergs sjukhus, vilket avtal trädde i kraft den 1 oktober 1927, har röda korset förbundit sig att ställa för sjukvårdsarbetet inom Sabbatsbergs sjukhus erforderligt antal sjuksköterskeelever (f. n. 262) till förfogande, mot att staden tillhandahåller röda korset för sjuksköterskeskolan och elevhemmet erforderliga lokaler. I enlighet med nämnda avtal har staden bekostat uppförandet vid sjukhuset av ett personalhus, huvudsakligen avsett till elevhem. Hemmet har efter färdigställandet av staden ställts till stiftelsen Rödakorshemmets förfogande.

Genom avtal har staden medgivit, att ögonavdelningen vid sjukhuset tills vidare upplätes till Karolinska medico-kirurgiska institutet för undervisning.

Vid sjukhuset har inrättats ett daghem för omhändertagande av barn, vilkas mödrar tjänstgöra vid sjukhuset.

För uppförande av en ny kvinnoklinik vid Sabbatsbergs sjukhus hava stadsfullmäktige genom beslut den 20 mars 1944 medgivit sjukhusdirektionen att, utöver tidigare anvisat belopp å kronor 2,190,000, för ändamålet disponera ytterligare 1,092,000 kronor, att till ett belopp av 82,000 kronor bestridas av skattemedel och till återstående belopp kronor 1,010,000 av låne-

medel med 30-årig amorteringstid. Sjukhusdirektionen har uppdragit åt Sabbatsbergs sjukhus' byggnadskommitté (se sid. 353) att ombesörja uppförandet av kvinnokliniken. Den 18 december 1947 beviljade stadsfullmäktige ytterligare 550,000 kr. för kliniken uppförande.

*Författningar.* Stadgar för Isidor Dannströms konvalescenthem, antagna av hälsovårdsnämnden 13 nov. 1903, med ändr. 3 febr. 1943. Avtal ang. upprättande och drivande av en sjuk-sköterskeskola vid Sabbatsbergs sjukhus, godkänt av SF 19 maj 1924 och av överstyrelsen för Svenska röda korset 16 jan. 1924. Avtal om samarbete för uppförande och drift av en kvinnoklinik vid Sabbatsbergs sjukhus, godkänt av SF 15 okt. 1945 och av k. m:t 30 nov. 1945. Avtal dels om jämkning i fördelningen av de utav Stockholms stad kontrakterade vårdplatserna å medicinska kliniken och ögonkliniken vid Karolinska sjukhuset dels om upplåtande av ögonavdelningen vid Sabbatsbergs sjukhus för undervisning, godkänt av SF 14 okt. 1946 och av k. m:t 30 maj 1947.

*Styresman* (arvode 2,520 kr.).

Wetterdal, P. L. (se nedan).

*Överläkare* (21).

Crafoord, C. (förordn. t. o. m. <sup>31</sup>/<sub>10</sub> 1951), mottagningstid: 10—10,30, å kirurgiska avd.; en vakant, mottagningstid: 14—15, å kirurgiska avd.; Simon, M. H. J. (förordn. t. o. m. <sup>31</sup>/<sub>10</sub> 1949), mottagningstid: 11,30—12,30, å röntgenavd.; Wetterdal, P. L. (förordn. t. o. m. <sup>30</sup>/<sub>4</sub> 1952), mottagningstid: 11—11,30, å gynekologiska avd. 1; Öhngren, L. O. G. (förordn. t. o. m. <sup>31</sup>/<sub>5</sub> 1952), mottagningstid: 10,30—11, å öronavd.; Björkman, S., mottagningstid: 9,30—10, å medicinska avd.; en vakant, å ögonavd.

*Överläkare och klinisk laborator*  
(XXI).

Norberg, B. M. F. (förordn. t. o. m. <sup>31</sup>/<sub>5</sub> 1952), å kliniska centrallaboratoriet.

*Överläkare* (e. 21).

Westberg, S. W. (å gynekologiska avd. II) se under rådgivningsbyrån för sexualfrågor.

*Elektrokardiograf-läkare*  
(XXI)<sup>1</sup>.

Værnéus, A. G.

<sup>1</sup>) Med tjänstgöringsskyldighet dessutom vid S:t Görans och Stigberget-Åsö sjukhus.



SJD

*Poliklinikläkare (XXI).*

Hult, H. O. K.

*Narkosläkare (8,040 kr.)<sup>1</sup>.*

Vakant, *tf.* Friberg, O. F. Rison.

*Förste underläkare (8,040 kr.)<sup>2</sup>.*

Bergstrand, C. G., Hedenius, P. J. (bitr. lasarettsläkare), Nilsson, H. G., Andrell, B. P.-O. (å medicinska avd.); Lidström, F. O. (bitr. lasarettsläkare), Wiklund, T. S. (bitr. lasarettsläkare, Jansson, K. H. S., Dahlbäck, K. O., Hanson, H. E., Johansson, A. L. (å kirurgiska avd.); Vallhov, B. G. B., Huggert, E. A. F. (å ögonavd.); Bergstrand, A. F. (bitr. lasarettsläkare) (å patologiska avd.); Salén, E. F., Karlberg, T. R. (bitr. lasarettsläkare), Ekblad, E. G. (bitr. lasarettsläkare) (å röntgenavd.); Rökæus, S. E., en vakant, *tf.* Söderbaum, P.-O. (bitr. lasarettsläkare), von Friesen B. T. (å gynekologiska avd.); Carlens, C. E. S. (bitr. lasarettsläkare), Rimér, K.-G., Nyman, O. H. (å öronavd.); Bjuggren, G. B. W.<sup>3</sup>)

*Andre underläkare (6,000 kr.).*

En vakant (å röntgenavd.); Lindgren, C. L., Senning, Å. (å kirurgiska avd.); två vakanta (å medicinska avd.); Söderbaum, P.-O., tjl. (se ovan) (å gynekologiska avd.).

*Läkare vid öronpolikliniken (2,000 kr.).*

Hambræus, C. M.

*Läkare vid allergiska polikliniken (3,000 kr.).*

Flodérus, S.; Sjöberg, K. B.

*Tandläkare (5,750 kr. utan rörligt tillägg).*

Forslund, G.

*Obducent och patolog (6,240 kr.).*

Bergstrand, K. J. H.

<sup>1</sup>) Med skyldighet att tjänstgöra jämväl vid S:t Eriks sjukhus ävensom att hålla föreläsningar i anästesi-frågor vid S:t Eriks sjuksköterskeskola.

<sup>2</sup>) Dessutom utgå dels till de å kirurgiska polikliniken tjänstgörande förste underläkarna särskilda ersättningar med sammanlagt högst 9,000 kr. per år, varå rörligt tillägg icke må beräknas, dels ock till de å vissa polikliniker tjänstgörande förste underläkarna och extra läkaren vid medicin-polikliniken särskilda ersättningar (1 kr. för varje betalat besök).

<sup>3</sup>) Tjänstgör å Eastmäninstitutets öron-, näs- och halssjukhus, sid. 409.

*Läkare vid sexualhygieniska och profylaktiska könspliklinikerna,*  
se sid. 387, 386.

Två sjukgymnaster (10), en e. o. sjukgymnast (X), trettiotvå översköterskor (8), fem operationsöversköterskor (8), fyra röntgenöversköterskor (8), två laboratorieöversköterskor (8), tolv sjuksköterskor (7), fem operationssköterskor (7), en röntgensköterska (7), fem laboratiesköterskor (7), tjugusex e. o. sjuksköterskor (VII), sex e. o. operationssköterskor (VII), tre e. o. röntgensköterskor (VII), tre e. o. laboratiesköterskor (VII), tjugutvå extra sjuksköterskor (2,220 kr.), fyra extra operationssköterskor (2,220 kr.), två extra röntgensköterskor (2,220 kr.), ett extra laboratoriebiträde (2,880 kr.), två extra laboratiesköterskor (2,220 kr.), ett fotografiskt biträde (6), ett e. o. fotografiskt biträde (VI), ett extra fotografiskt biträde (2,100 kr.), två ljusbadsbiträden (4), ett e. o. röntgenbiträde (IV), tjugusex biträdande sjuksköterskor (570 kr. jämte bostad och kost). — Nio sjukbärare (F), tjugufem sköterskebiträden (B), etthundratjuguåtta sköterskebiträden (A).

*Predikant (2,280 kr.).*

Skylling, B. Lson, kyrkoadjunkt i Kungsholms förs.

En organist (575 kr.).

*Sysselman (1 kl.) (21).*

Zettergren, E. R.; t. 22 05 40 (växel), 32 47 91 (direkt tel.); mottagningstid: 10—12.

*Förste kammarskrivare (17).*

Rune, P. F., tjl. (se sid. 373), *tf.* Nilsson, N. T.

*Kontorsassistenter (13).*

Garpendal, C. H. G., tjl. (se sid. 355), *tf.* Carlberg, K. E. B.; en vakant, *tf.* Larsson, K. A. H.

*Kontorsassistent (XIII).*

Enström, K. O., tjl. (se sid. 356), *tf.* Hedin, J.-Å.

*Kurator (12).*

Morsing, f. Carlswärd, Gertrud E. K.; mottagningstid: 9—10 (utom onsdagar), 14—16 (utom lördagar), 9—11 (lördagar).

*Kurator (3,180 kr.).*

Vakant.



*Social kurator*

(vid gengaskliniken).

**Ljungberg, N. H.**; mottagningstid: vardagar 9—11, 14—15 (lördagar 9—11).*Förste kontorsskrivare och kassör*  
(11).**Broed, I. Irene.**

En amanuens (4,020 kr.), fyra första kontorsbiträden (7), fem e. o. första kontorsbiträden (VII), sex extra första kontorsbiträden (e. 7), två e. o. kontorsbiträden (V), fyra extra kontorsbiträden (e. 5), tre extra kontrollbiträden (2,280 kr.), två extra springflickor (1,200 kr.).

*Maskinist (1 kl.)* (14).**Holm, E. Hj. M.***Husmoder (1 kl.)* (11).**Kjellberg, Tea A.***Köksförestånderska (1 kl.)* (9).**Westergren, M. K.** (Maja).*Vaktmästare (1 kl.)* (8).**Jansson, C. O. K.**; **Almgren, E. E.**En biträdande maskinist (1 kl.) (12), en e. o. biträdande maskinist (XI), en biträdande husmoder (9), fem hantverkare (8), tre e. o. hantverkare (VIII), en extra hantverkare (3,480 kr.), en biträdande köksförestånderska (1 kl.) (7), en extra biträdande köksförestånderska (2,220 kr.), fyra vaktmästare (2 kl.) (6), en extra vaktmästare (2,100 kr.), tre telefonister (4), en e. o. telefonist (IV), en extra telefonist (1,860 kr.), en e. o. djursköterska (IV), en extra djursköterska (1,860 kr.), en baderska (3), två portvakter (2 kl.) (2), två extra portvakter (3,870 kr.). — Sex eldare, tre gårds-  
karlar, tre manliga köksbiträden (F), en första kokerska (E), två kokerskor (D), fem baderskor (B), sex första biträden (B), ett första matsalsbiträde (B), en kallskänka (B), fyra arbetsbiträden (A), aderton köksbiträden (A), fem matsalsbiträden (A), tjuguno städerskor (A).**S:t Görans sjukhus.****Stadshagen, K.** (postgirokonto nr 1083);  
t. 22 20 40.**Mottagningstider** (för intagning av patienter):invärtes sjukdomar: alla dagar 11—12  
kirurgiska : : : 8,30—9,30

hud- och könssjukdomar

män och kvinnor: vardagar 10,30—11,30, 12,30—13,30

lungtuberkulos: vardagar 10—11

ortopedi och kirurgisk tuberkulos: vardagar 10

plastikkirurgi: vardagar 10—10,30

finseninstitutet: vardagar 12—13.

*Polikliniktider:*

invärtes sjukdomar: föranmälningar per tel. 10—14

kirurgiska : : : vardagar 8,30—9,30

ortopedi och kirurgisk tuberkulos: tisdagar, torsdagar och lördagar 11—12 efter föranmälningar per tel.

plastikkirurgi: måndagar och torsdagar 10—10,30

hud- och könssjukdomar

män och kvinnor: måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar (ej helgdagar) 10,30—11,30, 12,30—13,30, 18—19, onsdagar och lördagar (ej helgdagar) 10,30—11,30, 12,30—13,30. Dag före helgdag ej kvällsmottagning.

*Besökstider:*

för patienter å helenskit rum: alla dagar 11—18;

för patienter å halvenskit rum: alla dagar 11,30—14, 17,30—18,30;

för patienter å allmänt rum:

å medicinska, kirurgiska, plastikkirurgiska

samt hud- och könssvd:

söndagar, tisdagar, torsdagar och lördagar 14—15;

å avd. för ortopedi samt kirurgisk och medicinsk tuberkulos:

söndagar, torsdagar och lördagar 14—15.

Barn å hud- och könssvd. söndagar och torsdagar 14—15.

*Sjukvårds- och poliklinikavgifter:* se sid. 359 och 360 samt beträffande viss poliklinisk behandling sid. 385.

Antalet vårdplatser vid S:t Görans sjukhus är f. n. 995, av vilka 218 på avdelningen för hud- och könssjukdomar, 160 på avdelningen för lungtuberkulos, 62 på avdelningen för kirurgisk tuberkulos, 76 på ortopediska avdelningen, 245 på medicinska avdelningen, 177 på kirurgiska avdelningen, 27 på plastikkirurgiska avdelningen samt 30 i isoleringspaviljongen, vilka platser dock f. n. disponeras för ett provisoriskt daghem.

Å avdelningarna för hud- och könssjukdomar finnas 25 platser för barn. Intagna barn i skolåldern erhålla å sjukhuset skolundervisning.

Förutom en röntgen- och ljusavdelning finnes vid sjukhusets avdelning för hudsjukdomar ett finseninstitut. Ersättning för behandling å nu nämnda institutioner utgår enligt särskilda av sjukhusdirektionen fastställda grunder (jfr sid. 360).



SJD

Vid sjukhuset hava upprättats en medicinsk, en kirurgisk och en plastikkirurgisk poliklinik samt en poliklinik för kirurgisk tuberkulos och ortopedi, vid vilka tillämpas samma avgifter som vid stadens övriga sjukhuspolikliniker (se sid. 360). En vid sjukhuset upprättad poliklinik för hud- och könssjukdomar har fr. o. m. den 1 januari 1940 uppgått i S:t Görans sjukhus. Beträffande mottagningstider å sjukhusets polikliniker, se ovan.

Enligt stadsfullmäktiges beslut upprättades år 1938 vid S:t Görans sjukhus ett patientbibliotek, som skötes genom biblioteksnämndens försorg (se sid. 388).

Vård av könssjuka inom Stockholm förekommer, förutom vid S:t Görans sjukhus, vid Södersjukhuset, ävensom vid vissa av staden anordnade fristående polikliniker (se sid. 385).

Vid sjukhuset har inrättats ett daghem för omhändertagande av barn, vilkas mödrar tjänstgöra å sjukhuset.

*Författningar.* Lag 20 juni 1918 ang. åtgärder mot utbredning av könssjukdomar, med ändr.

*Styresman* (arvode 2,520 kr.).

*Strandell, B. H. E.* (se nedan).

*Överläkare* (21).

**Strandell, B. H. E.** (förordn. t. o. m.  $\frac{30}{4}$  1950), mottagningstid: 11,30—12, å medicinska avd.; **Schubert, O. O.** (förordn. t. o. m.  $\frac{31}{5}$  1953), mottagningstid: 11—11,30, å kirurgiska avd.; **Tarras-Wahlberg, B. B.** (förordn. t. o. m.  $\frac{31}{3}$  1949), mottagningstid: 11,45—12,15, å avd. för hud- och könssjukdomar; en vakant, *tf.* **Brück, N. A. J. C.**, mottagningstid: 12—13, å avd. för hud- och könssjukdomar samt å finseninstitutet; **Westergren, A. V. A.** (förordn. t. o. m.  $\frac{30}{4}$  1950), mottagningstid: 12,30—13, å avd. för medicinsk tuberkulos; **Orell, S. G. H.** (förordn. t. o. m.  $\frac{31}{10}$  1952), mottagningstid: 13—13,30, å avd. för ortopedi och kirurgisk tuberkulos; **Westermark, N. J. H.** (förordn. t. o. m.  $\frac{30}{4}$  1952), mottagningstid: 11—11,30, å röntgen- och ljusavd.

*Överläkare* (XXI)  
(obducent och patolog).

**Ringertz, N. O. E.** (förordn. t. o. m.  $\frac{31}{10}$  1951).

*Överläkare.*

**Grenabo, K.-J.**, mottagningstid 10—10,30 å plastikkirurgiska avd.

*Elektrokardiografsläkare*  
(se Sabbatsbergs sjukhus).

**Værnéus, A. G.**

*Förste underläkare* (8,040 kr.<sup>1</sup>).

**Löfgren, S. H.** (bitr. lasarettsläkare), **Bjuggren, S. O. A.** (bitr. lasarettsläkare), **Lundgren, L. G.**, **Lindgren, L. A.** (å medicinska avd.); **Strandell, G.**, **Flodquist, L. O.**, **Englund, K. G. J. H.**, **Wijnblad, A. O. Hj.** (å kirurgiska avd.); **Larre, C. E.**, fyra vakanta (å avd. för hud- och könssjukdomar); **Bergqvist, S.**, **Widström, G.** (bitr. sanatorieläkare (å avd. för medicinsk tuberkulos); **Hellstadius, A.** (bitr. lasarettsläkare), **Lindahl, E. O.** (å avd. för ortopedi och kirurgisk tuberkulos); **Enblom, P. T. L.**, **Wall, Å.** (å röntgen- och ljusavd.); **Engström, A. U.** (å plastikkirurgiska avd.).

*Andre underläkare* (6,000 kr.<sup>1</sup>).

**von Reis, G.**, två vakanta (å medicinska avd.); **Säve-Söderbergh, P. Hj.** (å avd. för medicinsk tuberkulos); **Bäcklund, O. S. V.**, **Lindh, O.** (å röntgenavd.); **Holmberg, N. T.** (å kirurgiska avd.); **Felländer, M. R.** (å avd. för ortopedi och kirurgisk tuberkulos).

*Öron-, näs- och halsläkare* (2,460 kr.).  
**Hagerman, F. R. L.**

*Tandläkare* (5,750 kr. utan rörligt tillägg).

**Berghagen, N.**

*Bakteriolog* (4,200 kr.).  
**Packalén, K. T.**

Polikliniken för hud- och könssjukdomar.

*Poliklinickläkare* (XXI).

**Tenlén-Magnusson, Saga**, **Brück, N. A. J. C.**, tjl. (se ovan), (å kvinnliga avd.); **Janzon, B. I.**, **Willners, K. G.**, tjl., *tf.* **Falk, C.-A. P.** (å manliga avd.).

*Poliklinickläkare*  
(9,200—7,200 kr.).

**Almkvist, S. L.** (å kvinnliga avd.); **Breide, C. H.** (å manliga avd.).

<sup>1</sup>) Dessutom utgå till de å kirurgiska polikliniken tjänstgörande förste underläkarna samt till de å medicinska polikliniken och polikliniken för ortopedi och kirurgisk tuberkulos tjänstgörande underläkarna extra ersättningar av inflytande poliklinikavgifter.

<sup>2</sup>) Med tjänstgöring även å Södersjukhuset.



Tre *e. o. sjukgymnaster* (X), tre *extra sjukgymnaster* (3,120 kr.), en *tillfällig sjukgymnast*, två *operationsöversköterskor* (8), två *operationssköterskor* (7), tre *e. o. operationssköterskor* (VII), tre *extra operationsöversköterskor* (2,880 kr.), fyra *röntgenöversköterskor* (8), tre *e. o. röntgensköterskor* (VII), tre *extra röntgensköterskor* (2,880 kr.), två *laboratorieöversköterskor* (8), två *laboratoriesköterskor* (7), två *e. o. laboratoriesköterskor* (VII), sex *extra laboratoriesköterskor* (2,880 kr.), trettiosex *översköterskor* (8), femton *sjuksköterskor* (7), trettio *e. o. sjuksköterskor* (VII), tjugutre *extra sjuksköterskor* (3,480—2,880 kr.), fem *tillfälliga sjuksköterskor* (3,480—2,880 kr.), två *tillfälliga sjuksköterskor* (med 5 timmars tjänst), ett *fotografiskt biträde* (6), en *badmästare* (6), ett *operationsbiträde* (4), två *biträdande sköterskor* (4), en *baderska* (3), en *sköterska för ljusbehandling* å tuberkulosavd. (2,040 kr.). — Sex *sjukbärare* (F), tjugufyra *första sjuksköterskebiträden* (D), etthundrasen *sjuksköterskebiträden*, varav två med *halvtidstjänst* (B), sex *tillfälliga sjuksköterskebiträden* (B), varav tre med *halvtidstjänst*, nio *baderskor* (B), etthundrafemtio *sjuksköterskebiträden* (A), ett *tillfälligt sjuksköterskebiträde* (A), tjuguatta *sjuksköterskeelever*.

### *Predikant* (2,040 kr.).

Knutson, K. H. F., komminister i S:t Görans förs.

En *organist* (575 kr.).

### *Sysselman* (1 kl.) (21).

Thorell, G. A. S.; t. 22 20 40; mottagningstid: 9—11.

### *Förste kammarskrivare* (17).

Segervall, N. G.

### *Kontorsassistenter* (13).

Karlsson, A. V. E., tj. (se sid. 370), *tf.* Brinkler, Å. E.; Ahrenmark, H. V. V.

### *Kontorsassistent* (XIII).

Brinkler, Å. E., tj. (se ovan).

### *Kontorsassistent* (e. 13).

Alström, N. A., tj. (se sid. 377), *tf.* Arenholt, B. H. R.

### *Amanuens* (e. 13).

Lodner, E. E. M.

### *Kurator* (XII).

Askund, f. Lagercrantz, L. V. U. (Lis), mottagningstid: 9,30—10,30 (alla vardagar), 14—16 (tisdag och torsdag).

### *Kuratorer* (e. 12).

Edholm, Carin; mottagningstid: 9,30—10,30 (alla vardagar), 14—16 (tisdag och torsdag).

Brantstedt, Ingegerd M., mottagningstid: 10,30—11,30 (alla vardagar), 18—19 (måndagar, tisdag och torsdag).

En vakant.

### *Förste kontorsskrivare och kassör* (11).

Avén, f. Etzler, Margit A. C.

Ett *första kontorsbiträde* (7), sex *e. o. första kontorsbiträden* (VII), nio *extra första kontorsbiträden* (2,760—2,460 kr.), fyra *e. o. kontorsbiträden* (V), tre *extra kontorsbiträden* (2,400—2,220 kr.), två *extra kontorsbiträden* (kontrollbiträden) (2,400—2,220 kr.), två *tillfälliga extra kontorsbiträden* (2,400—2,220 kr.).

### *Maskinist* (1 kl.) (14).

Näsman, J. M.

### *Husmoder* (1 kl.) (11).

Unell, Edith.

### *Köksförestånderska* (1 kl.) (9).

Sydow, Berna.

### *Vaktmästare* (1 kl.) (8).

Häll, H. A:son; Melanoz, G. Q.

En *biträdande maskinist* (1 kl.) (12), en *biträdande maskinist* (2 kl.) (11), fem *hantverkare* (8), tre *e. o. hantverkare* (VII) och en *hantverkare* (å kollektivstat), två *vaktmästare* (2 kl.) (6), en *e. o. vaktmästare* (2 kl.) (VI), ett *extra expeditionsvaktsbiträde*, en *biträdande köksförestånderska* (1 kl.) (7), en *extra biträdande köksförestånderska* (1 kl.) (2,760 kr.), en *extra biträdande köksförestånderska* (2 kl.) (2,580 kr.), en *biträdande husmoder* (9), ett *husmodersbiträde* (4), två *telefonister* (4), två *e. o. telefonister* (IV), en *extra telefonist* (2,040 kr.), två *portvakter* (2 kl.) (2; en av dessa åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 3), en *arbetsledare* i sysselsättningssterapi (VII). — Tio *eldare* (VB) (därav en endast 8 mån. av året), sju *gårdskarlar* (II B) tre *manliga köksbiträden* (F), en *första kokerska* (E), fyra *kokerskor* (D), ett *första matsalsbiträde* (B), sex *första biträden* (B) två *kallskänkor* (B), tre *matsalsbiträden* (A), tjugnen *köksbiträden* (A), ett *linneförädsbiträde* (D), två *arbetsbiträden* i tvättförädet (A), tjugusex *städerskor* (A), tre *portvakter* (D).



# SJD

## S:t Eriks sjukhus.

*Fleminggatan 22, K. (postgirokonto nr 2034); t. 22 15 40; expeditionstid: 10—15,30 (lördagar och dag före helgdag 9—13,30); ang. särskilda avdelningar, se nedan.*

### Mottagningstider:

å kirurgiska polikliniken nya patienter: alla dagar för män 13,15—13,45, för kvinnor 12,45—13,15;

återbesök: alla dagar för män 9,45—10,30, för kvinnor 10,45—11,30;

å medicinska polikliniken: alla dagar 12,30—13,30; å allergiska polikliniken: måndagar, onsdagar och fredagar 12,30—13,30.

S:t Eriks sjukhus är fördelat på tre avdelningar, en lasarettssavdelning med 600 platser, varav 416 å medicinska avdelningen, 166 å kirurgiska avdelningen och 18 å alkoholistsvårdsavdelningen, en sinnessjukavdelning med 374 platser och en barnbördsavdelning med 117 platser. Sammanlagda antalet vårdplatser är alltså 1,091. Dessutom finnes vid sjukhuset (sedan år 1927) en kirurgisk poliklinik, (sedan år 1940) en medicinsk poliklinik och (sedan 1947) en allergisk poliklinik.

Sjukhusdirektionen har den 11 februari 1948 upplåtit lokaler vid sjukhuset för Stockholms modersmjölkcentral.

Vid sjukhuset har inrättats ett daghem för omhändertagande av barn, vilkas mödrar tjänstgöra vid sjukhuset.

Enligt stadsfullmäktiges beslut har vid S:t Eriks sjukhus upprättats ett patientbibliotek, som skötes genom biblioteksnämndens försorg (se sid. 338).

*Styresman (arvode 2,520 kr.).*

*Sandström, C. (se nedan).*

### Lasarettssavdelningen.

*Mottagningstid* (för intagning av patienter): alla dagar 10—11; dessutom å poliklinikerna alla dagar 12,30—13,30, för olycksfall hela dygnet.

### Besökstider:

för patienter å helenskiit rum: alla dagar 11,30—19;

för patienter å halvenskiit rum: alla dagar 11,30—14, 18—19;

för patienter å allmänt rum: tisdagar, torsdagar, lördagar och söndagar 14—15.

*Sjukvårds- och poliklinikavgifter:* se sid. 359 och 360.

### Överläkare (21).

*Sandström, C.* (förordn. t. o. m. <sup>31</sup>/<sub>5</sub> 1950), mottagningstid: 11,30—12, å röntgenavd.; *Berglund, H.* (förordn. t. o. m. <sup>31</sup>/<sub>5</sub> 1950), mottagningstid: 11,30—12, en vakant, å medicinska avd.; *Perman, E. G. S.* (förordn. t. o. m.

<sup>31</sup>/<sub>10</sub> 1951), mottagningstid: 11,30—12, å kirurgiska avd.

### Överläkare (XXI)<sup>1</sup>.

*Josephson, B. A.* (förordn. t. o. m. <sup>31</sup>/<sub>12</sub> 1950), å kliniska centrallaboratoriet; en vakant, *tf. Sköld, E. G. V.*, å medicinska avd.; *Lindgren, Å. G. H.* (förordn. t. o. m. <sup>30</sup>/<sub>10</sub> 1953) å patologiska avd.

*Konsulterande läkare för ögonsjukdomar* (2,760 kr.).

*Kornerup, T. G.*

*Läkare för öron-, näs- och hals-sjukdomar* (2,500 kr.).

*Jungert, G. E. Y.*

*Tandläkare* (3,450 kr. utan rörligt tillägg).

Vakant, *tf. Dahl, G. M.*

*Elektrokardiografsläkare* (3,846 kr.).

*Sjöstrand, O. T.*

*Förste underläkare* (8,040 kr.)<sup>2</sup>.

*Sköld, E. G. V.* (bitr. lasarettsläkare), *tjl. (se ovan), tf. Barany, F. R., Lagerlöf, H. O.* (bitr. lasarettsläkare), *Frisk, A. R.* (bitr. lasarettsläkare), *Hammarström, S. G., Porjé, I.-G.* (bitr. lasarettsläkare), *André, J. O. Hj., Fiodérus, S.*, en vakant (å medicinska avd.); *Nilsson, F.* (bitr. lasarettsläkare), *Lindholmer, B. H. R., Strömbäck, P. T., Sjögren, K. O.* (å kirurgiska avd.); *Kullman, C.-E., Gidlund, Å. S., Länroth, K. G. H.* (å röntgenavd.).

*Andre underläkare* (6,000 kr.).

*Bergholm, N. A.* (å medicinska avd.); *Ahlberg, P. K. J.* (å kirurgiska avd.); *Bothén, N. F.*, en vakant (å röntgenavd.); en vakant (å kliniska laboratoriet).

*Läkare* (6,000 kr.).

*Hammargren, S. A.* (å alkoholistsvårdsavd.)

*Konsulterande läkare vid alkoholistsvårdsavdelningen*

(1,500 kr. utan rörligt tillägg).

Vakant.

Fem assistentläkare (oavlönade), två amanuenser (1,200 kr. jämte fri kost, dessutom avlönade av Karolinska institutet).

*Husmoder* (1 kl.) (11).

*Lindh, Jenny E.*

<sup>1</sup>) Med tjänstgöringsskyldighet jämväl å andra stadens sjukhus.

<sup>2</sup>) Dessutom utgå till de å kirurgiska polikliniken tjänstgörande förste underläkarna extra ersättningar av inflytande poliklinikmedel.



*Biträdande husmoder (9).*

Bryhl, Jenny A. V.

Två *sjukgymnaster* (10), en *operationsöversköterska* (8), två *operationssköterskor* (7), två *e. o. operationssköterskor* (VII), två *extra operationssköterskor* (2,880 kr.), fyra *röntgenöversköterskor* (8), två *e. o. röntgenöversköterskor* (VII), två *extra röntgen-sköterskor* (2,880 kr.), två *laboratorieöversköterskor* (8), två *laboratoriesköterskor* (7), fyra *extra laboratoriesköterskor* (2,880 kr.), två *extra laboratoriebiträden* (2,880 kr.), trettiotre *översköterskor* (8), en *extra översköterska* (3,078 kr.), elva *sjuksköterskor* (7), tjuguatta *e. o. sjuksköterskor* (VII), aderton *extra sjuksköterskor* (2,880 kr.), ett *fotografiskt biträde* (6), ett *operationsbiträde* (4), en *baderska* (3), nio *sjuksköterskelever*. — Nio *sköterskebiträden* vid röntgen- och ljusbehandlingsavd. (B), tre *sköterskebiträden* vid operationsavd. (B), fyra *sköterskebiträden* vid poliklinikerna (B), sex *sköterskebiträden* vid tuberkulosavd. (B), nio *sköterskebiträden* å lab.- och undersökningscentralerna (B), etthundraåttiofyra *sköterskebiträden* (A), femton *städerskor* (A), nio *baderskor* (B).

*Sinnessjukavdelningen.**Besökstid:* torsdagar och söndagar 14—15.*Sjukvårdsavgifter:* se sid. 359.*Överläkare (21).*Vakant, *tf.* Ehrensvärd, J. N. G., frih.*Förste underläkare* (8,040 kr.).

Kullman, Julie K. A.; Öjing, K. E. A.

*Förestånderska (10).*

Kjellén, J. A. M. (Magda).

Åtta *översköterskor* (8), tio *skötare* (8), en *e. o. skötare* (VIII), femtiosex *sköterskor* (6), aderton *e. o. sköterskor* (VI). — En *städerska* (A).

*Barnbördsavdelningen.**Mottagningstider:*

Patienter intagas alla tider på dygnet.

Beträffande mödravårdscentraler, se sid. 387.

*Besökstider:* tisdagar, torsdagar, lördagar och söndagar 12—13 samt 18,30—19 endast för mannen.

*Sjukvårdsavgifter:* se sid. 359.*Överläkare (XXI).*Karlsson, S. (förordn. t. o. m. <sup>30</sup>/<sub>100</sub> 1953), mottagningstid 10—10,30.*Förste underläkare* (8,040 kr.).

Nordenstrahl, C. O. G.; Gotthardson, N. A. G.

*Andre underläkare* (6,000 kr.).

Vakant.

*Läkare* (6,000 kr.).

Danielson, C.-O. V.

*Konsulterande läkare i pediatrik* (5,160 kr.).

Broman, K. V. B.

*Husmoder och förlösningssbarnmorska* (8).

Janson, Anna M.

En *operationsöversköterska* (8), två *överbarnmorskor* (8), fyra *barnmorskor* (7), fem *e. o. barnmorskor* (VII), tre *extra barnmorskor* (2,880 kr.), fyra *extra sjuksköterskor* (2,880 kr.), tio *barnsköterskor* (4), femton *extra barnsköterskor* (1,860 kr.). — En *sömmerska* (B), ett *första biträde* (B), tretton *sköterskebiträden* vid förlösningssavd. (B), sjutton *sköterskebiträden* (A), en *städerska* (A).

*Predikanter* (4,080—1,500 kr.).

Heldt, T. E. O., pastor; Irstam, T. V. Hj., komminister i Matteus förs.

En *organist och försångare* (420 kr.).*Syssloman (1 kl.)* (21).

Ohlson, G. A.; t. 22 15 40; mottagningstid: 9—11.

*Förste kammarskrivare* (17).

Nordquist, G. A.

*Kontorsassistenter* (13).

Fors, T. K. R.; Lind, E. G. W.

*Kontorsassistenter (XIII).*

Ericsson, A. B., tj. (se sid. 385), *tf.* Grönberg, M.; Hagnér, N. Hj., tj. (se sid. 385), två vakanta, *tf.* Jansson, R. M.

*Amanuens* (e. 13).

Rönnow, f. Palmskog, M. Aura Ch.

*Kurator (XII).*

Andersson, Mai K. A.; mottagningstid: 10—11 (utom torsdagar), 14—16 (torsdagar).

*Kurator* (e. 12).

Jonsson, M. R. A. (Margit); mottagningstid: 10—11 (utom tisdagar), 14—16 (tisdagar).

Hasselquist, Anita D.; mottagningstid: 10—11 (utom tisdagar), 14—16 (tisdagar).

*Förste kontorsskrivare och kassör* (11).

Ljunggren, f. von Hausswolff, Marie-Louise M.



# SJD

En *extra kontorsskrivare* (4,476 kr.), två *första kontorsbiträden* (7), tre *e. o. första kontorsbiträden* (VII), sju *extra första kontorsbiträden* (2,760 kr.), tre *e. o. kontorsbiträden* (V), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.), tre *tillfälliga kontrollbiträden* (2,400 kr.).

*Maskinist* (1 kl.) (14).

Esslén, C. S.

*Köksförestånderska* (1 kl.) (9).

Anander, Sigrid K.

*Vaktmästare* (1 kl.) (8).

Lätt, J. G.; Carlsson, K. A.; Leijon, G. A.

En *biträdande maskinist* (1 kl.) (12), en *biträdande maskinist* (2 kl.) (11), en *biträdande köksförestånderska* (1 kl.) (7), en *e. o. biträdande köksförestånderska* (VII), en *tvättförestånderska* (1 kl.) (7), fyra *hantverkare* (8), en *e. o. hantverkare* (VIII), två *vaktmästare* (2 kl.) (6), fyra *e. o. vaktmästare* (2 kl.) (VI), en *överstäderska* (5), en *biträdande tvättförestånderska* (2 kl.) (4), två *telefonister* (4), två *e. o. telefonister* (IV), en *extra telefonist* (2,040 kr.).

En *tapetserare* (VI), sex *reparatörer* (VI), fem *eldare* (V), en *förrädsarbetare* (V), en *trädgårdsarbetare* (V), en *bilförare* (VI), sex *sjukbärare* (F), tio *gårdskarlar* (II), fyra *diversearbetare i köken* (F), en *första kokerska* (E), tre *kokerskor* (D), ett *första matsalsbiträde* (B), en *första sömmerska* (C), en *kallskänka* (B), fem *första biträden* (B), tre *sömmerskor* (B), fyra *stryker-skor* (A), fyra *maskintvätterskor* (D), sexton *tvättbiträden* (A), sju *matsalsbiträden* (A), nitton *köksbiträden* (A), sex *städerskor* (A).

## Södersjukhuset.

Årstalunden, Sö. (postgirokonto nr 58064); t. 23 70 00.

*Mottagningstid* (för intagning av patienter): 10—11.

### Polikliniktider:

medicinska polikliniken: vardagar 9—10; kirurgiska poliklinikerna: vardagar 10,30—11,30 och 13—14; gynekologiska polikliniken: vardagar 8,30—9; mödravårdcentralen: vardagar 12,30—13 samt måndagar och torsdagar 18—19 (lördagar ej återbesök); polikliniken för sockersjuka: tisdagar och torsdagar 9—10; allergiska polikliniken: tisdagar och fredagar (anmälnings-tid för nysökande kl. 15); öronpolikliniken: vardagar 12,30—13,30; ögonpolikliniken: vardagar 13—14;

röntgenterapipolikliniken: vardagar 10—10,30; hud- och könsolikliniken: vardagar (utom lördagar) 13—14, måndagar, onsdagar och fredagar 18—19, lördagar 11,30—12,30; polikliniken för alkoholskadade personer: (poliklinik-tider ännu ej fastställda); psykiatriska polikliniken: (poliklinik-tider ännu ej fastställda).

### Besökstider:

å barnbördsavdelningen för patienter å allmänt rum: tisdagar, torsdagar, lördagar och söndagar 14—15 samt 18,30—19 (endast för mannen); för patienter å hel- och halvskilda rum: tisdagar, torsdagar, lördagar och söndagar 11—13 samt alla dagar 18,30—19,30 (endast för mannen); å övriga avdelningar för patienter å allmänt rum: tisdagar, torsdagar och lördagar 14—15 samt söndagar 13,30—15; för patienter å halvskilt rum: alla dagar 11,30—13,30 samt 16—18; för patienter å helenskit rum: alla dagar 12—18.

*Expeditionstid*: å sysslomanskontoret vardagar 10—12, 13—15,30; lördagar och dag före helgdag 10—14.

*Sjukvårds- och poliklinikavgifter*: se sid. 359.

Vid början av år 1948 hade vårdavdelningar med tillsammans 1,007 vårdplatser öppnats, för delade på åtta kliniker, nämligen: fyra medicinska med tillsammans 348, två kirurgiska med tillsammans 242, en neurokirurgisk med 36, en för öron-, näs- och halssjukdomar med 38, en röntgenterapeutisk med 28, en för hud- och köns-sjukdomar med 49, en psykiatrisk med 84 och en kvinnoklinik med 182 platser.

Under år 1948 beräknas tillkomma en ögonklinik med 17 platser, en ortopedisk klinik med 32 platser och en särskild intagningsavdelning med 10 platser samt dessutom ytterligare 19 vårdplatser å kliniken för öron-, näs- och halssjukdomar, 32 å kirurgiska kliniker och 12 å kliniken för hud- och köns-sjukdomar.

I samband med barnbördsavdelningen är anordnad en statens anstalt för barnmorskeundervisning. Genom ett år 1943 träffat avtal har staden åtagit sig att dels mot ett årligt bidrag hålla lokaler m. m. för undervisningen, dels mot viss ersättning hålla kost och bostäder åt eleverna (f. n. 48 till antalet). Anstaltens över-lärare och barnmorskelärare äro överläkare respektive biträdande läkare vid barnbördsavdelningen.

Enligt stadsfullmäktiges beslut har vid Södersjukhuset upprättats ett patientbibliotek, som skötes genom biblioteksnämndens försorg (se sid. 338). Under år 1947 har sjukhusdirektionen beslutit att vid sjukhuset inrätta ett provisoriskt mödrahem.

Vid sjukhuset har i enlighet med sjukhusdirektionens beslut inrättats ett provisoriskt



daghem för barn, vilkas mödrar hava anställning inom sjukhuset.

*Författningar.* K. stadga 13 maj 1938 för barnmorskeundervisningen, med ändr. Ordningsregler för patienter, intagna å Stockholms stads sjukhem, intagna av sjukhusdirektionen 11 april 1945.

*Styresman* (arvode 3,600 kr.).

**Sahlgren, E. J. A.**, mottagningstid: 9,30—10 (se nedan).

### Överläkare (21).

**Sahlgren, E. J. A.** (förordn. t. o. m.  $\frac{30}{100}$  1952), mottagningstid: 11,15—11,45, å medicinska avd. I; **Nylin, K. G. V.** (förordn. t. o. m.  $\frac{30}{100}$  1951), mottagningstid: 9,15—9,45, å medicinska avd. II; **Kahlmeter, T. G.** (förordn. t. o. m.  $\frac{31}{100}$  1950), mottagningstid: 10,30—11, å medicinska avd. III; **Salén, E. B.** (förordn. t. o. m.  $\frac{30}{100}$  1952), mottagningstid: 11,30—12, å medicinska avd. IV; **Palmer, I.** (förordn. t. o. m.  $\frac{31}{100}$  1954), mottagningstid: 14—15 utom lördagar, å kirurgiska avd. I; **Brandberg, C. R. E.** (förordn. t. o. m.  $\frac{30}{100}$  1952), mottagningstid: 13,30—14, å kirurgiska avd. II; **Jönsson, N. G.** (förordn. t. o. m.  $\frac{30}{100}$  1952), mottagningstid: 10,30—11, å röntgendiagnostiska avd. I; **Magnusson, A. H. W.**<sup>1)</sup> (förordn. t. o. m.  $\frac{31}{100}$  1953), mottagningstid: 13,30—14, å röntgendiagnostiska avd. II; **Ahlbom, H. E.** (förordn. t. o. m.  $\frac{31}{100}$  1950), mottagningstid: 9—9,30, å röntgenterapiavd.<sup>1)</sup>; **Wahlgren, F. F.** (förordn. t. o. m.  $\frac{31}{100}$  1950), mottagningstid: 13—13,30, å patologiska avd.<sup>2)</sup>; **Sjöqvist, C. O.** (förordn. t. o. m.  $\frac{31}{100}$  1953), mottagningstid: 13—14, å neurokirurgiska avd.; **Bäverstedt, B. E.** (förordn. t. o. m.  $\frac{30}{100}$  1952), mottagningstid: 12,30—13, å hud- och könsavd.; **Wohlfahrt, C. S. S.** (förordn. t. o. m.  $\frac{30}{100}$  1952), mottagningstid: 13—13,30, å psykiatriska avd.; **Frenckner, F. J. P.** (förordn. t. o. m.  $\frac{30}{100}$  1952), mottagningstid: 10—10,30, å öronavd.; **Granström, K. O.** (förordn. t. o. m.  $\frac{31}{100}$  1953), mottagningstid: 9,30—10, å ögonavd.; en vakant, å ortopediska avd.

### Överläkare

(som överläkare vid gyn. avd. 3,600 kr. av staten, som överlärare vid barnmorskeläroanstalten avlönad av staten).

**Lundqvist, E. B.**, mottagningstid: 9—9,30 (å kvinnoavd.).

<sup>1)</sup> Med skyldighet att utföra undersökningar och behandlingar å Långbro sjukhus och Sachska barnsjukhuset.

<sup>2)</sup> Med skyldighet att utan särskild ersättning utföra obduktioner och patologiska undersökningar jämväl vid Sachska barnsjukhuset.

### Överläkare (XXI).

**Hammarsten, Greta** (förordn. t. o. m.  $\frac{31}{100}$  1950), mottagningstid: 10—12 (å kliniska central-laboratoriet); **Löfström, G.** (å bakteriologiska laboratoriet).

### Biträdande läkare

(som barnmorskelärare avlönad av staten).

**Holtz, A. G. F.**

*Konsulterande läkare i pediatrik*  
(6,000 kr.).

**Magnusson, J. H.**

*Tandläkare* (4,000 kr.).

**Dahlberg, B. H.**

*Förste underläkare* (8,040 kr.)<sup>1)</sup>.

**Kirstein, L., Lundin, G. T. W.** (å med. avd. I); **Ejrup, E. W. B., Biörck, C. G. W., Göhle, O., Rohlin, S.**, två vakanta (å med. avd. II); **Jons-son, E. W.** (bitr. lasarettsläkare), **Nyström, E. G.** (å med. avd. III); **Juhlin-Dannfelt, C. H. G.** (bitr. lasarettsläkare), **Sundberg, M.** Birgitta (å med. avd. IV); **Stjernberg, F. L., Olsson, R. G. M.** (å psyk. avd.); **Lindgren, C. G. I., Leczinsky, C.-G.** (å hud- och könsavd.), **Ekblom, S. T. E.** (bitr. lasarettsläkare), **Linde, A. P., Krook, S. H. S., von Garrelts, K. B.** (å kirurgiska avd. II); **Aronsson, A. H. V., Widén, P. A. G., Kock, A. V. A. son, Neij, E. A. S.**, en vakant (å kirurgiska avd. I); **Sohne, B. N. G.** (bitr. lasarettsläkare), **Isberg, C. J. E., Heinze, V. G. A., Sylwan, P. T., Brodén, B. L. J.** (bitr. lasarettsläkare), **Löfstedt, S.** (bitr. lasarettsläkare) (å röntgendiagnostiska avd.); **Mossberg, E. G. H.** (bitr. lasarettsläkare) (å röntgenterapiavd.); **Richtnér, N. G., Wastenson, N., Preber, L. E. T.** (å öronavd.); **Oilers, J. O.** (å ögonavd.); **Malmnäs, C. E. A.** (bitr. lasarettsläkare), **von Post, E. L., Klintskog, E. H., Berggren, O. G. A.** (å gynekologisk-obstetriska avd.); af **Björkesten, S. G. L.** (å neurokir. avd.); en vakant (å ortoped. avd.).

*Andre underläkare* (6,000 kr.)<sup>1)</sup>.

**Hofman-Bang, E. G.**, en vakant (å med. avd. I); en vakant (å med. avd. II); **Pålsson, E. T.** (å med. avd. III); **Arner, B. A., Hagströmer, A. J. W.** (å med. avd. IV); **Ljungqvist, Brita**, en vakant (å psyk. avd.); **Grath, G. B. L.**, en vakant (å kir. avd. I); **Ekengren, J. A.**, en vakant (å kir. avd. II); **Müllern-Aspegren, J.**, en vakant (å kvinnoavd.); **Sundberg, K. G., Bredenberg, A. S. A.; Högstäd, C. R.** (å röntgendiagnostiska avd.); **Jönsson-Dahlberg, I. Britta, Fernström, U. I. S. B. son** (å neurokirurgiska avd.); en vakant (å röntgenterapiavd.); en vakant (å kliniska lab.).

<sup>1)</sup> Dessutom utgå till de å sjukhusets kirurgiska polikliniker tjänstgörande underläkarna av inflytande avgifter särskilda ersättningar.



*Poliklinikläkare vid medicinska  
polikliniken (XXI).*

Hafström, T. E. G:son, föreståndare; Nordenson, N. G., en vakant, *tf.* Bringel, C. B.; en vakant.

Polikliniken för hud- och könssjukdomar.

*Poliklinikläkare (5,100—4,080 kr.)*

Noræus-Flodén, Sonja M. V.; Nordenskjöld-Berg, K. Anna M. (å kvinnliga avd.); Falk, C.-A. P. (å manliga avd.).

*Narkosläkare.*

Vakant.

*Läkare för sockersjuka, se sid. 386.*

Två sjukgymnaster (10), fyra *e. o.* sjukgymnaster (X), sex *extra* sjukgymnaster (3,120 kr.), en *preparator* (1X), nio *operationsöversköterskor* (8), fem *röntgenöversköterskor* (8), två *laboratorieöversköterskor* (8), två *förlösningsbarnmorskor* (8), fyra *överbarnmorskor* (8), sextio *översköterskor* (8), två *skötare* (8), två *e. o. skötare* (VIII), en *extra skötare* (2,940 kr.), sju *operationssköterskor* (7), fem *e. o. operationsköterskor* (VII), nio *extra operationsköterskor* (2,880 kr.), sex *röntgensköterskor* (7), sex *e. o. röntgensköterskor* (VII), fem *extra röntgensköterskor* (2,880 kr.), tjugu *sjuksköterskor* (7), trettiosex *e. o. sjuksköterskor* (VII), trettio *extra sjuksköterskor* (2,880 kr.), sex *laboratoriesköterskor* (7), sex *e. o. laboratoriesköterskor* (VII), sju *extra laboratoriesköterskor* (2,880 kr.), fyra *laboratoriebiträden* (7), tre *e. o. laboratoriebiträden* (VII), fyra *extra laboratoriebiträden* (2,760 kr.), aderton *barnmorskor* (7), fjorton *e. o. barnmorskor* (VII), nio *extra barnmorskor* (2,880 kr.), en *e. o. fotograf* (VII), ett *fotografiskt biträde* (6), tre *e. o. fotografiska biträden* (VI), fyra *extra fotografiska biträden* (2,340 kr.), fem *sköterskor* (6), fem *e. o. sköterskor* (VI), sex *extra sköterskor* (2,580 kr.), en *e. o. djursköterska* (IV), sex *barnsköterskor* (4), två *e. o. barnsköterskor* (IV), fem *extra barnsköterskor* (2,040 kr.), en *baderska* (3), etthundra-femtiofyra *sjuksköterskeelever*, tjugu *barnmorskeelever*. — Elva *sjukbärare* (F), nittio *sköterskebiträden* (B), elva *baderskor* (B), tvåhundra-femtioåtta *sköterskebiträden* (A).

*Predikant (3,600 kr.<sup>1</sup>).*

Palmer, N. E., tjl. (se sid. 374), *tf.* Tirén, T. V., pastoratsadjunkt i Högalids förs.

En *organist* (1,200 kr.).

<sup>1</sup> Med tjänstgöringsskyldighet dessutom vid Sachsska barnsjukhuset.

*Intendent (21).*

Lindström, E. L. A.; t. 23 70 00; mottagningstid: 9—11.

*Biträdande syssloman (e. 18).*

Engelmark, K. E.

*Förste kammarsskrivare (17).*

Engelmark, K. E., tjl. (se ovan), *tf.* Karlsson, A. V. E.

*Kontorsassistenter (13).*

Andersson, Inga J.; Sjöberg, Aina S.

*Kontorsassistent (e. 13).*

Larsson, K. A. H., tjl. (se sid. 362), *tf.* Danielson, f. Axberg, E. W. (Lizzie).

*Förste kontorsskrivare och kassör (XI).*

Danielson, f. Axberg, E. W. (Lizzie), tjl. (se ovan), *tf.* Sköldberg, E. B. Ragna.

*Kuratorer (XII).*

Bergsten, A. Elisabeth, Clason, J. E. (Janny-Lisa); mottagningstid: 11—12 (utom onsdagar), 14—15 (utom lördagar).

*Kuratorer (e. 12).*

Bergsman, f. Adolfson, E. K. (Stina), Porsheden, f. Lindmark, Märta E.; mottagningstid: 9—10 (utom tisdagar och torsdagar), 14—15 (tisdagar och torsdagar); en vakant.

En av kuratorerna tjänstgör även vid Stigberget-Åsö sjukhus. Mottagningstid: avd. 1—6 (Stigbergets sjukhus) fredagar 14—14,30, avd. 7—9 (Åsö sjukhus) måndagar 14—14,30.

En *amanuens* (3,270 kr.), tolv *första kontorsbiträden* (7), tolv *e. o. första kontorsbiträden* (VII), nio *extra första kontorsbiträden* (2,640 kr.), tre *kontorsbiträden* (5), tio *e. o. kontorsbiträden* (V), tretton *extra kontorsbiträden* (2,400 kr.).

*Maskinmästare (17).*

Olofsson, E. G.

*Husmoder (1 kl.) (11).*

Estelle, Gertrud E.

*Köksförestånderska (1 kl.) (9).*

Blomgren, Rodny L.

*Vaktmästare (1 kl.) (8).*

André, K. G. J.; Löfstedt, E. J.; Wiklund, E. O. A.; en vakant.

En *biträdande maskinist* (1 kl.) (12), en *biträdande maskinist* (2 kl.) (11), tre *e. o. biträdande maskinister* (XI), en *biträdande husmoder* (9), en *extra biträdande husmoder* (3,120 kr.), en *extra vakt-*



mästare (2,940 kr.), en *extra arbetsförestånderska* (2,580 kr.), fem *hantverkare* (8), sex *e. o. hantverkare* (VIII), tre *biträdande köksförestånderskor* (7), en *e. o. biträdande köksförestånderska* (VII), två *extra biträdande köksförestånderskor* (3,540 kr.), en *extra arbetsledare* i sysselsättningsterapi (2,760 kr.), två *vaktmästare* (2 kl.) (6), två *e. o. vaktmästare* (VI), två *extra vaktmästare* (2,580 kr.), en *extra vaktmästare* tillika *preparator* (2,580 kr.), två *telefonister* (4), en *e. o. telefonist* (IV), två *extra telefonister* (2,160 kr.), en *portvakt* (2 kl.) (2), sju *extra expeditionsvaksbiträden* (1,740—1,020 kr.), fyra *springflöcker* (1,020 kr.). — Åtta *reparatörer* (VI), sju *eldare* (V), två *förrådsarbetare* (V), tre *truckförare* (IV), två *diversearbetare* (F), sex *gårdskarlar* (II), sju *kokerskor* (D), en *hallskänka* (B), två *första biträden* (B), nio *matsalsbiträden*, femtiotvå *köksbiträden*, nittioen *städerskor*, tre *tvättbiträden* (A), sex *portvakter* (D).

## Barnsjukhuset Simon och Mathilda Sachs' minne.

Årstalunden, Sö. (postgirokonto nr 1071; t. 23 70 00 (växel).

*Mottagningstid* (för intagning av patienter samt å polikliniken): vardagar 11,30—12,30.

*Besökstid*: söndagar 12,30—13,30.

*Sjukvårds- och poliklinikavgifter*: se ovan sid. 359.

Sjukhuset, som upprättats genom en donation den 12 februari 1907 å 400,000 kr. av stärbhusdelägarna efter framlidne generalkonsuln Simon Sachs och hans maka Mathilda Sachs, är avsett för späda barn. Sjukhuset har 48 platser för sjuka barn, 6 platser för ambarn och 6 platser för medföljande digivande mödrar. Vid sjukhuset har även inrättats en poliklinik.

Sjukhuset bör enligt donationsbestämmelserna förvaltas av en styrelse, bestående av högst sju ledamöter. Styrelsen utses av stadsfullmäktige, men donatorerna äga under sin livstid utse tre ledamöter. Enligt beslut av stadsfullmäktige utses styrelsen för en tid av ett år i sänder.

Beträffande byggnadskommittén för sjukhuset, se sid. 354.

*Författningar.* Instruktioner för syssломannen och husmoderna vid barnsjukhuset Simon och Mathilda Sachs' minne, fastställda av sjukhusdirektionen 2 febr. 1944.

## Styrelse.

Höjer, f. Dahl, T. Signe E., fru, Tengbom, I. J., slottsarkitekt, vice ordf., Wallgren, A. J., överläkare, Wedberg-Larsson, A. A. Elvira, fru, stadsfullm. (valda av stadsfullmäktige);

Sachs, J. E., f. d. generalkonsul, ordf., Sachs, R., verkst. direktör, kassaförvaltare, Heyman, f. Thiel, Agda, fru (valda av donatorerna).

## Sekreterare (200 kr.).

Holst, K. G. (se sid. 380).

## Revisorer.

Gemensamma för hälsovårdsnämnden m. fl. (se sid. 395).

## Styresman (arvode 690 kr.).

Magnusson, J. H. (se nedan).

## Överläkare (21).

Magnusson, J. H. (förordn. t. o. m. 30/4 1951); mottagningstid: 10—11.

## Förste underläkare (8,040 kr.).

Frisell, E. G.; Alm, E. I.

## Andre underläkare (6,000 kr.).

Engström, C.-G. D.

## Röntgenläkare

(se Södersjukhuset).

En *obducent* (se Södersjukhuset).

Tre *översköterskor* (8), en *sjuksköterska* (7), två *e. o. sjuksköterskor* (VII), tre *extra sjuksköterskor* (2,880 kr.), två *extra barnsköterskor* (2,040 kr.), sexton *sjuksköterskeelever* (bostad och kost), sex *ammor* (dagarvode jämte bostad och kost). — Ett *röntgenbiträde* (B), sex *sköterskebiträden* (A).

## Intendent.

Lindström, E. L. A. (se Södersjukhuset).

## Kurator

(se Konvalescenthemskontoret).

## Husmoder (2 kl.) (10).

Kruse, Svea Ch.

Ett *extra första kontorsbiträde* (e. 7). — En *första kokerska* (E), ett *första köksbiträde* (B), en *sömmerska* (B), ett *sköterskebiträde* (B), ett *matsalsbiträde* (A), två *köksbiträden* (A), fyra *städerskor* (A), en *portvakt* (A).

## Norrtulls sjukhus.

Norrtullsgatan 14 (postadress: Stockholm 23) (postgirokonto nr 54733; t. 23 28 50; 33 96 53 (kontoret direkt); kontorstid: 10—12, 13—15,30, lördagar 10—12, 13—14.

*Mottagningstid* (för intagning av patienter): vardagar 10—11.



*Telefontid* (för förfrågningar om patienter):  
alla dagar 11—12.

*Sjukvårds- och poliklinikavgifter:* se  
sid. 359.

*Besökstider:* se nedan.

I samband med stadens förvärv av vissa fastigheter vid Norrtullsgatan, varest tidigare Allmänna barnhusets barnhemssverksamhet varit inrymd (se kommunalkalendern för år 1933, sid. 151), förband sig staden enligt avtal med k. mt och kronan den 12 september 1931 att intill dess en pediatrik klinik komme till stånd, dock längst till den 1 juli 1941, inom nämnda fastigheter upprätthålla ett stadens sjukhus för barn med 70 vårdplatser.

Enligt avtal senast den 17 november 1947 har giltighetstiden för avtalet i fråga utsträckt till den 1 juli 1948. Därest av k. mt så påfordras, skola 20 av dessa platser upplåtas åt barn, vilka icke äga hemortsrätt i Stockholm. Sjukvårdsanstalten skall av staden under ovan angivna tid upplåtas till Karolinska institutet för undervisningsändamål såsom institutets pediatrika klinik. Läkarpården skall bestridas av Karolinska institutet; dock skola vederbörande läkare jämväl erhålla arvoden från staden. Staden har vidare åtagit sig att under samma tid, som barnsjukhuset upprätthålles, jämväl upprätthålla en till sjukhuset ansluten pediatrik poliklinik.

I samband med träffandet av ovanberörda avtal förband sig staden jämväl att bereda vissa angivna befattningshavare vid Allmänna barnhuset motsvarande anställning vid det av staden upprättade barnsjukhuset.

Staden äger årligen från statsverket utbekomma dels ett belopp av 60,000 kr. till bestridande av kostnaderna för barnsjukhuset, dels ett belopp av 5,700 kr. för upprätthållandet av den pediatrika polikliniken därstädes. Dessutom utgår till sjukhuset ett årligt bidrag av 50,000 kr. från Allmänna barnhusets Stockholmsfond (se sid. 264).

Den 21 februari och den 18 september 1944 beslöt stadsfullmäktige anvisa medel för anordnande av nya vårdavdelningar för 80 barn. Antalet vårdplatser för barn utgör därefter sammanlagt 150. Den 17 februari 1947 bemyndigades sjukhusdirektionen av stadsfullmäktige att verkställa utredning om fortsatt modernisering av Norrtulls sjukhus jämte anordnande av en barnpsykiatrisk avdelning vid sjukhuset. Under år 1947 har vid sjukhuset inrättats en poliklinik för astmasjuka barn.

I ifrågavarande fastigheter har jämväl anordnats en sinnessjukavdelning med f. n. 86 vårdplatser, samtliga avsedda för kvinnor.

*Författning.* Avtal 19 dec. 1945 mellan k. mt och kronan och Stockholms stad rörande upprätthållande av en stadens sjukvårdsanstalt för barn i allmänna barnhusets förutvarande fastighet i kvarteret Mimer.

*Styresman* (arvode 1,140 kr.).

Wallgren, A. J. (se nedan).

Spädbarns- och sjukavdelningen.

*Besökstid:* söndagar och onsdagar 13—14.

*Överläkare*

(3,500 kr.; dessutom avlöning från Karolinska institutet).

Wallgren, A. J.

*Underläkare*

(3,300 kr.; dessutom avlöning från Karolinska institutet).

Ström, L. H. J.

*Amanuens*

(750 kr.; dessutom avlöning från Karolinska institutet).

Rollof, L. S.-I.

*Förste underläkare* (8,040 kr.).

Vahlquist, B. Cson (bitr. lasarettsläkare); Nathorst, D. H. B.

*Röntgenläkare* (6,000 kr.).

Vakant.

*Läkare vid den pediatrika polikliniken* (3,600 kr.).

Jacobsson, E. G.

*Läkare vid rådgivningsbyrån för uppfostringsfrågor* (6,000 kr.).

Nordlund, Elsa-Brita.

*Assistent.*

Klackenberg, A. Brita G.

*Läkare för allergiska sjukdomar*  
(6,000 kr.).

Kräpelien, S.

*Psykolog vid avdelningen för psykisk barnavård.*

Vakant.

Åtta översköterskor (8), en röntgenöver-  
sköterska (8), en laboratorieöversköterska  
(8), en sjuksköterska (7), fem e. o. sjukskö-  
terskor (VII), fem extra sjuksköterskor  
(2,880 kr.), en extra laboratoriesköterska  
(2,880 kr.), en e. o. barnträdgårdslärlarinna  
(VI), en extra barnträdgårdslärlarinna  
(2,340 kr.), en e. o. mjölkökösförestän-  
derska (VI), ett e. o. röntgenbiträde (V),  
tio barnsköterskor (4), två e. o. barnskö-  
terskor (IV), elva extra barnsköterskor



(2,160—1,860 kr.), sex *sjuksköterskeelever* (från S:t Eriks sjuksköterskeskola, 2,500 kr.), trettiofem *sjuksköterskeelever* (540 kr. jämte fri bostad och kost), fyra *ammor* (930 kr.). — Tjuguen *städerskor* (A), två *arbetsbiträden* (A), en *sömmerska* (B), ett *laboratoriebiträde* (B), ett *röntgenbiträde* (B), två *sjukbärare* (F).

### Sinnessjukavdelningen.

*Besökstid*: söndagar, tisdagar och torsdagar 12,30—13,30.

*Överläkare* (1,200 kr.).

*Ehrensverd*, J. N. G., frih. (se sid. 367).

*Underläkare* (600 kr.).

*Kullman*, Julie K. A. (se sid. 367).

Två *översköterskor* (8), en *sjuksköterska* (7), aderton *sköterskor* (6).

*Predikant* (1,020 kr.).

*Wiklund*, E. V., komminister i Matteus förs.

En *organist* (270 kr.).

*Syssloman* (3 kl.) (18).

*Josefsson*, N. O., tjl. (se sid. 354), *tf. Rune*, P. F.; mottagningstid: 9—11.

*Kammarsskrivare* (6,180 kr.).

*de Berg*, C. F. A.

*Kurator* (XII).

*Östrand*, Ulla H., tjl. (se nedan), *tf. Berge*, Gertrud T. G. E.; mottagningstid: 11—12.

*Kurator* (4,800 kr.)

(å rådfrågningsbyrån för uppfostringsfrågor).

*Östrand*, Ulla H.

*Maskinist* (3 kl.) (XII).

*Lundin*, E. H.

*Husmoder* (10).

*Magnér*, Silvia M.

*Köksförestånderska* (3 kl.) (VII).

*Landin*, Eva Ch. M.

*Vaktmästare* (1 kl.) (VIII).

*Nessén*, J. E.

Två *e. o. första kontorsbiträden* (VII), ett *extra första kontorsbiträde* (2,640 kr.), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.), en *e. o. portvakt* (II), en *extra expeditionsvakt* (2,580 kr.), ett *extra kontrollbiträde* (2,400 kr.). — En *snickare* (VII A), en *reparatör* (VI A), fyra *eldare* (V B), tre *gårds-*

*karlar* (II B), en *första kokerska* (E), en *underväxtförestånderska* (D), en *kokerska* (D), två *telefonvakter* (C), en *kallskänka* (B), ett *första biträde* (förrådet) (B), två *första biträden* (kokerskor) (B), fyra *matsalsbiträden* (A), åtta *köksbiträden* (A), en *portvakt* (A).

### Södra barnbördshuset-Maria sjukhus.

*Wollmar Yxkullsgatan 27, Sö. (postgiro-konto nr 2057); t. 44 07 00.*

#### *Besökstider*:

för patienter å allmänt rum: söndagar, måndagar, onsdagar och fredagar 12—13 samt 18,30—19 (endast för mannen); för patienter å hel- och halvskilda rum: alla dagar 11—13 samt 18,30—19,30 (endast för mannen).

*Expeditionstid*: å sysslomanskontoret 9—12, 13—15,30, lördagar och dag före helgdag 9—12, 12,30—14.

*Sjukvårds- och poliklinikavgifter*: se sid. 359.

Efter tillkomsten av Södersjukhuset hava Södra barnbördshuset och Maria sjukhus sammanförts under gemensam förvaltning. Sjukhuset omfattar f. n. 134 vårdplatser å barnbördsavdelningen.

*Styresman* (arvode 690 kr.).

*Domeij*, J. E. G. (se nedan).

*Överläkare* (XXI).

*Domeij*, J. E. G. (förrordn. t. o. m. <sup>30</sup>/<sub>100</sub> 1953), mottagningstid: 10,30—11.

*Förste underläkare* (8,040 kr.).

*Kinch*, A. K. (bitr. lasarettsläkare); *Kaplan*, B. E.

*Andre underläkare* (6,000 kr.).

*Bretz*, M. S.; en vakant.

*Konsulterande läkare i pediatrik* (5,160 kr.).

*Lind*, J.

*Obducent och patolog* (4,000 kr.).

*Lindgren*, Å. G. H.

En *förlösningssbarnmorska* (8), en *operationsöversköterska* (8), sex *översköterskor* (8), en *sjuksköterska* (7), sex *barnmorskor* (7), tretton *barnsköterskor* (4), fyra *e. o. sjuksköterskor* (VII), två *e. o. barnmorskor* (VII), två *e. o. barnsköterskor* (IV), fem *extra sjuksköterskor* (2,880 kr.), två *extra*



**SjD** barnmorskor (2,880 kr.), fjorton extra barn-sköterskor (1,860 kr.).

*Predikant* (1,740 kr.).

Palmer, N. E., kyrkoadjunkt i Storkyrkoförs.

*Syssloman* (2 kl.) (20).

Johansson, E. V.; t. 44 07 00; mottagningstid: 10—12.

*Kammar skrivare* (XV).

Nilsson, N. T., tjl. (se sid. 362).

*Kontorsassistent* (e. 13).

Vakant.

Ett extra första kontorsbiträde (2,760 kr.), två extra kontorsbiträden (kontrollbiträden) (2,400 kr.).

*Maskinist* (2 kl.) (13).

Snöwall, A. H.

*Husmoder* (2 kl.) (10).

Hedlund, Tyra A. M.

*Köksförestånderska* (2 kl.) (8).

Karlsson, W. K. (Mia).

*Vaktmästare* (1 kl.) (8).

Kåhrling, K. J. O.

En biträdande maskinist (2 kl.) (11), en biträdande köksförestånderska (2 kl.) (6), två portvakter (2 kl.) (2), två e. o. portvakter (2 kl.) (11). — Sex eldare (V B), fyra gårdskarlar (II B), en första kokerska (E), en kokerska (D), ett första matsalsbiträde (B), två matsalsbiträden (A), en kallskänka (B), fem köksbiträden (A), sju städerskor (A), tretton sköterskebiträden (B), ett första sköterskebiträde (D), trettiofem sköterskebiträden (A), ett tvättbiträde (A), ett för-rådsbiträde (B).

Stigberget-Åsö sjukhus.

Fjällgatan 23 och 20 A samt Åsögatan 147, Sö. (postgirokontonummer 59977). Avd. 1—5: (kvinnliga patienter) Fjällgatan 23, t. 42 11 01, 42 11 02, 42 11 03. Avd. 6: (manliga patienter) Fjällgatan 20 A, t. 42 11 05. Avd. 7: (tuberkulosavd. för manliga och kvinnliga patienter), Avd. 8: (kvinnliga patienter), Avd. 9: (manliga patienter), Åsögatan 147, t. 40 12 35, 41 42 20, 41 42 21 (växel). Sysslomanskontoret direkt: 43 09 60.

Besökstid: tisdagar, torsdagar, lördagar och söndagar 14—15.

*Sjukvårdsavgifter*: se sid. 359.

Antalet vårdplatser vid Stigberget-Åsö sjukhus är f. n. 242, varav å Fjällgatan fem avdelningar för 95 kvinnliga patienter och en avdelning för 39 manliga patienter samt å Åsögatan en avdelning för 36 kvinnliga och en avdelning för 36 manliga patienter samt en tuberkulosavdelning för 16 kvinnliga och 20 manliga patienter.

*Författningar*. Sjukhusdirektionens beslut 8 dec. 1943 ang. vårdavgifter vid Stigberget-Åsö sjukhus. Stadsfullmäktiges beslut 15 april 1946 rörande sänkning av patientavgifterna vid sjukhuset (Kf 1946: nr 41).

*Styresman* (arvode 1,260 kr.).

Lindborg, N. E. (se nedan).

*Överläkare* (XXI).

Lindborg, N. E.; mottagning: Fjällgatan 23, 9—9,30, Åsögatan 147, 12—12,30.

*Förste underläkare* (8,040 kr.).

Blom, B. F. (å avd. 1—6); Hävermark, N. G. M. (å avd. 7—9).

*Röntgenläkare* (3,000 kr.).

Ulfsparré, F.

*Obducent och patolog* (4,400 kr.).

Lindgren, Å. G. H.

En röntgenöversköterska (8), en laboratorieöversköterska (8), nio översköterskor (8), sju e. o. sjuksköterskor (VII), fyra extra sjuksköterskor (2,880 kr.), en extra laboratorieöversköterska (2,880 kr.), två sjukgymnaster (1,800 kr.), en baderska (3), en e. o. baderska (III). — Ett röntgenbiträde (B), sectionio sköterskebiträden (B).

*Predikant och organist* (2,400 kr.).

Vakant, tf. Ljungberg, H. D., komminister i Oscars förs.

*Syssloman*.

Johansson, E. V. (se Södra barnbördshuset-Maria sjukhus).

*Kontorsassistent* (e. 13).

Jemstedt, S. O.

*Kurator*

(se Epidemisjukhuset).

*Kontorsskrivare* (9).

Widstrand, Linnéa K.

Ett extra första kontorsbiträde (2,880 kr.), ett e. o. kontorsbiträde (V).

*Husmoder* (2 kl.) (10).

Koppang, Märtha M.



En *extra vaktmästare* (3,480 kr.), en *e. o. värmeledningsskötare* (VIII) (beredskapsarvode 720 kr.), en *extra värmeledningsskötare* (3,564 kr.) (beredskapsarvode 720 kr.), en *e. o. köksförestånderska* (3 kl.) (VII), en *extra köksförestånderska* (4,164 kr.). — En *eldare* (V), sex *gårdskarlar* (II), fyra *kokerskor* (D), två *port- och telefonvakter* (C), en *källskänka* (B), tre *första biträden* (B), två *matsalsbiträden* (A), sju *köksbiträden* (A), sju *städerskor* (A).

## Söderby sjukhus.

*Söderby, Uttran* (postgirokonto nr 13304), *t. Tumba 303 14* (kontoret); *Tumba: 31000* (växel).

*Mottagningstid* (för intagning av patienter): vardagar 10—11.

*Besökstid*: tisdagar och torsdagar 18—19,30, sön- och helgdagar 12,30—15.

*Expeditionstid*: å sysslomanskontoret 8—15,30.

*Sjukvårdsavgifter*: se sid. 359.

Sjukhuset, som är uppfört å stadens egendom Söderby i Salems socken, är avsett att mottaga i Stockholm boende tuberkulossjuka. Sjukhuset är uppdelat på två sjukavdelningar, var och en med en överläkare som chef och inrymmer sammanlagt 408 platser i allmänt rum samt 40 platser i enskilda och halv enskilda rum.

Till driftkostnader för tuberkulossjukvård vid stadens tuberkulosanstalter utgår statsbidrag.

Under år 1946 hava stadsfullmäktige anvisat medel samt lämnat sin medverkan för uppförande och drift av en efterbehandlingspaviljong med 59 vårdplatser för tuberkulossjuka flyktningar.

*Författning*. K. kung. 22 juni 1939 ang. statsbidrag till driftkostnaderna vid anstalter för lungtuberkulos.

*Styresman* (arvode 1,500 kr.).

*Bruce, N. E. T.* (se nedan).

*Överläkare* (27).

*Bruce, N. E. T.* (förordn. t. o. m. <sup>30</sup>/<sub>100</sub> 1952), mottagningstid: 8,30—9; *Birath, G. N.* (förordn. t. o. m. <sup>30</sup>/<sub>100</sub> 1953), mottagningstid: 8,30—9.

*Förste underläkare* (8,040 kr.).

*Anjou, K. O. G.*; *Stähle, I.*; *Svanberg, A. Britta Ch.*; *Källqvist, I. N. J.*

*Andre underläkare* (6,000 kr.).

*Uggla, L.-G.*

*Läkare för kirurgiska sjukdomar* (3,600 kr.).

*Crafoord, C.*

*Läkare för behandling av hals-tuberkulos* (3,000 kr.).

*Erici, E. V.*

*Tandläkare* (4,800 kr.).

*Hellgren, P. L.*

En *röntgenöversköterska* (8), en *laboratorieöversköterska* (8), två *operationsöversköterskor* (8), femton *översköterskor* (8), två *sjuksköterskor* (7), elva *e. o. sjuksköterskor* (VII), en *extra laboratorieöversköterska* (2,880 kr.), sex *sjuksköterskeelever*, ett *foto-grafiskt biträde* (2,340 kr.). — En *sjukbärare* (F), tjugu *manliga sjukvårdsbiträden* (F), åttio *sköterskebiträden* (B).

*Predikant och organist* (1,800 kr.).

*Klasson, K. E. V.*, vice komminister i Englebreds förs.

*Syssloman* (2 kl.) (20).

*Herrman, N. V. A.*; *t. Tumba 303 14*; mottagningstid: 8—10.

*Kammarsskrivare* (15).

*Lindell, B. J. W.*

*Kurator* (e. 12).

*Karlsson, J. E.* (Hanna); mottagningstid: 8,30—10, 11—12.

En *förste kontorist* (10), ett *första kontorsbiträde* (7), tre *extra första kontorsbiträden* (2,460 kr.), ett *e. o. kontorsbiträde* (V).

*Maskinist* (1 kl.) (14).

*Lindqvist, S. E.*

*Husmoder* (1 kl.) (11).

*Grönberg, Hanna.*

*Köksförestånderska* (2 kl.) (8).

*Gustafsson, Greta L. M.*

*Vaktmästare* (1 kl.) (8).

*Augustson, A. S. A.*

En *biträdande husmoder* (9), två *extra kontorsbiträden* (kontrollbiträden) (2,400 kr.), en *e. o. telefonist* (IV), en *biträdande maskinist* (1 kl.) (12) (beredskapsarvode 720 kr.), en *e. o. biträdande maskinist* (2 kl.) (XI) (beredskapsarvode 720 kr.), fem *hantverkare* (8), en *trädgårdsmästare* (3 kl.) (7), en *e. o.*



*automobilförare* (VII), en *tvättförestånderska* (2 kl.) (6), en *biträdande köksförestånderska* (2 kl.) (6), en *nattvakt* (6), två *baderskor* (3), en *portvakt* (2 kl.) (2), en *vaktmästare* (2,340 kr.). — Fyra *eldare*, två *reparatörer*, en *automobilförare*, sju *gårdskarlar*, en *diversearbetare* i köket (F), en *första kokerska* (E), två *kokerskor* (D), ett *första matsalsbiträde* (B), fyra *matsalsbiträden* (A), en *kallskänka* (B), en *maskintvätterska* (D), ett *centrifugbiträde* (D), ett *första tvättbiträde* (B), två *strykerskor* (B), tre *sömmerskor* (B), ett *första biträde* (B), sex *tvättbiträden* (A), tre *första köksbiträden* (B), tretton *köksbiträden* (A), tretton *städerskor* (A).

## Tuberkulossjukstugan vid Hamra.

(Sanatoriet vid Hamra.)

*Tullinge* (postgirokonton nr 13303); *t. Tumba* 35.

*Besökstid*: söndagar 13—15.

*Telefontid*: (förfrågningar angående patienter) 10—11,30.

Tuberkulossjukstugan, som uppförts av ab. Separator å mark, tillhörig egendomen Hamra i Botkyrka socken och som av bolaget under ett tjugotal år använts såsom sanatorium för dess arbetare, inköptes av staden år 1923. Sjukstugan är avsedd för vård av tuberkulösa barn och har 40 vårdplatser. En vid sjukstugan upprättad skola står under folkskoledirektionens uppsikt och ledning.

*Läkare* (1,500 kr.).

Bruce, N. E. T. (se Söderby sjukhus).

*Redogörare* (720 kr.).

Herrman, N. V. A. (se Söderby sjukhus).

*Föreståndarinna* (2 kl.) (9).

Ekstedt, E. G. (Jane).

En *lärarinna* (7,133 kr. utan rörligt löne-tillägg), en *värmeledningsskötare* (8) (beredskapsarvode 720 kr.), en *extra lekledarinna* (2,220 kr.). — En *kokerska* (D), sex *sköterskebiträden* (B), tre *köksbiträden* (A).

## Långbro sjukhus.

*Postadress*: Älvsjö 1 (postgirokonton nr 1096); *t. 46 25 00* (växel); *46 13 56* (överläkare Goldkuhl); *46 25 00* (tf. överläkaren); *46 13 63* (syssломannen samt kontoret).

*Mottagningstid*: intagning av patienter sker alla tider på dygnet. *Telefontid* till förestånderskorna (för förfrågningar om patienterna): alla dagar 14—15.

*Besökstid*: tisdagar, fredagar och söndagar 13,30—14,30.

*Expeditionstid*: å syssломanskontoret 10—12, 12,45—15,30, lördagar 10—12, 12,30—14.

*Sjukvårdsavgifter*: se sid. 359.

Långbro sjukhus omfattar f. n. 888 vårdplatser. Sjukhuset är uppdelat på två avdelningar, under ledning av tvenne överläkare.

*Styresman* (arvode 1,200 kr.).

Goldkuhl, A. E. (se nedan).

*Överläkare* (27).

Goldkuhl, A. E. (förordn. t. o. m. <sup>31</sup>/<sub>12</sub> 1951), kvinnliga patienter, mottagningstid: tisdagar och fredagar 13—14; en vakant, manliga patienter, *tf. Sehlstedt*, C. P., mottagningstid: tisdagar och fredagar 13—13,30.

*Biträdande läkare* (24).

Abramson, D. (förordn. t. o. m. <sup>31</sup>/<sub>12</sub> 1949); *Sehlstedt*, C. P. (förordn. t. o. m. <sup>30</sup>/<sub>4</sub> 1953), tj. (se ovan).

*Förste underläkare* (8,040 kr.)<sup>1</sup>.

Hammargren, S. A., tj. (se sid. 366), *tf. Lagerwall*, J. M.; *Perntz*, A. K.; *Linder*, Birgit E.

*Andre underläkare* (6,000 kr.)<sup>1</sup>.

Vakant.

*Personalläkare* (4,560 kr.,

däruti ingående arvode som konsulterande läkare i invärtes medicin).

Vakant, *tf. Lilja-Jonsäter*, Stina-Brita.

*Tandläkare*

(ersättning enligt särskild taxa).

Möllerstedt, P. E.

En *uppsyningsman* (11), en *personalförestånderska* (10), två *förestånderskor* (10), fem *förste skötare* (9), sextiotvå *skötare* (8), trettiofyra *översköterskor* (8), en *laboratorieöversköterska* (8), nio *extra sjuksköterskor* (2,880 kr.), nitton *e. o. skötare* (VIII), fyra *första sköterskor* (7), etthundra-tjugusex *sköterskor* (6), trettiosju *e. o. sköterskor* (VI), två *extra skötare* (2,760 kr.), tjugutre *extra sköterskor* (2,580 kr.), en *sjukgymnast* (2,400 kr.).

<sup>1</sup>) Förste och andre underläkare hava för-mån av fri kost.



*Predikant* (1,020 kr.).

Hassler, J. E. A., komminister i Sofia förs.  
En organist (420 kr.).

*Syssloman* (1 kl.) (21).

Ellnert, E. F.; mottagningstid: 12—14.

*Förste kammarskrivare* (17).

Carlbon, B. A.

*Kontorsassistenter* (13).

Olsson, Annie P. M.: Lagergren, K., tjf. (se  
sid. 356), tf. Alström, N. A.

*Kurator* (1,752 kr.).

Petersson, J. K. (Hanna); mottagningstid: alla  
vardagar utom lördagar 12,30—15.

*Kurator* (e. 12).

Vakant.

*Förste kontorsskrivare och kassör*  
(11).

Andersson, Anna-Lisa.

Ett första kontorsbiträde (7), tre e. o.  
första kontorsbiträden (VII).

*Maskinist* (1 kl.) (14)

(dessutom för verkmästargöröml 690 kr.).

Lindstrand, N. G.

*Köksförestånderska* (1 kl.) (9).

Schulte, A. Margaretha.

*Husmoder* (2 kl.) (10).

Broman, U. (Ulla).

*Vaktmästare* (1 kl.) (8).

Andersson, A. F.; en vakant.

En biträdande maskinist (1 kl.) (12), en  
biträdande maskinist (2 kl.) (11), en träd-  
gårdsmästare (2 kl.) (11), sju hantverks-  
föreståndare (11), sju hantverkare (8), en  
arbetsförestånderska (8), en e. o. hantver-  
kare (VIII), två automobilförare (7; en av  
dessa åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 8), en  
trädgårdsmästare (3 kl.) (7), en vaktmäs-  
tare (2 kl.) (6), en nattvakt (6), en tvättfö-  
stånderska (2 kl.) (6), en biträdande köks-  
förestånderska (2 kl.) (6), en e. o. biträ-  
dande arbetsförestånderska (VI), en bi-  
trädande tvättförestånderska (2 kl.) (4),  
en telefonist (4), två portvakter (2 kl.) (2),  
en extra biträdande köksförestånderska  
(2,580 kr.). — Två bilförare (VI), två repa-  
ratorer (VI), sju eldare (V), två gårdskarlar

(II), två manliga köksbiträden (F), en första  
kokerska (E), två maskintvättbiträden (D),  
två kokerskor (D), två port- och telefon-  
vakter (C), två första biträden (B), en kall-  
skänka (B), en sömmerska (B), sexton köks-  
biträden (A), tre matsalsbiträden (A), en  
portvakt (A), två strykerskor (A), tjugtvå  
städerskor (A), nio tvättbiträden (A).

## Beckomberga sjukhus.

Postadress: Ångby 1 (postgirokonton nr  
59815); t. 37 25 00.

Mottagningstid (för styresmannen): vardag-  
ar 14—15; (övriga överläkare): vardagar 13,30  
—14,30.

Besökstid: tisdagar, torsdagar och söndagar  
13,30—14,30.

Expeditiönsstid: å sysslomanskontoret 10  
—15,30, lördagar 10—14.

Sjukvårdsavgifter: se sid. 359.

Förfrågningar ang. patienter besvaras av resp.  
översköterska dagligen 14—15.

Beckomberga sjukhus, uppfört å den staden  
tillhöriga egendomen Beckomberga i Bromma,  
omfattar 1,768 vårdplatser. Det har upprättats  
huvudsakligen för fullgörande av den staden jäm-  
likt år 1925 med staten träffat avtal åvilande  
skyldigheten att övertaga vården av de förut å  
statshospital intagna, i huvudstaden hemortsbe-  
rättigade sinnessjuka.

*Styresman* (arvode 1,800 kr.).

Wiesel, F. S. (se nedan).

*Överläkare* (27).

Wiesel, F. S. (förordn. t. o. m. <sup>31</sup>/<sub>12</sub> 1949);  
t. 37 22 35; Rabe, K. A. H. (förordn. t. o. m.  
<sup>30</sup>/<sub>9</sub> 1954); Izikowitz, S. J. (förordn. t. o. m.  
<sup>31</sup>/<sub>10</sub> 1952); två vakanta.

*Biträdande läkare* (24).

Reuterskiöld, S. (förordn. t. o. m. <sup>30</sup>/<sub>4</sub> 1950);  
Ehrensavärd, J. N. G., frih. (förordn. t. o. m.  
<sup>30</sup>/<sub>9</sub> 1952), tjf. (se sid. 367), tf. Alström, C.  
H.; en vakant.

*Förste underläkare* (8,040 kr.)<sup>1</sup>.

Lindvall, J. E.; Möller, A. W.; Berggren, H. N.  
G.; Sjövall, T. S. T.; Karlmark, E. G.; Dim-  
berg, A. R. H.; Lindgren, Birgit H. E.; sex  
vakanta.

*Andre underläkare* (6,000 kr.)<sup>1</sup>.

Vakant.

<sup>1</sup> Förste och andre underläkare hava för-  
män av fri kost.



SJD

*Personalläkare* (5,400 kr.,  
dessutom 2,280 kr. i arvode som konsulterande  
läkare i invärtes medicin).  
Ågren, N. O. (jfr nedan).

*Tandläkare*

(ersättning enligt särskild taxa).

Östergren, E. G.

*Konsulterande läkare i röntgen-  
diagnostik* (1,380 kr.).

Lindblom, K. J. G.

*Läkare för kirurgiska sjukdomar*  
(2,000 kr. utan rörligt tillägg).

Grönberger, G. A.

*Läkare för elektrokardiografiska  
undersökningar*

(ersättning enligt särskild taxa).

Ågren, N. O. (se ovan).

*Obducent och patolog*

(ersättning enligt särskild taxa).

Lindgren, Å. G. H.

En *extra sjukgymnast* (2,880 kr.), en  
*uppsyningsman* (11), nittiotre *skötare* (8),  
tjugufem *e. o. skötare* (VIII), fyrtionio *överskö-  
terskor* (8), en *operationsöversköterska* (8),  
en *röntgenöversköterska* (8), en *laboratorie-  
översköterska* (8), sexton *e. o. sjuksköter-  
skor* (VII), aderton *extra sjuksköterskor*  
(2,880 kr.), en *e. o. laboratoriesköterska*  
(VII), en *extra laboratoriesköterska* (2,880  
kr.), tjugutvå *extra skötare* (2,580 kr.), två-  
hundra fem *sköterskor* (6), sjuttiosex *e. o. skö-  
terskor* (VI), sextionio *extra sköterskor*  
(2,340 kr.).

*Predikant* (1,020 kr.).

Arvidson, H., kyrkoadjunkt i Bromma.

En *organist* (420 kr.).

*Sysselman* (1 kl.) (21).

Ramgren, E. G.; t. 37 22 36; mottagningstid:  
9—11.

*Förste kammarskrivare* (17).

Ericson, E. G.

*Kontorsassistent* (13).

Olsson, Ebba I.

*Kontorsassistent* (XIII).

Lundberg, I. K., tj. (se sid. 356), tf. Arfwedson,  
N. J. R.

*Kurator* (XII).

Linder, Brit M. E.; mottagning alla vardagar  
utom lördagar 13—15.

*Kuratorer* (e. 12).

Olsson, Märta I. C.; Brenner, Elsa M.

*Förste kontorsskrivare och kassör*  
(11).

Engberg, A. Vera E.

En *extra kontorsassistent* (4,020 kr.),  
en *amanuens* (3,120 kr.), två *första kontors-  
biträden* (7), ett *e. o. första kontors-  
biträde* (VII), fyra *extra första kontorsbi-  
träden*, ett *extra kontorsbiträde* (1,980 kr.).

*Maskinist* (1 kl.) (14)

(dessutom för verkstärgörsmål 690 kr.).

Torstensson, A. H.

*Köksförestånderska* (1 kl.) (9).

Ekeröth, A. E. (Lisa).

*Husmoder* (2 kl.) (10).

Hilldén, f. Olsson, A. L. (Anna-Lisa).

*Förestånderska* (X).

Larsson, Agda O.

*Förestånderskor* (e. 10).

En vakant, tf. Bobeck, H. I. (Inga); en vakant,  
tf. Paulström, E. Elsa M.

*Förestånderskor* (10).

Erhardt, S. Margit E.; Eriksson, E. M. (Maja);  
Gerdin, Lilly K. A.; Wredenberg, Ellen S. M.

*Vaktmästare* (1 kl.) (8).

Brolin, P. E. H.

En *biträdande maskinist* (1 kl.) (12),  
en *biträdande maskinist* (2 kl.) (11), en  
*trädgårdsmästare* (2 kl.) (11), fem *hant-  
verksföreståndare* (11), en *e. o. hantverks-  
föreståndare* (XI), en *förrådsföreståndare* (3 kl.)  
(9), sex *hantverkare* (8), två *e. o. hantver-  
kare* (VIII), en *extra hantverkare* (3,580  
kr.), en *arbetsförestånderska* (8), en *e. o. ar-  
betsförestånderska* (VIII), en *extra ar-  
betsförestånderska* (2,580 kr.), två *automo-  
bilförare* (7; en av dessa åtnjuter avlöning  
enl. lönegrupp 8), en *tvättförestånderska*  
(1 kl.) (7), en *biträdande köksförestån-  
derska* (2 kl.) (7), två *extra biträdande*  
*köksförestånderskor* (2,580 kr.), en *e. o. vakt-  
mästare* (2 kl.) (VI), en *biträdande*  
*tvättförestånderska* (2 kl.) (4), en *telefonist*  
(4), tre *e. o. telefonister* (IV), en *portvakt*  
(2), en *e. o. portvakt* (II). — Två *repara-*



törer, tre bilförare, fem eldare, två maskin-  
tvättare, två gårdsskarlar, fyra diversear-  
betare i köket (F), tre kokerskor (D), en  
kaliskänka (B), fyra första biträden (B),  
fem sömmerskor (B), fem sköterskebiträden  
(B), sex matsalsbiträden (A), tre stryker-  
skor (A), sexton tvättbiträden (A), tjugtvå  
köksbiträden (A), femtiofyra städerskor (A),  
två arbetsbiträden (A).

## Sinnessjukavdelningarna vid S:t Eriks och Norrtulls sjukhus.

Beträffande sinnessjukavdelningen vid S:t  
Eriks sjukhus (340 vårdplatser) och sinnessjuk-  
avdelningen vid Norrtulls sjukhus (165 vård-  
platser), se sid. 367 och 373.

## Rånäs sjukhus.

Rånäs; t. Rånäs 17 (sjukhuset), Rånäs  
18 (styresmannen), Rånäs 23 (förestånd-  
arinnan).

*Sjukvårdsavgifter:* se sid. 359.

*Besökstid:* torsdagar och lördagar 13—14.

Rånäs sjukhus, som är förlagt till den av  
staden inköpta egendomen Rånäs i Fasterna  
socken, Stockholms län, har plats för 105 kvinn-  
liga patienter.

## Styresman och överläkare (XXI)

(dessutom styresmansarvode 570 kr.).

Fogelgren, G. N.

## Syssloman.

Josefsson, N. O., tjl. (se sid. 354), tf. Rune,  
P. F. (se Norrtulls sjukhus).

En predikant (480 kr.).

## Förestånderska (10).

Ohlsson, Henny M.

Två översköterskor (8), elva sköterskor  
(6), fyra e. o. sköterskor (VI), tre extra skö-  
terskor (2,580 kr), en arbetsförestånderska  
(8), en extra köksförestånderska (3,228 kr.),  
en e. o. värmeledningsskötare (IX). — En  
gårdsskarl och chaufför (VI B), en första  
kokerska (E), ett matsalsbiträde (A), tre  
köksbiträden (A).

## Epidemisjukhuset.

Nära Valhallavägen, uppfartsväg från  
Ingemarsgatan, Va. (postgirokonto nr  
1082); t. 23 54 20.

*Mottagningstid:* sjuka intagas alla tider  
på dygnet.

*Besökstid:* anhöriga medgivna att i besöks-  
rummen onsdagar, lördagar och söndagar 13,30  
—14 samtala med de patienter, vilkas tillstånd  
det medgiver. Upplysningar om patienterna med-  
delas till anhöriga varje helgfri dag 12,30 av  
sjukhusets överläkare. Telefonuplysningar an-  
gående patienterna lämnas dagligen 13—14.

*Sjukvårdsavgifter:* se sid. 359.

Enligt epidemilagen den 19 juni 1919 skall  
varje epidemidistrikt äga tillgång till erforder-  
ligt antal platser å särskilda epidemisjukhus för  
vård av personer, som äro behäftade med sådan  
smittsam sjukdom, som omförmäles i nämnda  
lag (jfr nedan).

I Stockholm, som utgör eget epidemidistrikt,  
lämnas sådan sjukvård å stadens epidemisjuk-  
hus, som för närvarande har 749 platser. Enligt  
instruktionen för Stockholms stads sjukhusdirek-  
tion är direktionen stadens epideminämnd.

De sjukdomar för vilka enligt epidemilagen  
(med följdförfattningar) vård skall beredas å  
epidemisjukhus äro: pest, kolera, smittkoppor,  
fläckfeber, nervfeber, paratyfus, scharlakansfeber,  
difteri, akut barnförlamning, smittsam hjärn-  
feber, återfallsfeber, sömsjuka, undulantfeber,  
rödsot och Weils sjukdom. I mån av utrymme  
behandlas dessutom mässling, kikhosta, vat-  
tenkoppor, epidemisk influensa m. fl. sjuk-  
domar.

Vid sjukhuset meddelas av överläkaren klinisk  
undervisning i epidemiologi åt medicine kandida-  
ter, som å sjukhuset fullgöra assistenttjänst-  
göring.

Till sjukhusets driftkostnader utgår stats-  
bidrag med 2 kr. per underhållsdag för varje  
enligt epidemilagen kostnadsfritt vårdad sjuk.

Vid sjukhuset finnes anordnad en skola,  
som står under folkskoledirektionens uppsikt.

*Författningar.* Epidemilag 19 juni 1919,  
med ändr. K. kung. 5 maj 1939 ang. statsbidrag  
till driften av epidemisjukhus m. m. (se Kfh 1946,  
sid. 415). Aftal mellan hälsovårdsnämnden och  
Karolinska institutet ang. klinisk undervisning i  
epidemiologi vid Epidemisjukhuset 5 maj 1911,  
med ändr. Hälsovårdsnämndens beslut 26  
april 1938 ang. rätt till vård å Epidemisjuk-  
huset av vissa utom Stockholm insjuknade per-  
soner.

## Styresman

(arvode 1,500 kr. samt dessutom undervisnings-  
arvode från Karolinska institutet 4,000 kr.).

Ström, V. J. (se nedan).

## Överläkare (23).

Ström, V. J. (förordn. t. o. m. <sup>31</sup>/s 1951); mot-  
tagningstid: vardagar 12,30—13.

## Överläkare (e. 23).

Lindahl, J. O.



*Förste underläkare* (8,040 kr.).

Lundström, R.; Rosenqvist, N. Hj. S.; Barr, J.  
O. E.; Lind, J.; Öberg, G. F.

*Öronläkare* (XXI).

Sjöberg, A. Ax:son.

*Röntgenläkare* (6,600 kr.).

Vakant.

*Läkare för elektrokardiografiska  
undersökningar* (960 kr.).

Værnéus, A. G.

Nitton *översköterskor* (8), en *röntgen-  
översköterska* (8), en *operationsöversköter-  
ska* (8), elva *e. o. sjuksköterskor* (VII), en  
*extra operationssköterska* (e. 7), aderton  
*extra sjuksköterskor* (3,180—2,880 kr.), en  
*laboratorieöversköterska* (8), en *e. o. la-  
boratoriesköterska* (VII), en *extra labora-  
toriesköterska* (2,880 kr.), ett *e. o. röntgen-  
biträde* (IV), en *folkskollärarinna* (17), två  
*extra sjukhuslärarinnor* (2,340 kr.). — Två  
*operationsbiträden* (B), ett *första biträde  
på laboratoriet* (B), tre *första sköterske-  
biträden* etthundratre *sköterskebiträden* (B)  
jämta ett varierande antal *tillfälliga sköter-  
skebiträden*.

*Predikant* (1,000 kr.).

Nilsson, J. A., komminister i Engelbrekts förs.

*Syssloman* (2 kl.) (20)

(åtnjuter avlöning enl. 21 lönegr.).

Holst, K. G.; t. 23 54 20; mottagnings-tid: 9—11.

*Kammarsskrivare* (15).

Sunne, C. N.

*Kurator.*

Bergholtz, Inga E. K.

En *kontorsassistent*, en *kontorsskrivare*  
(9), två *extra kontorsbiträden* (2,400 kr.),  
två *extra första kontorsbiträden*.

*Maskinist* (2 kl.) (13).

Hedman, S.

*Preparator* (9).

Frisk, G. A. E.

*Husmoder* (2 kl.) (10).

Jägerfalk, Astrid S.

*Köksförestånderska* (2 kl.) (8).

von Zweigbergk, Sigrid.

*Vaktmästare* (1 kl.) (8).

Jansson, N. J.; Carlsson, J. A. S.; Wåhlin, C. A.

En *biträdande maskinist* (2 kl.) (11),  
två *automobilförare* (7; åtnjuta avlöning en-  
ligt lönegrupp 8), en *e. o. automobilförare*  
(VII), två *hantverkare* (8), en *biträdande  
husmoder* (8), en *biträdande köksfö-  
rständerska* (2 kl.) (6), en *tvättförestån-  
derska* (2 kl.) (6), en *biträdande tvätt-  
förestånderska* (2,442 kr.), två *telefonis-  
ter* (4), två *extra telefonister* (2,502 kr.),  
en *portvakt* (2 kl.) (2). — Sex *eldare*, en  
*bilförare*, fem *gårdskarlar*, en *tapetsrare*,  
en *första kokerska* (E), två *kokerskor* (D),  
en *kallskänka* (B), tre *första köksbiträden*  
(B), fyra *matsalsbiträden* (A), nio *köksbiträ-  
den* (A), två *tvättbiträden* (D), två *söm-  
merskor* (B), en *strykerska* (A), sex *tvätt-  
biträden* (A), ett *första förrådsbiträde* (B),  
nio *städerskor* (A).

**Sjukhuset Eira, Stockholms stads  
och läns sjukhus.**

Rörande detta för staden och Stockholms  
län avsedda sjukhus, som icke är upptaget på  
stadens stat och icke sorterar under sjukhus-  
direktionen, se sid. 457.

**Konvalescenthemmen.**

(Betr. Isidor Dannströms konvalescenthem, se  
under Sabbatsbergs sjukhus, sid. 361.)

**Konvalescenthemskontoret.**

*Lilla Nygatan 5* (postadress: Stockholm  
2; postgirokonto nr 195 960); t. 21 48 90,  
21 49 30.

Stadsfullmäktige beslöt den 17 december  
1943 att inrätta ett särskilt förvaltningskontor  
för handläggning av ärenden berörande stiftelsen  
Martin Gebers, Albert och Hulda Pålsons,  
Jacques och Galathée Lamms samt Heijkskjölds  
konvalescenthem, Ihrfeltska barnhemmet, barn-  
sanatoriet Tjärnan samt Elfviks konvalescenthem  
och Blackebergs vård- och konvalescenthem.

*Stat år 1948.* (Konvalescentvård.) Utgif-  
ter: driftbudgeten 1,698,788 kr., kapitalbud-  
geten av lånemedel inom linjen 2,464,000 kr.;  
inkomster: driftbudgeten 575,451 kr.

*Syssloman* (3 kl.) (XVIII).

Hägglund, B. A. K.; t. 21 49 30; mottagnings-  
tid 9—11.

*Kontorsassistent* (13).

Ahnfelt, Inga L., fru.



*Kurator (3,480 kr.).*

Vakant.<sup>1)</sup>

Ett *extra första kontorsbiträde* (e. 7),  
ett *extra kontorsbiträde* (e. 5).

**Stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem.**

*Orhem (postadress: Stockholm 20; postgirokonto nr 155 867); t. Södertörns villastad 256—260.*

Stadsfullmäktige beslöt den 30 september 1929 emottaga en donation av framlidne bankiren Martin Geber å 800,000 kr. till bildande av en under stadens inseeend ställd stiftelse med uppgift att bereda lantvistelse åt konvalescenter. Sedermera erbjöd sig advokaten Arvid Geber att till stiftelsen tillskjuta ytterligare medel av stjärnhusets tillgångar nämligen dels ett belopp av 200,000 kr. (av vars årliga avkastning dock f. n. utgår en livränta till ett belopp av 2,200 kr. per år), dels och vad som kunde utvinna av vissa till Stockholms enskilda bank överlämnade värdepapper. Denna senare donation mottogs av stadsfullmäktige den 15 september 1930. Donationsmedlen skola enligt stadsfullmäktiges beslut förvaltas av drätselnämnden.

Den 15 april 1936 har advokaten Arvid Geber å bankir Martin Gebers stjärnhus' vägnar till stiftelsen överlämnat ett belopp av nära 145,000 kr., med rätt för stiftelsens styrelse att bestämma över användningen av såväl kapitalet som dess avkastning till befrämjande av stiftelsens verksamhet. Av detta belopp förvaltas 75,000 kr. såsom en särskild fond, benämnd »Martin Gebers fond», vars avkastning främst användes till beredande av friplatser å konvalescenthemmet.

Enligt testamentets bestämmelser skall donationen användas till bildande av en testators namn bärande stiftelse, som skall hava till ändamål att bereda lantvistelse åt konvalescenter, företrädesvis sådana, som efter genomgången sjukdom blivit från sjukhus utskrivna och som därefter äro i behov av rekreationsvistelse å landet men ej äro i besittning av erforderliga medel att själva bekosta sig sådan. Konvalescenthemmet bör ordnas så, att såväl barn som vuxna kunna därstädes emottagas, varvid företrädesrätt att bliva intagen skall tillkomma den, som är skriven i Stockholm. Även utom Stockholm boende böra dock kunna vinna inträde på villkor, som Stockholms stad äger närmare bestämma.

Stadsfullmäktige beslöt den 15 maj 1933 att av donationsmedlen anvisa ett belopp av 875,000 kr. för uppförande av ett konvalescent-

hem i huvudsaklig överensstämmelse med ett förslag, som utarbetats av en av hälsovårdsnämnden tillsatt kommitté. Samma dag fastställde stadsfullmäktige jämväl stadgar för stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem. Den 2 december 1935 beslöt stadsfullmäktige anvisa det av donationsfonden återstående beloppet, med undantag för vad som borde reserveras till fullgörande av stadens åtagande gentemot viss livräntetagare, till inventarietrustning för hemmet och hemmets fullbordande i övrigt.

Stiftelsen skall enligt donationsbestämmelserna stå under Stockholms stads omedelbara överinseende, och dess angelägenheter skola handhavas av en styrelse, som skall bestå av fem ledamöter jämte två suppleanter för dem. Såväl styrelseledamöter som suppleanter utses av sjukhusdirektionen för en tid av fyra år. Nuvarande ledamöter och suppleanter äro utsedda för åren 1945—1948. Av styrelseledamöterna böra minst två vara legitimerade läkare i Stockholm.

Konvalescenthemmet, vilket togs i bruk i mars månad 1936, är beläget å den staden tillhöriga egendomen Orhem vid sjön Drevvikens norra strand. Antalet platser vid hemmet utgör numera 118, däraf 86 platser för vuxna och 28 platser för barn samt 4 platser för mödrar med späda barn.

Vårdavgiften utgår, där icke nedsättning av eller befrielse från erläggande av densamma beviljas, för stockholmsbor med för vuxna 2,50 kr. och för barn 2 kr. per dag samt för landsortsbor med 10 kr. per dag.

*Stadgar m. m.* Stadgar för stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem, godkända av SF 15 maj 1933, med ändr. Reglemente för stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem, fastställt av sjukhusdirektionen 10 mars 1939, med ändr. 14 juni 1940. Instruktioner för vissa befattningshavare vid stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem, utfärdade av stiftelsens styrelse 17 febr. 1939.

*Styrelse*

(vald för tiden 1945—1948).

- \*Mårtens, G. H. M., borgarråd, stadsfullm., ordf.;
- \*Adamsson, f. Hollman, Karin Ch. T., fru;
- \*Hansson, N. H., sjukhusdirektör, vice ordf.;
- \*Wallgren, A. J., överläkare; \*Öhman, H. G.; prakt. läkare.

*Suppleanter:* \*Rud, f. Eklund, Anna L., fru;  
\*Östlund, f. Malm, U. Linnéa, fru.

*Av sjukhusdirektionen utsedda revisorer*

(för granskning av stiftelsens räkenskaper och förvaltning under år 1948).

Cassel, I. E., auktoriserad revisor; Ohlson, V. G. H., tjänsteman.

*Suppleanter:* Leffler, S.-H., auktoriserad revisor; Andersson, A. H., kassör.

<sup>1)</sup> Tjänstgör även vid Södra barnbördshuset och vid stadens mödravårdscentraler utom Södersjukhusets.



**SjD Styresman och läkare (4,560 kr.).**

Fredbärj, K. T.

**Föreståndarinna (1 kl.) (10).**

Vakant, *tf.* Segerstedt, Elsa K.

Två översköterskor (8), en *e. o.* sjuk-sköterska (VII), en *e. o.* sjukgymnast (X), en *extra* lektendarinna (2,340 kr.), en köks-förestånderska (3 kl.) (7), en baderska (3). — En värmeledningsskötare (V B), en gårds-karl, tillika automobilförare (VI B), en första kokerska (E), ett första biträde (B), tre matsalsbiträden (A), två första sköter-skebiträden (D), femton sköterskebiträden (A), fyra köksbiträden (A), tre städerskor (A).

**Albert och Hulda Pålsons konvalescenthem.**

*Södertörns villastad nr 10; t. Södertörns villastad 25; expeditionstid: 11—13.*

Hemmet har till ändamål att bereda underhåll och vård åt kvinnor, som efter genomgången sjukdom härav äro i behov och icke kunna i eget hem eller hos anhöriga på tillfredsställande sätt vårdas. Hemmet har tillkommit genom en av godsägaren Albert Pålson och hans hustru Hulda Pålson, född Hjertström, till Stockholms stad överlämnad donation å 200,000 kr., vars årliga avkastning skall användas till bestridande av utgifter för å hemmet intagna personers underhåll och vård. Staden har åtagit sig att tillhandahålla lokal för hemmet, bekosta dess inredning och uppsättning samt bestrida de ytterligare utgifter för detsamma, som ej täckas av denna donation och möjligen tillkommande donationers avkastning. Enligt donationsbrevet hava lasarettsläkare i Kalmar läns norra landstingsområde rättighet att ständigt få vid hemmet disponera över två platser.

Konvalescenthemmet är numera förlagt till en för ändamålet inköpt fastighet i Södertörns villastad, varest plats kan beredas för 52 kvinnliga patienter.

Jämlikt donationsbestämmelserna är vårdens å 30 av hemmets platser avgiftsfri; å övriga 22 platser utgår avgiften, där icke nedsättning eller befrielse beviljats, med 2,50 kr. per dag. Vårdtiden får i regel icke överstiga fyra veckor. Remiss till intagning sker genom hemmets läkare. Utredning om vederbörande hemortsrätt och betalningsförmåga verkställas av sjukhusavgiftsdelegerade och fattigvårdsnämndens sociala byråer.

Läkaren är skyldig att vid behov inställa sig å hemmet efter särskild kallelse ävensom att regelbundet besöka hemmet en gång var fjortonde dag.

Konvalescenthemmets förvaltning, som förut ombesörjdes av en särskild styrelse i enlighet av stadsfullmäktige den 24 januari 1905 antagna

villkor, handhaves numera enligt k. brev den 5 juni 1942 omedelbart av sjukhusdirektionen i egenskap av sjukvårdsberedning.

**Styresman och läkare (690 kr.).**

Lindborg, N. E. (se sid. 374).

**Föreståndarinna (2 kl.) (9).**

Larsson, S. Gunborg.

En värmeledningsskötare (8), en *e. o.* sjuksköterska (VII). — En kokerska (D), två köksbiträden (A), fyra städerskor (A).

**Jacques och Galathée Lamms konvalescenthem för tuberkulossjuka.**

*Stora Gungan, Enskede 1; t. 49 02 50.*

Tuberkulohemmet har tillkommit på grund av en i testamente av änkefru Galathée Lamm år 1913 till staden gjord donation å ett belopp av 100,000 kr. Beloppet skulle enligt donationsbestämmelserna användas till ett konvalescenthem för behövande personer, som vid något av stadens sjukhus behandlats för tuberkulos, mot villkor, att staden upplåte för ändamålet lämplig lokal och omhändertog bestyret med förvaltningen av såväl penningmedlen som hemmet. Hemmet har upprättats å en staden tillhörig lägenhet i Enskede församling. Det har 9 platser, avsedda för män. Vården är kostnadsfri och platserna disponeras av stadens centraldispensär (se sid. 384) såsom ett led i dess verksamhet för understödande av medellösa tuberkulossjuka. Läkaren är skyldig att vid behov inställa sig å hemmet efter särskild kallelse ävensom att regelbundet besöka hemmet en gång i kvartalet.

**Styresman och läkare.**

Gentz, C. M. A. (se sid. 384).

**Föreståndarinna (3 kl.) (8).**

Wadman, Hilma.

En kokerska (D).

**Heijkenskjölds konvalescenthem.**

*Måsnaryd, Södertälje; t. 755+316 63; expeditionstid 11—13.*

Konvalescenthemmet har tillkommit på grund av en testamentarisk donation av översten S. L. Heijkenskjöld och hans maka till ett belopp av sammanlagt 400,000 kr., som år 1919 överlämnades till staden. För hemmets upprättande har arrenderats viss del av den Södertälje stad tillhöriga egendomen Måsnaryd vid sjön Måsnaren i Västertälje socken. Arrendet omfattar huvudbyggnaden och några mindre byggnader jämte park, trädgård och hagmark.



Konvalescenthemmet är avsett för medellösa eller mindre bemedlade personer från Stockholms stad, vilka efter utskrivning från sjukhus äro i behov av konvalescentvård, samt har plats för 30 patienter. Remiss till intagning sker genom hemmets läkare. Läkaren är skyldig att vid behov inställa sig å hemmet efter särskild kallelse ävensom att regelbundet besöka hemmet en gång i kvartalet. Utredning om vederbörandes hemortsrätt och betalningsförmåga verkställas av sjukhusavgiftsdelegerade och fattigvårdsnämndens sociala byråer. Vårdavgiften utgår, där icke nedsättning eller befrielse beviljats, med 2,50 kr. per dag.

### Styresman och läkare.

von Greyerz, W. (se sid. 358).

### Föreståndarinna (2 kl.) (9).

Kinberg, E. M. A. (Maja).

En e. o. trädgårdsmästare (VII), ett e. o. trädgårdsbiträde (IV). — En kokerska (D), ett matsalsbiträde (A), ett köksbiträde (A), två städerskor (A), ett arbetsbiträde (A).

### Ihrfeltska barnhemmet.

Högliden 3, Herserud, Lidingö 1; t. 65 04 41.

Den villafastighet, Nya Torsvik nr 62 i Lidingö, i vilken Ihrfeltska barnhemmet är inrymt, donerades år 1920 av vice häradsbörding Fredrik Ihrfelt till Stockholms stad för att under benämning »Ihrfeltska barnhemmet» användas till konvalescent- och vilohem för behövande efter sjukhusvistelse klena barn i åldern 3—11 år, tillhörande Stockholms kommun.

Hemmet kan mottaga högst 15 barn. Remiss till intagning meddelas av hemmets läkare. Läkaren är skyldig att vid behov inställa sig å hemmet efter särskild kallelse ävensom att regelbundet besöka hemmet en gång var fjortonde dag. Utredning om vederbörandes hemortsrätt och betalningsförmåga verkställs av sjukhusavgiftsdelegerade och fattigvårdsnämndens sociala byråer. Vårdavgiften utgår, där icke nedsättning eller befrielse beviljats, med 2 kr. per dag.

### Styresman och läkare (1,200 kr.).

Jacobsohn, G. L. (se sid. 385).

### Föreståndarinna (2 kl.) (9).

Hjorth, Ruth V.

En kokerska (D), fyra sköterskebiträden (A).

### Barnsanatoriet Tjärnan.

Tjärnan, Kullsveden; t. Tjärnan 11 (exp., avd. I och II), Tjärnan 64 (avd. III och IV), Tjärnan 65 (maskinisten).

Barnsanatoriet Tjärnan (f. d. kronprinsessan Margaretas vårdanstalt för tuberkulösa barn) i

Tjärnans by, cirka 5 km från Säter, är avsett för fattiga, tuberkulösa barn från Stockholms stad i en ålder ej överstigande 12 år och med utsikt till fullt tillfrisknande eller åtminstone avsevärd förbättring. Sanatoriet kan numera rymma 100 barn.

Vårdavgiften utgår fr. o. m. den 1 juli 1947, från vilken dag statsbidrag för driftkostnaderna utgår, en kr. per dag.

Författning. Instruktion för styresmannen för barnsanatoriet Tjärnan, fastställd av sjukhusdirektionen 19 jan. 1944.

### Styresman (1,860 kr.).

Hansson, N. H., sjukhusdirektör.

### Delegat (810 kr.).

Anderson, Knut Hj., kontorschef, stadsfullm.

### Läkare (4,560 kr.).

Vakant, tf. Thune, R. B.; t. Säter, »Sanatoriet Solbacken»; mottagningstid: tisdagar och fredagar 15—17.

### Föreståndarinna (1 kl.) (10).

Svensson, H. E. K. (Elvi).

En predikant (300 kr. utan rörligt tillägg).

En e. o. maskinist (3 kl.) (XII), två över-sköterskor (8), en folkskollärare, en biträdande lärare, en extra köksförestånderska (e. 7), två extra sjuksköterskor (e. 7), en extra lekledarinna (e. 5). — Två eldare (V B), en första kokerska (E), ett första sköterskebiträde (D), ett matsalsbiträde (A), ett första biträde (B), tre tvättbiträden (A), tretton sköterskebiträden (A), en baderska (B), två köksbiträden (A), två städerskor (A), ett arbetsbiträde (A).

### Elfviks konvalescenthem.

Lidingö 1; t. 65 70 51; 65 70 52 (för patienterna).

Konvalescenthemmet har tillkommit genom stadsfullmäktiges beslut den 24 januari 1944. Hemmet har plats för 34 manliga konvalescenter. Vårdavgiften utgår 1 kr. per dag.

### Styresman och läkare (1,200 kr.).

Nordenfors, B. G. (se sid. 385).

### Föreståndarinna (2 kl.) (9).

Molander, Anna H.

En extra sjuksköterska (e. 7), en eldare (V B), en kokerska (D), två köksbiträden (A), tre städerskor (A).

### Karlberga konvalescenthem.

Egendomen Karlberga; postadress: Södertälje; t. 7 55 + 342 61.

Under år 1946 har staden från Axel och Sofia Alms stiftelse förvärvat egendomen Karl-



Sjd

berga invid Södertälje att användas såsom konvalescenthem, därvid avsett att ersätta det Hejlskjöldska konvalescenthemmens nuvarande lokaler vid Måsnaryd, vilka förhyrts av Södertälje stad.

Anläggningen är under år 1948 föremål för ombyggnadsarbeten och beräknas år 1949 kunna tagas i anspråk av Hejlskjöldska konvalescenthem.

## Blackebergs vård- och konvalescenthem.

Ängby 1; t. 370404.

Staden har under år 1946 från stiftelsen Frimurare-Barnhuset i Stockholm förvärvat del av egendomen Blackeberg att efter skedd ombyggnad användas för sjuk- och konvalescentvården.

Anläggningen är under år 1948 under ombyggnad och beräknas år 1949 kunna tagas i bruk för sjukvården.

## Maskinist (e. 12).

Rosén, C. G. E.

En *extra trädgårdsmästare* (e. 7), ett *extra trädgårdsbiträde* (e. 4).

## Vårby konvalescenthem.

Vårby gård, Fittja (postgirokonto nr 128 440); t. Fittja 136.

Konvalescenthemmet är avsett för vuxna kvinnliga konvalescenter, lidande av lungtuberkulos. Hemmet har 40 platser och intagning sker tills vidare enligt samma bestämmelser som gälla för övriga stadens sjukvårdsanstalter.

Läkaren är skyldig att vid behov inställa sig å hemmet efter särskild kallelse ävensom att regelbundet besöka hemmet en gång i månaden.

Konvalescenthemmet överflyttades den 1 januari 1940 från hälsovårdsnämnden till sjukhusdirektionen.

## Styresman och läkare (600 kr.).

Gentz, C. M. A. (se nedan).

## Redogörare (720 kr.).

Herrman, N. V. A. (se sid. 375).

## Föreståndarinna (9).

Olsson, Märta A. C.

En *översköterska* (8). — En *gårdskar* (II B), en *kokerska* (D), två *köksbiträden* (A), tre *städerskor* (A).

## Öppna sjukvården.

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 3,004,866 kr.; inkomster: driftbudgeten 863,835 kr.

## Centraldispensären.

Regeringsgatan 11, C.; t. 23 55 40; expeditionstid: vardagar 9—12, 13—15 (lördagar 13—14).

Centraldispensärens (f. d. tuberkulosbyråns) verksamhet omfattar såväl central- som distriktsdispensärens arbetsuppgifter enligt ett efter Stockholms stads folkmängd och kommunikationsförhållanden anpassat system. Centraldispensären skall vara organ beträffande såväl den förebyggande tuberkulosvården som den av staden bedrivna tuberkuloseftervården.

Understöd åt sjuka, som anlita hjälp, bestämmas av ett förtroenderåd, bestående av föreståndaren (styresmannen) vid dispensären och fyra personer med fyra suppleanter, varav hälften utses av sjukhusdirektionen och hälften av fattigvårdsnämnden.

Under år 1946 hava stadsfullmäktige anvisat medel dels för anordnande och drift vid Västberga gård av en verkstadsavdelning för sysselsättning av tuberkulösa dels ock för iordningställande av Stenby säteri å Adelsö till konvalescenthem för tuberkulösa.

Rörande **Tuberkulusrådet**, se sid. 354.

## Förtroenderåd.

Jansson, f. Kling, Beda F., fru, Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm. (utsedda av sjukhusdirektionen); Carlsson, B. A. B., fattigvårdsinspektör, Hansson, S. G., tjänsteman (utsedda av fattigvårdsnämnden); Gentz, C. M. A., överläkare (se nedan).

Suppleanter: Ander, f. Eriksson, Elsa S., fru, stadsfullm., Lindquist, C. G. A., aktuarie, stadsfullm. (utsedda av sjukhusdirektionen); Nilsson, f. Gäfvert, Ingegerd A. M., föreståndarinna, Ström, f. Hånes, Hildegard A., fru (utsedda av fattigvårdsnämnden).

## Styresman

Gentz, C. M. A. (se nedan).

## Överläkare (21).

Gentz, C. M. A. (förordn. t. o. m. <sup>31</sup>/<sub>5</sub> 1949); mottagningstid: 10—11.

## Röntgenläkare (XXI).

Jäderholm, K. B.

## Förste underläkare (8,040 kr.).

Dalén, A. G. (bitr. dispensärläkare); Thorell, S. H. J. (å dispensärvd.); Göranson, S. F. O., en vakant (å röntgenavd.).

## Läkare (19).

Lindvall, A. H.



*Läkare (XIX).*

Naclér, R.; Wallén, H. F.; Nordenfors, B. G.;  
Dahlqvist, Irma E. W.; Blum, I. L.; Tisell,  
H. F. A.

*Läkare vid barnpolikliniken* (3,000 kr.).

Gunther, J. G. A.; Jacobsohn, G. L.

*Syssloman och sekreterare* (e. 19).

Ericsson, A. B.

*Kammarsskrivare* (15).

Vakant, *tf. Hagnér*, N. Hj.

*Yrkeskonsulent* (XVII).

Widlund, Å.

*Kurator* (5,196 kr.).

Hagberg, I. Margareta.

*Expeditionsvakt* (6).

Magnusson, C. L.

En *extra verkmästare*, en *extra arbetsledare*, en *extra registrator* (3,540 kr.), sex *dispensärassistenter* (9), en *e. o. dispensär-assistent* (IX), en *extra dispensärassistent* (3,384 kr.), en *röntgenöversköterska* (8), en *röntgensköterska* (7), en *e. o. röntgensköterska* (VII), tre *byråsköterskor* (7), fem *e. o. byråsköterskor* (VII), fem *extra byråsköterskor* (3,180—2,880 kr.), en *e. o. kontors-skrivare* (IX), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), två *extra första kontorsbiträden* (3,204 kr.), fem *e. o. kontorsbiträden* (V), tio *extra kontorsbiträden* (2,400—2,220 kr.), två *e. o. laboratoriebiträden* (VI), ett *extra laboratoriebiträde* (2,580 kr.), två *extra telefonister* (2,160—2,040 kr.), ett *expeditionsvaktsbiträde* (1,560 kr.), ett *sköterskebiträde* (B), två *städerskor* (A), fem *städerskor* (2,180 kr.).

*Orhems barnkoloni.*

*Orhems gård, Stockholm 20; t. Södertörns villastad 213.*

För tuberkuloshotade barn har centraldispensären anordnat en barnkoloni vid Orhems gård i Enskede församling med plats för 22 barn vintertid och 30 barn sommartid.

*Föreståndarinna* (2 kl.) (9).

Schröder, S. Gunni V.

En *kokerska* (D), ett *köksbiträde* (A), fyra *sköterskebiträden* (A).

*Poliklinikerna.*

Så kallade polikliniker, varmed förstas läkarmottagningar, där behandling meddelas åt sjuka,

som ej behöva slutan anstaltsvård, äro anordnade dels vid olika sjukhus i staden, dels också som fristående institutioner utan sammanhang med sjukhus. Avdelningarna för behandling av könssjukdomar vid dessa polikliniker motsvara de i 5 § lagen den 20 juni 1918 angående åtgärder mot utbredning av könssjukdomar omförmälda polikliniker.

Avgifterna vid de fristående poliklinikerna äro samma som vid vissa av stadens sjukhus inrättade polikliniker (se sid. 360).

Staden lämnar även bidrag till andra polikliniker (se å avd. 4), nämligen vid Serafimerlasarettet, Diakonissjukhuset, Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt, ävensom Vanförestaltens polikliniker.

K. m:t har den 25 augusti 1944 medgivit att, för anordnande försöksvis av mottagningar å poliklinik för profylaktisk behandling av könssjukdomar, statsbidrag under budgetåret 1947/48 må utgå till Stockholm med 1,200 kr. till avlöande av läkare, som hava överinseende över mottagningarna.

*Författningar.* Instruktion för läkare vid de av Stockholms stads [hälsovårdsnämnd] sjukhusdirektion inrättade polikliniker, fastställd av hälsovårdsnämnden 24 jan. 1919. Lag 20 juni 1918 ang. åtgärder mot utbredning av könssjukdomar, med ändr. Instruktion för läkare vid de, jämlikt gällande lag ang. åtgärder mot utbredning av könssjukdomar 20 juni 1918, i Stockholm inrättade polikliniker, fastställd av hälsovårdsnämnden 24 jan. 1919.

*Polikliniken vid Kornhamnstorg.*

*Kornhamnstorg 4, 2 och 3 tr., C.; t. 10 46 92 (avd. för ögonsjukdomar), 10 22 16 (övriga avdelningar).*

(Betr. skyddsskoppymningen, se sid. 399.)

*Styresman.*

Moberg, L.-E.

*Kvinnosjukdomar.*

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 9,30—10.

*Föreståndare* (4,200 kr.).

Insulander, Margit H. A.

*Hud- och könssjukdomar (kvinnliga patienter).*

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 8,30—9 och 18—19, tisdagar, torsdagar och lördagar 10—10,30 och 11,30—12.

*Föreståndare, poliklinikläkare* (XXI).

Rossander, Gunhild.



**SjD**

*Föreståndare* (6,000 kr.).

Sjöquist-Rhodin, Tyra M.

*Kurator* (e. 12).

Larén, f. Brattström, A. Victoria; t. 21 66 90; mottagningstid: tisdagar, torsdagar och lördagar 10—12, måndagar, onsdagar och fredagar 8,30—9.

**Hud- och könssjukdomar (manliga patienter).**

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 11—12, tisdagar och torsdagar 8,30—9 och 18,30—19 samt lördagar 12,30—13,30.

*Föreståndare* (8,160 kr.).

Grönqvist, K. J. R.

**Ögonsjukdomar.**

Mottagningstid: måndagar och torsdagar 18—18,30, tisdagar, onsdagar och fredagar 12—12,30, lördagar 10—10,30.

*Föreståndare* (12,520 kr.).

Lindblad, A. Y.

**Öron-, näs- och halssjukdomar.**

Mottagningstid: vardagar 13—13,30.

*Föreståndare, poliklinikläkare*  
(XXI).

Moberg, L.-E.

Tre översköterskor (8), två extra första kontorsbiträden (3,900—2,460 kr.). — Fyra sköterskebiträden (B), två städerskor (A).

**Polikliniken å Östermalm.**

Jungfrugatan 27, n. b., Ö.; t. 60 15 85.

*Styresman.*

Björlin, O. S.

**Öron-, näs- och halssjukdomar.**

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 9—9,30, tisdagar, torsdagar och lördagar 11,30—12.

*Föreståndare, poliklinikläkare*  
(XXI).

Björlin, O. S.

**Hud- och könssjukdomar (kvinnliga patienter).**

Mottagningstid: måndagar och fredagar 18,30—19, tisdagar, torsdagar och lördagar 9,30—10, onsdagar 12,30—13.

*Föreståndare* (6,000 kr.).

Magnell-Nauciér, Valborg V. E.

*Kurator.*

Vakant; mottagningstid: måndagar 18,30—19, tisdagar, torsdagar och lördagar 9,30—10.

**Hud- och könssjukdomar (manliga patienter).**

Mottagningstid: måndagar och fredagar 12—12,30, tisdagar och torsdagar 18,30—19.

*Föreståndare* (3,720 kr.).

Feuk, G. A.

En översköterska (8), ett extra första kontorsbiträde (2,760 kr.). — Två sköterskebiträden (B), städerskehjälp i mån av behov.

**Profylaktiska könsplikliniken.**

Sabbatsbergs sjukhus, Dalagatan 9 & 11, Va.

Mottagningstid: varje natt 24—7.

*Läkare* (1,200 kr.).

Falk, C.-A. P. (se sid. 395).

**Läkarmottagningar för sockersjuka.**

Södersjukhuset; adress och tel.:  
se sid. 368.

*Föreståndare* (2,000 kr.  
utan rörligt tillägg).

Håkanson, E. G.; mottagningstid: tisdagar och torsdagar 9—10.

Kliniska laboratoriet, S:t Görans sjukhus, Stadshagen, K.; t. 53 56 05.

*Föreståndare.*

Andreen, E. Andrea (se sid. 358); mottagnings-  
tid: tisdagar och onsdagar 10—11.



## Sexualhygieniska polikliniken.

*Sabbatsbergs sjukhus, Dalagatan  
9 & 11, Va.*

*Mottagningstid:* onsdagar 18—19 (lördagar 8—9).

Rådfrågning är kostnadsfri i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 23 maj 1945.

*Reglemente.* Reglemente för Stockholms stads sexualhygieniska poliklinik, fastställt av sjukhusdirektionen 11 okt. 1933.

*Föreståndare*<sup>1)</sup>.

Haak, N.

## Mödravårdscentralerna.

Enligt k. kungörelsen den 15 juni 1944 utgår statsbidrag till stad, som ej deltagar i landsting, där staden i enlighet med de i kungörelsen föreskrivna villkoren anordnat förebyggande mödra- och barnavård. Stadsfullmäktige beslöt den 21 november 1938 att upptaga dylik verksamhet och uppdraga ledningen av denna åt sjukhusdirektionen. Enligt samma dag antagen instruktion skall den förebyggande mödravården omfatta dels vården av den havande kvinnan, dels vården av den nyförlösta kvinnan och hennes barn under två till tre veckor. Därefter kommer den förebyggande vården av barnet att övertagas av de av barnavårdsnämnden drivna barnavårdscentralerna (se sid. 250). Den förebyggande mödravården skall enligt stadsfullmäktiges beslut meddelas vid mödravårdscentraler av den typ, som i kungörelsen anges som typ I. Sådan central skall hava sin verksamhet i huvudsak förlagd till mottagnings- eller polikliniklokaler i anslutning till barnbördshus eller barnbördsavdelning vid sjukhus eller ock till andra lämpliga lokaler. Ledningen skall handhas av specialutbildad legitimerad läkare med erforderligt biträde av en eller flera, dock högst tre barnmorskor eller sjuksköterskor. Vården är avgiftsfri. Statsbidrag utgår till läkare med minst 15 högst 35 kr. för varje mottagning.

Enligt av medicinalstyrelsen fastställt plan för den förebyggande mödravården i Stockholm skall verksamheten bedrivas vid nedanstående sju mödravårdscentraler.

*Författningar.* Instruktion för den förebyggande mödravården i Stockholm, fastställt av SF 19 mars 1945 (Kf 1945: nr 12). K. kung. ang. statsbidrag till förebyggande mödra- och barnavård 15 juni 1944, med ändr.

<sup>1)</sup> Avlöning utgår med 25 kr. för varje mottagning.

*Kuratorer* (e. 12).

En vakant, *tf. Selander*, f. Wahlström, Ingrid E. P. (för mödravårdscentralen å Södersjukhuset); mottagningstid: vardagar utom onsdagar 11—12, vardagar utom lördagar 14—15; t. 23 70 00; en vakant, *tf. Wahlstedt*, E. Margit (för övriga mödravårdscentraler); mottagningstid: Vasagatan 6, 2 tr., onsdagar 9—10, fredagar 18—19; t. »sjukhusdirektionen».

## Mödravårdscentralen vid Södersjukhuset.

*Adress och tel.: se sid. 368.*

*Verksamhetsområde:* Storkyrkoförsamling- en samt Södermalm, Långholmen, Reimersholme, Gröndal och Älvsjö.

*Mottagningstid:* vardagar 12—13 samt måndagar och torsdagar 18—19.

*Föreståndare* (500 kr. av statsverket).

Lundqvist, E. B.

Underläkarna vid barnbördshusets kvinnoklinik tjänstgöra alternerande.

Övrig personal gemensam med barnbördshusets gynekologiska poliklinik.

## Mödravårdscentralen vid Allmänna barnbördshuset.

*Planterhagsvägen, Ö.; t. 23 27 45.*

*Verksamhetsområde:* Norrmalm, Östermalm och av Vasastaden Johannes församling.

*Mottagningstid:* vardagar 9—9,30.

*Föreståndare* (500 kr. av statsverket).

Olow, J. O.

## Mödravårdscentralen vid Barnbörds- huset Pro Patria.

*Thorildsvägen 5, K.; t. 51 48 05.*

*Verksamhetsområde:* Marieberg, Fredhäll, Kristineberg och Essingeåarna.

*Mottagningstid:* måndagar, onsdagar och fredagar 18,30—19,30.

*Föreståndare* (500 kr. av statsverket).

Holmgren, B. F. W.

Distriktsbarnmorskorna i östra och norra distrikten tjänstgöra alternerande.

## Mödravårdscentralen vid S:t Eriks sjukhus.

*Fleminggatan 22, K.; t. 51 63 84.*

*Verksamhetsområde:* Kungsholmen, Stadshagen och Vasastaden utom Johannes församling.



**Sjd** *Mottagningstid:* måndagar och fredagar 18,30—19,30, övriga vardagar 7,30—8,30.

*Föreståndare* (500 kr. av statsverket).  
Karlson, S.

Underläkarna vid barnbördsavdelningen tjänstgöra alternerande.

En *barnmorska*, ett *biträde*.

**Mödravårdscentralen i Hammarbyhöjden.**

*Nathorstvägen 3, Hammarbyhöjden;*  
*t. 49 61 08.*

*Verksamhetsområde:* Enske församling, av Brännkyrka församling Örby och Årsta öster om stambanan.

*Mottagningstid:* måndagar och torsdagar 18—19, tisdagar, onsdagar och fredagar 14,30—15,30, lördagar 8,30—9,30.

*Läkare.*

Rosengren, E. G.

En *barnmorska*, ett *biträde*.

**Mödravårdscentralen i Aspudden.**

*Hägerstensvägen 120, Aspudden;*  
*t. 45 03 38.*

*Verksamhetsområde:* Brännkyrka församling utom Reimersholme, Gröndal, Alvsjö, Örby och Årsta öster om stambanan.

*Mottagningstid:* måndagar och fredagar 18—19, tisdagar och onsdagar 14—15, lördagar 8,30—9,30.

*Föreståndare* (500 kr. av statsmedel).

Domeij, J. E. G.

*Distriktsbarnmorskan* i södra distriktet, ett *biträde*.

**Mödravårdscentralen i Alvik.**

*Kommunalhuset, Gustavslundsvägen 168—170, Äppelviken; t. 26 17 04.*

*Verksamhetsområde:* Bromma församling utom Essingeöarna.

*Mottagningstid:* måndagar och fredagar 14—15, onsdagar och torsdagar 18,30—19,30.

*Föreståndare* (500 kr. av statsmedel).

Westring, L.

*Distriktsbarnmorskan* i västra distriktet, ett *biträde*.

**Rådgivningsbyråer för sexualfrågor.**

*Döbelnsgatan 69, n. b., Va.; t. 33 40 34;*  
*Malmsskillnadsgatan 38, 3 tr., C;*  
*t. 11 56 93, 21 16 84.*

*Överläkare*<sup>1)</sup> (e. 21).

Westberg, S. V.

*Kuratorer* (500 kr.).

Asklund, f. Lagercrantz, L. V. U. (Lis); Andersson, Mai K. A.; Jonsson, M. R. A. (Margit); Brantstedt, Ingegerd M.; Glemme, f. Malmström, Margareta; Hasselquist, Anita D.; mottagningstid bestämes per tel. vardagar 10—12. Ett *extra första kontorsbiträde* (3,576 kr.), en *extra sjuksköterska* (2,880 kr.).

**Kuratorer,**

se f. ö. under resp. sjukhus och övriga institutioner.

**Sjukvården i hemmen.**

**Stadssjuksköterskor.**

För att med sjukvård i hemmen tillhandaga obemedlade och mindre bemedlade hava av staden anställt sjutton s. k. stadssjuksköterskor. Vården lämnas kostnadsfritt åt obemedlade; mindre bemedlade erlägga däremot viss moderat avgift, lämpad efter råd och lägenhet. Med denna verksamhet avses såväl att bereda bättre vård i hemmen för sjuka inom nämnda befolkningsgrupper som också att minska kraven på sjukhusvård.

Sjukvårdssystrar, för vård av fattiga sjuka i hemmen, finnas även anställda hos vissa sjukvårdsföreningar, av vilka flera erhålla understöd av ett på fattigvårdsnämndens stat uppfört anslag till vård av fattiga sjuka i hemmen, se sid. 469.

Sjutton *stadssjuksköterskor* (8).

*Taxa.* Taxa 3 sept. 1947 för stadssjuksköterskorna.

**Barnmorskor.**

Enligt k. m. ts förordning den 30 juni 1943 (med ändr.) om anställande av distriktsbarnmorskor skall riket för tillgodoseande av barnaföderskors behov av förlossningshjälp vara indelat i barnmorskedistrikt. Varje landstingsområde samt varje stad, som icke deltagit i landsting, skall utgöra ett barnmorskedistrikt. Ledningen av barnmorskaväsendet inom varje sådant distrikt tillkommer en barnmorskestyrelse.

<sup>1)</sup> Tillika extra överläkare å gynekologiska avd. vid Sabbatsbergs sjukhus.



Efter framställning av stadsfullmäktige har k. m:t den 6 februari 1942 medgivit, att sjukhusdirektionen tills vidare må vara barnmorskestyrelse i Stockholm.

Det åligger distriktsbarnmorska att utan ersättning lämna förvård åt havande kvinnor, biträda vid förlossning i hemmet, ävensom lämna eftervård åt kvinnor, som förlösts i hemmet.

Fyra distriktsbarnmorskor (8).

## Öppna vården av psykiskt sjuka.

*Adresser: överläkaren, expeditionen och kuratorsexpeditionen: Klara Södra Kyrkogata 11, 2 tr., C.; psykiatriska polikliniken, Serafimerlasarettet, Hantverkargatan 2, K.; centralhemmet och hemvården, Åsbärby gård, Östuna, Knivsta. Mottagningstider och telefoner, se nedan.*

Sjukhusdirektionen har genom socialdepartementets skrivelse den 24 januari 1936 medgivits att utan hinder av föreskrifterna i 4, 5 och 7 kap. stadgan den 19 september 1929 ang. sinnessjukvården i riket tills vidare i enlighet med av direktionen föreslagen »Ordning för Stockholms stads öppna vård av psykiskt sjuka» anordna öppen vård av psykiskt sjuka inom ett angivet område av Stockholms län.

Den öppna vården har till uppgift att bereda vård åt eller medelst hjälpverksamhet bistå: 1) stillsamma och renliga sinnessjuka, vilka anses kunna vistas utom sinnessjukhus utan fara för annans personliga säkerhet och eget liv, 2) personer lidande av epilepsi, psychopati, hysteri eller annan nervös sjukdom samt 3) imbecilla personer.

Vården omfattar vård i enskilt hem (hemvård), vård i av staden eventuellt för ändamålet anordnat centralhem, poliklinisk mottagning för psykiskt sjuka samt hjälpverksamhet.

Den 16 oktober 1944 beslöt stadsfullmäktige anvisa medel för förvärv av egendomen Gredelby (Kölängen) i Knivsta socken till ett nytt centralhem för vård av psykiskt sjuka.

Förvaltningen handhaves av en särskild styrelse, bestående av fem ledamöter och tre suppleanter, vilka utses av sjukhusdirektionen för ett kalenderår. En ledamot och en suppleant äro dock tills vidare utsedda av »Hjälpföreningen för psykiskt sjuka». Vid den öppna vården skall finnas anställd bl. a. en överläkare.

Överläkaren åligger bl. a. att leda och övervaka sjukvården samt arbetet å hjälpbyrån och i hjälpverksamheten, att besluta om intagning och utskrivning av sjuk i hemvård eller centralhem samt att en gång i månaden eller oftare där han så finner erforderligt besöka de intagna.

Godkännande av de till den öppna vården avsedda hemmen tillkommer styrelsen på förslag av överläkaren. I samma hem må vårdas allenast sjuka av samma kön, till antalet ej över-

stigande 20. I vården skall ingå de sjukas nödiga tillsyn och skötsel samt förseende såväl med god och tillräcklig föda som ock med behörigen uppvärmd, belyst, städad och med nödiga möbler försedd bostad.

Ett centralhem för vård av kvinnor finnes anordnat inom hemvårdsområdet.

Efter förslag av överläkaren äger styrelsen bevilja vård av därför lämpade fall i enskilt vilohem.

Poliklinisk behandling lämnas vid mottagningar å Serafimerlasarettet måndagar och torsdagar från kl. 15,30; mottagningstid beställas per tel. 11 97 32.

Hemvård samt vård å centralhem ersättes av den vårdade eller den för honom betalningskyldige med 3,80 kr. per dag, dock att för vård av i Stockholm icke boende dagavgiften utgår med 4,70 kr. Nedsättning eller befrielse från avgift provas av sjukhusavgiftsdelegerade respektive fattigvårdsnämndens sociala byråer.

*Författningar.* Socialdepartementets skrivelse till medicinalstyrelsen 24 jan. 1936 med ordning för Stockholms stads öppna vård av psykiskt sjuka (Kf 1936: nr 52), med ändr. Sinnessjuklagen 19 sept. 1929, med ändr. K. stadga 19 sept. 1929 ang. sinnessjukvården i riket, med ändr. K. brev 6 dec. 1935 till medicinalstyrelsen ang. särbestämmelser för Stockholms stads sinnessjukvård, med ändr. 19 nov. 1937.

## Styrelse.

Björlin, O. S., prakt. läkare, ordf., Mattsson, S., skötare, Wedefelt, G. F. G:son, bitr. sjukhusdirektör, vice ordf., Wehlou, f. Andersson, K. O. Stina, fru (utsedda av sjukhusdirektionen); Goldkuhl, A. E., docent, överläkare (utsedd av Hjälpföreningen för psykiskt sjuka).

*Suppleanter:* Eriksson, f. Johansson, Elsa D., fru, Wittholm, f. Ekström, Karin S. L., fru (utsedda av sjukhusdirektionen); Kleen-Möller, Else, fru, skriftställarinna (utsedd av Hjälpföreningen för psykiskt sjuka).

## Sekreterare.

Danielsen, Helene (se nedan).

## Överläkare (26).

Hellberg, K. V. (förordn. t. o. m. <sup>30</sup>/<sub>4</sub> 1953); mottagning måndagar och torsdagar 15,30—16,30 (å psykiatriska polikliniken, Serafimerlasarettet), tisdagar och fredagar 10—12 (å expeditionen); t. 21 79 82.

## Biträdande läkare (XXIV).

Lundquist, G. A. R., tjl., tf. Grönwald, A. J. F.; t. 11 17 35.



# SjD

## Kontorsassistent (13)

(å expeditionen).

Danielsen, Helene, Klara Södra Kyrkogata 11, 1 tr., C.; t. 111730; expeditionen: t. 117470.

## Inspektris (2 kl.) (10)

(för hemvården, t. Uppsala 941 26).

Johansson, Linnéa M.

## Översköterskor (8)

(för hemvården).

Johansson, Kerstin E.; Emers, Jane.

## Översköterska (8)

(för centralhemmet å Åsbärby gård, Östuna, Knivsta, t. Uppsala 941 49).

Kjellgren, Anna I.

## Biträdande läkare (2,700 kr.)

(å hjälpbyrån).

Sehlstedt, C. P. (se sid. 376); Ehrensward, J. N. G., frih. (se sid. 367); Olsson, R. G. M. (se sid. 369).

## Kurator (12).

Leufvén, G. E. S. (La); mottagning: Klara Södra Kyrkogata 11, C., vardagar utom lördagar 10—11; t. 11 97 32.

## Kuratorer (e. 12).

Ågren, Saga E. E.; Holmqvist, f. Svenler, Birgit M.; mottagning: Klara Södra Kyrkogata 11, C., vardagar utom lördagar 10—11; t. 11 97 33, 20 28 34.

## Biträdande kurator (10).

Domellöf, Ruth M.; mottagning: expeditionen, Vasagatan 6, 3 tr., C., vardagar 9—11; t. »sjukhusdirektionen».

Ett första kontorsbiträde (7) och ett e. o. kontorsbiträde (V) å expeditionen, två e. o. kontorsbiträden (V) och ett extra kontorsbiträde (2,220 kr.) å psykiatriska polikliniken, ett e. o. trädgårdsbiträde (V), en e. o. undersköterska (IV). — En kokerska (D) och två biträden (A) å centralhemmet.

## Skolhemmet för astmasjuka.

Årsta skola, Stockholm 9; t. 45 31 71.

Hemmet har till ändamål att bereda astmasjuka skolbarn lämplig omgivning och avlägsna de faktorer, som i hemmet framkalla astma.

Skolhemmet har bedrivit sin verksamhet sedan början av höstterminen 1936, till en början med medel, som erhållits från stiftelsen Karin och Ernst August Bångs minne samt stiftelsen Therese och Johan Anderssons minne. Sedan 1940 har sjukhusdirektionen övertagit driften av skolhemmet. Förvaltningen av skolhemmet omhänderhaves direkt av sjukhusdirektionen. Folkskoledirektionen upplåter för ändamålet vissa lokaler i Årsta skola, vilka försetts med lämplig inredning. Skolhemmet har plats för 22 barn.

Läkare (2,000 kr. utan rörligt tillägg).

Nordenfors, B. G.

## Föreståndarinna (2 kl.) (9).

Hagren, E. Alice, tjl., tf. Ek, R. Astrid E. E.

Två sköterskebiträden (A) samt stüderskehjälp i mån av behov.

## Centraltvättinrättningen.

Tantogatan 15—17, Sö.; t. 44 13 88 (driftschefen), 44 13 71 (kontoret).

Centraltvättinrättningen, som sorterar under sjukhusdirektionen, skall ombesörja tvätten för samtliga sjukhus med undantag av S:t Eriks sjukhus, Epidemisjukhuset, Beckomberga sjukhus, Söderby sjukhus samt Tjarnans barnsankatorium. Centraltvättinrättningen har en kapacitet av c:a 16,000 kg tvätt per dag. Inrättningen är inrymd i en nybyggd fastighet i anslutning till Södersjukhuset.

Instruktion m. m. Instruktion för redögörare, [föreståndarinna] och tvättmästare vid centraltvättinrättningen, antagen av [sjukhusstyrelsen] 10 febr. 1925. Kollektivavtal ang. arbets- och löneförhållanden för tvätterskor, manglerskor och strykerskor samt maskintvättare och reparatörer vid centraltvättinrättningen, specialbestämmelser gällande från 1 jan. 1947 och allmänna bestämmelser från 1 juni 1946.

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 926,166 kr.; inkomster: driftbudgeten 926,166 kr.

## Driftschef (21).

Rydberg, E. O. W.

## Redögörare (225 kr.).

Lövgren, O. T., extra kammarskrivare; t. 237000 (se sid. 353).

## Tvättmästare (13).

Löw, F. E.



En *sysals- och förrådsförestånderska* (9), en *hantverkare* (8), tre *tvättförestånderskor* (1 kl.) (7), ett *extra första kontorsbiträde* (e. 7). — Antalet kollektivt anställda beräknas komma att uppgå till 168, varav 142 vid tvättavdelningen och 26 vid centralförråd och sysal.

## S:t Eriks sjuksköterskeskola.

(Stockholms stads sjuksköterskeskola.)

*Wollmar Yxkullsgatan 25, Sö. (postgiro-konto nr 158 160); t. 42 72 59 (föreståndarinnan), 42 72 39 (elevexpeditionen), 42 73 39 (portvakten).*

Stockholms stads sjukhusdirektion erhöill genom beslut av stadsfullmäktige den 20 november 1939 medel till anordnande av en sjuksköterskeskola. Stadsfullmäktige hava den 18 mars 1946 och den 27 januari 1947 anvisat medel för en nybyggnad för skolan vid Södersjukhuset.

Enligt för skolan gällande stadgar handhaves den omedelbara ledningen av skolan av en styrelse, bestående av sju ledamöter jämte fyra suppleanter, vilka av sjukhusdirektionen utses för en tid av fyra år. Av såväl ledamöterna som suppleanterna skall en vara överläkare vid stadens sjukhus, en sjuksköterska och en i undervisningsfrågor kunnig person.

Skolan började sin verksamhet den 1 februari 1940 i lokaler, som intill den 1 oktober 1944 voro förhyrda i fastigheten 7—9 vid Kungsklippan.

För den planerade skolbyggnaden på Södersjukhusets tomt har stadsfullmäktige anvisat anslag på tillsammans 4,515,000 kr. Förberedande arbeten hava igångsatts. I avvaktan på färdigställande av sagda nybyggnad överflyttades skolan i september 1944, tills vidare till Södra barnbördshuset—Maria sjukhus, där samtidigt kunde beredas bostäder för de elever, som få sin utbildning å Södersjukhuset. Skolan hade vid årsskiftet 1947—1948 237 elever, fördelade på 7 kurser. Nya kurser börja årligen i april och oktober med 35 elever i vardera. Före antagandet genomgår den sökande en c:a 2 månaders provtjänstgöring. Elev erhåller under lärotiden fri undervisning, bostad, kost och tvätt. Därjämte erhåller elev fr. o. m. lärotidens tredje månad kontant arvode, vilket utgår med 30 kr. per månad t. o. m. tjugufjärde månaden och därefter med 50 kr. per månad. Vid sjukdom erhåller elev fri läkervård och fri medicin. Elev skall tillböra erkänd sjukkassa.

Den teoretiska undervisningen är förlagd till särskilda läskurser, omfattande en tid av 5½ månad.

Den praktiska utbildningen försiggår vid Södersjukhuset, S:t Eriks, Söderby, Beckomberga och Stigberget-Åsö sjukhus, Epidemisjukhuset, Radiumhemmet, Vanförestalten, Norrtulls sjukhus, barnsjukhuset Samariten och vid Nyboda

barnhem. Skolan uppbär av resp. sjukhus ersättning för elevernas sjukhusarbete.

Eleverna beredas tillfälle till hospitering i öppen vård hos stadssjuksköterskorna samt vid barnavårdscentralerna.

Medellösa eller mindre bemedlade elever kunna erhålla stipendier.

*Stadgar.* Stadgar för S:t Eriks sjuksköterskeskola—Stockholms stads sjuksköterskeskola, fastställda av SF 19 febr. 1940 (Kf 1940: nr 75), med ändr. Bestämmelser ang. utdelning av stipendier vid S:t Eriks sjuksköterskeskola (Kf 1943: nr 35). Reglemente och arbetsordning för S:t Eriks sjuksköterskeskola, fastställda av sjukhusdirektionen 6 okt. 1939.

*Stat år 1948.* Utgifter: driftbudgeten 638,017 kr., kapitalbudgeten, låneandel, inom linjen 658,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 429,030 kr.

## Styrelse

(vald för tiden 1948—1951).

**Sahlgren, E. J. A.**, docent, överläkare, ordf.; **Anderson, Knut Hj.**, kontorschef, stadsfullm.; **Björlin, O. S.**, prakt. läkare; **Höjer, Gerda**, ombudsman, stadsfullm.; **Johansson-Visborg, Anna S.**, fru, stadsfullm., vice ordf.; **Jonzon, B. A. S.**, förste folkskolinspektör; **Wallenberg, G. O.**, verkst. direktör, kassaförvaltare.

*Suppleanter*<sup>1)</sup>: **Hermansson, f. Johansson, Agnes E.**, folkskollärarinna; **Kåge, Inez M.**, sjuksköterska; **Lindgren, E.** Ingeborg, sköterska; **Lundqvist, E. B.**, professor, överläkare.

## Redogörare.

**Johansson, E. V.**, syssloman (se sid. 374).

## Föreståndarinna (17).

**Thomson, H. E. (Lisa).**

Två *instruktionssköterskor* (15), två *biträdande instruktionssköterskor* (9). — En *sömmerska* (B), ett *matsalsbiträde* (B), ett *matsalsbiträde* (A), tolv *städskor* (A).

## Sjuk- och djurtransportväsendet m. m.

Ehuru en del av här nedan omnämnda beredskapsanordningar ej stå under inseende av

<sup>1)</sup> Ordföranden samt ledamoten hr Wallenberg skall vid förfall i första hand ersättas av suppleanten hr Lundqvist, ledamöterna hr Björlin och fröken Höjer av suppleanten fröken Kåge, ledamoten hr Jonzon av suppleanten fru Hermansson och ledamöterna hr Andersson och fru Johansson-Visborg av suppleanten fröken Lindgren.



# SJD

sjukhusdirektionen, ha emellertid här för överskådligens skull på ett ställe sammanförts uppgifter om samtliga i huvudstaden tillgängliga anordningar för transport m. m. av sjuka personer eller av sjuka eller döda djur.

1) *Sjukvagnar*, avsedda för transport av sjuka eller skadade personer, vilkas transporterande i annat fordon eller på annat sätt skulle medföra skada eller ökat lidande.

Sådan vagn kan erhållas alla tider av dygnet antingen genom anmälan på telefon (namnanrop: *brandkåren*, eller därest namnanropet är blockerat 10 15 20) eller genom bud till närmaste brand- eller polisstation samt genom patrullerande poliskonstapel.

Vid rekvisition skall om möjligt uppgivas: a) den sjukes eller skadades namn; b) sjukdomens eller skadans beskaffenhet; c) lägenheten eller platsen, varifrån och till vilken transporten skall ske.

Sjukvagn må icke anlitas utan att *verkligt behov* föreligger; missbruk härav kan medföra, att det ändamål, för vilket den är avsedd, icke kan uppfyllas.

Ersättning för sjuktransport erlägges:

med 7 kronor

vid transport inom stadens område — dock att transport, som äger rum mellan stadens sjukvårdsanstalter eller mellan av staden disponerade vårdplatser eller som föranledas av att å stadens vårdplatser intagna patienter behöva underkastas behandlingar eller undersökningar, som ej kunna meddelas å vederbörande sjukhus ävensom transport av medelösa personer samt av personer, utsatta för olycksfall å allmän plats eller å allmänt ställe (varmed i detta sammanhang förstas gator, broar, torg och allmänna planteringar), är kostnadsfri;

med 25 kronor

vid transport från eller till plats, belägen utom stadens område, då för transporten åtgår en tid, icke överstigande en timme; vid längre tid med 7 kr. för varje utöver en timme påbörjad ny halvtimme.

Betalning för transport uppbäres vid transport till sjukhus genom resp. sjukhus' försorg samt vid transport från sjukhus eller från och till annan plats av brandkåren.

2) *Epidemivagnar*, avsedda att användas för transport av sjuka, som lida av eller misstänkas lida av kolera, smittkoppor, fläckfeber, scharlakansfeber, difteri (och croup) samt mässling, då sjukdomen är med difteri (croup) komplicerad. — Endast om sistnämnda förhållande är å sjukhusremissen angivet, utlämnas vagn för mässlingsjukas transporterande. För dessa transporter disponerar sjukhusdirektionen fyra epidemitransportautomobiler, vilka äro stationerade vid Epidemisjukhuset.

Epidemivagn kan rekvireras alla tider på dygnet antingen genom polisstation eller sjukhus-

centralen, om tydligt skriven sjukhusremiss där företes, innehållande uppgift på den sjukes namn och sjukdom (svensk benämning), eller av läkare personligen genom telefonbud till Epidemisjukhuset (endast t. 23 54 20 — vaktmästaren).

I senare fallet skall läkaren uppgiva: a) sitt eget namn; b) den sjukes namn; c) dennes bostad; och d) dennes sjukdom.

Sjukhusremissen åtföljer i varje fall den sjuke till sjukhuset. Transporten är kostnadsfri.

3) *Djurtransportvagnar*. Å Östermalms och Katarina brandstationer uppställda, för transport av större djur konstruerade automobiler kunna av allmänheten rekvireras i den ordning och på de villkor, här nedan angives.

Vagnarna få användas:

1:o) för transport av hästar eller andra större djur, som nedfallit döda å allmän plats eller på grund av sjukdom eller av annan anledning icke kunna från sådan plats bortledas, till Veterinärhögskolan eller, på begäran av djurets ägare eller innehavare, till enskilt stall eller förvaringsrum, därest detsamma är beläget inom huvudstadens område;

2:o) för transport av sjuka hästar eller andra större djur från och till enskild plats, som är belägen inom huvudstadens område; samt

3:o) för transport av hästar eller andra större djur vare sig sjuka eller friska i andra fall än ovan nämnda, då överenskomstelse därom träffas för varje särskilt fall med brandchefen.

Sådan vagn kan erhållas alla tider av dygnet antingen genom anmälan per telefon (namnanrop: *brandkåren*) eller genom bud till närmaste brand- eller polisstation samt genom patrullerande poliskonstapel.

Det åligger ägare eller innehavare av djur, som på sätt i det föregående nämnts, blivit transporterade, att härför utgiva ersättning:

a) för det i 1:o) omförmälda fall med 10 kr.

b) för det i 2:o) omförmälda fall med 25 kr.

c) för de i 3:o) omförmälda fall med 25 kr.

för första timmen samt med 10 kr. för varje därefter påbörjad halvtimme.

För uppdragning av djur ur vattendrag, byggnadsgrunder, gropar o. d. erlägges ersättning efter samma grunder som under c) angivits.

Betalning för transport m. m. uppbäres av brandkåren.

Transport av sjuka äger rum även medelst radiobilar. Avgiften utgår i vissa angivna fall med 5 kr.

För transport av sjuka personer står jämväl till förfogande ett Svenska skärgårdsförbundet tillhörigt sjuktransportflygplan, stationerat vid Roslagens flygflottill, Hågernäs (t. > Flygambulansen) och avsett för sjuktransporter huvudsakligen inom östra Svealand. För flygplanet erforderlig personal och hangar bekostas av statsmedel samt viss del av årliga underhållet av Stockholms läns landsting. Beträffande drift-



kostnaderna har förutsatts, att bemedlade sjuka själva skola bestrida transportkostnaderna (c:a 80 kr. per flygtimme) samt att för obemedlade sjuka kostnaden skall bestridas av vederbörande lands-ting eller stad. Sjukhusdirektionen är bemyn- digad att av i stadens stat till sjuktransporter anvisade medel bestrida kostnaderna för trans- port medelst ifrågakvarande flygplan av mindre bemedlade, i Stockholm hemortsberättigade per- soner, som på grund av olycksfall eller hastigt på- kommande sjukdom befinnas vara i behov därav.

På stadens bekostnad och genom Svenska röda korsets försorg hava vidare å sju olika platser i huvudstaden (Johannes, Kungshol- mens, Östermalms, Katarina och Brännkyrka brandstationer, Riksdagshuset samt Vanadisgar- get, Hudiksvallsgatan 4) upplagts sjukvårds- materialförråd, avsedda för röda korsets sjuk-

vårdsberedskap. Denna sjukvårdsberedskap har till uppgift att på kallelse av vederbörliga po- lis-, brandkårs- och järnvägsmyndigheter ställas till myndigheternas förfogande för samarithjälp vid järnvägsolyckor, större eldsvådor, upplopp och andra tillfällen, då olycksfall kunna befaras uppstå.

*Författningar.* Hälsovårdsnämndens till- kännagivande ang. transport av sjuka och skadade inom huvudstaden 12 dec. 1913, med ändr. Bestämmelser angående debitering av avgift för transport i stadens sjuktransportvagnar, fast- ställda av sjukhusdirektionen 20 dec. 1935, med ändr. 17 dec. 1941 och 20 dec. 1944. Polis- nämndens beslut 14 mars och 13 juni 1947 ang. avgifter för vissa radiobiltransporter. ÖA:s kung. ang. transport av djur 12 febr. 1921, med ändr. 5 nov. 1942.



# Stockholms stads hälsovårdsnämnd och i samband därmed stående institutioner.

## Hälsovårdsnämnden.

*Vasagatan 6 (postadress: postfack, Stockholm 1; postgirokonton nr 50324); t. 222620. Nämnden sammanträder i regel varannan tisdag kl. 13.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

För handläggning av frågor rörande allmänna hälsotillståndet och sjukvården inrättades fr. o. m. år 1878 *Stockholms stads hälsovårdsnämnd*.

Enligt hälsovårdsstadgan den 19 juni 1919 skall varje stad utgöra ett hälsovårdsområde. Inom varje sådant område skall finnas en hälsovårdsnämnd, vilken det åligger att ägna uppmärksamhet och tillsyn åt allt, som kan inverka på allmänna hälsotillståndet i staden. Hälsovårdsnämnden skall sålunda övervaka efterlevnaden av i hälsovårdsstadgan m. fl. författningar givna föreskrifter om den allmänna hälsovården, verka för åstadkommande av goda sanitära förhållanden med avseende å behovet av vatten- och avloppsledningar, bostäder och badmöjligheter m. m. Hälsovårdsnämnden övar därjämte tillsyn över vård och behandling av djur.

Genom beslut den 22 december 1932 uppdrog stadskollegiet, enligt bemyndigande av stadsfullmäktige, åt hälsovårdsnämnden att, jämte de nämnden enligt allmänna författningar tillkommande uppgifter, handhåva förvaltningen av bl. a. desinfektionsanstalten, isoleringsanstalten och karantänsstallarna samt tuberkulosbyrån, ävensom att handlägga ärenden rörande stadsdistriktsläkarnas verksamhet. Stadsfullmäktige beslöt den 26 juni 1945 att fr. o. m. den 1 oktober samma år överföra tuberkulosbyrån till sjukhusdirektionens stat, se sid. 384.

Beträffande stadens sjukhusvård i övrigt, vilken sedan år 1933 omhänderhaves av sjukhusdirektionen, se sid. 358.

Hälsovårdsnämnden består i enlighet med 2 § hälsovårdsstadgan av polismästaren och förste stadsläkaren såsom självskrivna ledamöter samt fem andra ledamöter, vilka jämte fem suppleanter för de valda ledamöterna utses av stadsfullmäktige för fyra år. Ledamot och suppleant i hälsovårdsnämnd kan den ej vara, som icke uppnått tjugutre års ålder. Nämnden utser årligen inom sig ordförande och vice ordförande. Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter för åren 1946—1949 ägde rum den 3 december 1945 (fyllnadsval den 19 maj och 8 december 1947) och för åren 1948—1951 den 8 och 18 december 1947.

*Författningar m. m.* Instruktion för Stockholms stads hälsovårdsnämnd, fastställd av ÖA 3 mars 1941 med ändr. (Kf 1940: nr 62; 1942: nr 15). Hälsovårdsstadga 19 juni 1919, med ändr. (Kfh 1946: sid. 363). Tuberkulosförfordning 31 mars 1939 (Kfh 1946: sid. 906). Lag om djurskydd 19 maj 1944. Stadskollegiets beslut 22 dec. 1932 ang. fördelning av vissa förvaltnings- och arbetsuppgifter mellan hälsovårdsnämnden och sjukhusdirektionen (Kf 1932: nr 73). Stadsfullmäktiges beslut 15 juni 1939 och 26 juni 1945 ang. överförande av vissa förvaltningsuppgifter från hälsovårdsnämnden till sjukhusdirektionen.

*Stat år 1948.* Utgifter: driftbudgeten 2,073,321 kr., dessutom förlagsmedel 15,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 119,010 kr.

## Hälsovårdsnämndens ledamöter.<sup>1)</sup>

### Ordförande.

Carlsson, Abel E., kamrerare.

### Vice ordförande.

Lundmark, B. G., köpman.

### Övriga ledamöter.

Rietz, A. E., förste stadsläkare (självskr.).

Ros, A. K. E., polismästare (självskr.).

\*Johansson, Lilly E. E., fabriksarbeterska, stadsfulln.

\*Paulsson, J. H., mättningsman.

Pehrzon, V. M., direktör.

<sup>1)</sup> \* betecknar här nedan att ledamot eller suppleant skall avgå från sitt uppdrag i och med utgången av kalenderåret 1949.



*Suppleanter.<sup>1)</sup>*

Carlsson, f. Eriksson, B. L. V. (Brynhild),  
fru, stadsfullm.  
Fredriksson, S. H., kamrerare.  
\*Hjerne, K. G., färghandlare.  
\*Johansson, O. G., montör.  
Svedendahl, C. G. A., inköpschef.

*Sekreterare och ombudsman (XXI).*

Hägghmark, C. L. A.; t. 22 26 20; mottagnings-  
tid: 10—11.

*Tjänstedelegerade.*

(För yttranden till nämnden i personalärenden.)

Carlsson, Abel E., ordf.; Lundmark, B. G.;  
Pehrzon, V. M.

*Revisorer.*

Stadsfullmäktige utse årligen i december fem  
revisorer jämte tre suppleanter för granskning av  
hälsovårdsnämndens, sjukhusdirektionens, Sachs-  
ska barnsjukhusets och Eastmandirektionens rä-  
kenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Andersson, A. H., kassör, ordf.  
Breding, G. E., förste stationskrivare.  
Carlman, C. G. B., murare.  
Lindqvist, G. R., redaktör.  
Ohlson, V. G. H., tjänsteman.

*Suppleanter:*

Jarlegård, f. Thunvik, Gunvor A., fru.  
Johansson, f. Franzén, Astrid Ch., fru.  
Kjellgren, f. Larssén, Elsa E., fru.

**Central förvaltning.****Hälsovårdsnämndens expedition.<sup>2)</sup>**

Vasagatan 6 (postgirokonton nr 50324); t.  
22 26 20; expeditionstid: 10—12, 13—15,  
lördagar 10—12, 13—14.

Den dagliga ledningen av hälsovårdsförvaltning-  
en tillkommer förste stadsläkaren.

<sup>1)</sup> Vid förfall för ordinarie ledamot skola  
ledamöterna hrr Carlsson och Pehrzon samt frkn  
Lilly Johansson i första hand ersättas av sup-  
pleanterna fru Carlsson, hrr Svedendahl och Jo-  
hansson i nu nämnd ordning, ledamoten hr Lund-  
mark i första hand av suppleanterna hrr Hjerne  
och Fredriksson i nu nämnd ordning och leda-  
moten hr Paulsson i första hand av supplean-  
ten hr Johansson. I andra hand bestämmes ord-  
ningen mellan suppleanterna efter deras tjänste-  
tid i nämnden.

<sup>2)</sup> Viss personal är t. v. gemensam för hälso-  
vårdsnämndens expedition och sjukhusdirektörs-  
kontoret; jfr sid. 355.

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten  
268,818 kr.; inkomster: driftbudgeten 9,600 kr.

*Förste stadsläkare (D).*

Rietz, A. E.; t. 22 26 20; mottagningstid: 14  
—15 (lördagar 13—14).

*Sundhetsinspektör (26).*

Vakant, *tf.* Bjurström, O. E., t. 22 26 20;  
mottagningstid: 14—15 (lördagar 13—14).

*Biträdande sundhetsinspektör (XXI).*

Malmström, F. K. B., tjl. (se nedan), *tf.* Quarnå,  
K. P.; t. 22 26 20; mottagningstid: 13—14.

*Sundhetsinspektör (för könssjukdo-  
mar) (6,000 kr., av statsmedel).*

Falk, C.-A. P.; t. 22 26 20; mottagningstid:  
9—9,30.

*Förste stadsveterinär (24).*

Larsson, R.; t. 22 26 20; mottagningstid: 13  
—14.

*Andre stadsveterinär (22).*

Plazikowski, U. E. M.; t. 23 05 65; mottagnings-  
tid: 15—16.

*Bostadsinspektör (23).*

Bjurström, O. E., tjl. (se ovan), *tf.* Malmström,  
F. K. B.; mottagningstid: 14—15, lördagar  
och dag före helgdag 13—14.

*Byråingenjör (22).*

Ericsson, G. J. I.; t. 22 26 20; mottagnings-  
tid: 13—15.

*Ingenjör (XVIII).*

Blomberg, T. H.

*Kamrerare (1 kl.) (21).*

Edwall, E. H. A.; t. 22 26 20 och 11 90 80;  
mottagningstid: 9—10.

*Förste kammarskrivare (17).*

Malmström, E. A.

*Förste kontorsskrivare och kassör  
(11).*

Ersson, Kerstin M.

En kontorsskrivare (9), två första kon-  
torsbiträden (7), ett e. o. första kontors-  
biträde (VII), två e. o. kontorsbiträden (V),  
ett extra kontorsbiträde (2,220 kr.).

*Förste expeditionsvakt (8).*

Haegerstolpe, K. G. A.



HN

En *automobilförare* (7), en *e. o. automobilförare* (VII), en *e. o. expeditionsvakt* (VI), en *telefonist* (4), en *e. o. telefonist* (IV).

## Stadsläkare och stadsdistriktsläkare.

Förste stadsläkaren tillsättes i den ordning k. m:t bestämmer. Förste stadsläkaren är förman för stadens övriga tjänsteläkare och chef för den under hälsovårdsnämnden lydande personalen. Honom åligger särskilt att fullgöra ej mindre vad enligt allmänna läkarinstruktionen tillkommer förste provinsialläkare och stadsläkare, i den mån icke stadsläkares åligganden tillkomma statens rättsläkarstation (se sid. 142) eller stadsdistriktsläkare, än även att bereda och föredraga ärenden, som enligt den för hälsovårdsnämnden gällande instruktionen ankomma på nämnden att handlägga samt ombesörja verkställigheten av nämndens beslut, att av stadsdistriktsläkarna varje vecka mottaga uppgifter rörande sjukligheten i staden samt upprätta och vid hälsovårdsnämndens sammanträden framlägga sammandrag av de sålunda inkomna uppgifterna, att med biträde av stadens statistiska kontor årligen utarbета berättelse över hälsovårdsnämndens verksamhet, samt att varje söckendag å tid, som hälsovårdsnämnden bestämmer, vara för allmänheten tillgänglig i nämndens expedition.

De arbetsuppgifter som förut ålegat andre stadsläkaren med avseende å rättsmedicinalväsendet hava fr. o. m. den 1 januari 1945 övertagits av statens rättsläkarstation. Hans åliggande att meddela erforderligt läkarintyg för inträde å försörjningsavdelning av stadens fattigvårdsanstalter har fr. o. m. samma dag övertagits av stadsdistriktsläkarna.

Stadsdistriktsläkarna tillsätts av hälsovårdsnämnden medelst förordnanden tills vidare. Stadsdistriktsläkares huvudsakliga åligganden äro: att utan särskild ersättning meddela sjukvård åt sjuka, som äro medellösa eller omhändertagits av polismyndighet samt åt barn, som omhändertagits av barnavårdsnämnden, ävensom sjuka tillhörande den stadens tjänstepersonal som är tillförsäkrad rätt till fri läkarvård och icke enligt gällande föreskrifter är hänvisad till särskild läkare för erhållande av dylik vård, att till intagning å sjukvårdsinrättning anmäla dem som icke lämpligen kunna skötas i hemmet, börande därvid intyg över den sjukets tillstånd avgevas enligt fastställt formulär, att utan särskild ersättning utfärda intyg för personer, som söka eller åtnjuta understöd av fattigvården eller omhändertagits av barnavårdsnämnden eller söka inträde å stadens fattigvårds- eller barnavårdsanstalter eller söka pension eller understöd enligt lagen om allmän pensionsförsäkring och som vid verkställd besiktning funnits äga nedsett arbetsförmåga, skolande i det sistnämnda fallet intyg utfärdas enligt fastställt formulär; för

intyg åt person med hemortsrätt utom staden äger dock läkaren utfärdas särskild ersättning av fattigvården; att då dödsfall inträffat inom distriktet på grund av sjukdom, under vilken läkar-tillsyn icke åtnjutits, på anmodan företaga sådan undersökning om sjukvårdsförloppet och besiktning av liket, som för dödsorsakens uträkning erfordras, att över sådana förhållanden, vilka kunna utöva menligt inflytande på det allmänna hälsotillståndet, hava noggrann tillsyn och, där omständigheterna sådant påkalla, därom göra anmälan hos förste stadsläkaren, att, om han därtill förordnas, vara ympare inom anvisat ympningsdistrikt.

Stadsdistriktsläkare bör, där hälsovårdsnämnden icke finner skäl medgiva undantag, hava sin bostad inom det honom anvisade distriktet.

Jourhavande läkare till ett antal av fyra finnas att tillgå för allmänheten under tiden kl. 19—7 (juni—augusti kl. 15—7), lördagar och helgdagsaftnar kl. 15—7 samt sön- och helgdagar dessutom kl. 7—19. Dessa tjänstgöra då i stadsdistriktsläkares ställe. Jourtjänsten ombesörjes av medlemmar i Stockholms läkareförening. Upplýsningar erhållas på dagen genom sjukhuscentralen, namnanrop: »Sjukhusdirektionen, Sjukhuscentralen», nattetid och söndagar namnanrop: »Jourhavande läkare».

Beträffande av staden tillhandahållen barnmorskevärd, se sid. 388.

Beträffande stadssjuksköterskor, se sid. 388.

*Instruktioner m. m.* Instruktion för förste och [andre stadsläkarna] samt stadsdistriktsläkarna, fastställd av medicinalstyrelsen 13 febr. 1941 (Kf 1941: nr 2). K. brev till ÖA 17 juni 1881 ang. förändrade bestämmelser för tillsättning av stadsläkare i Stockholm.

*Stat år 1948.* (Distriktsläkare.) Utgifter: driftbudgeten 487,034 kr.; inkomster: driftbudgeten 6,040 kr.

### Förste stadsläkare (D).

Rietz, A. E. (se sid. 395); hälsovårdsnämndens expedition, Vasagatan 6, C.; t. 22 26 20; mottagningstid: 14—15 (lördagar 13—14).

### Läkardistriktet.<sup>1)</sup>

#### Nikolai läkardistrikt

(omfattande Storkyrkoförsamlingen).

#### Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Berg, Henny M.; mottagning: Kornhamnstorg 4, C.; t. 10 46 92 (bostaden: 41 28 27); mottagningstid: 9—10.

<sup>1)</sup> Stadens nuvarande indelning i läkardistrikt är bestämd genom hälsovårdsnämndens beslut den 9 okt. 1934, 10 maj 1938, 13 juni 1939, 25 aug. 1942, 9 jan., 12 juni och 11 sept. 1945, 8 jan. 1946 och 27 jan. 1948 (se Kf 1942: nr 86; 1945: nr 2, 21 och 38; 1946: nr 1; 1948: nr 1).



**Kungsholms läkardistrikt**

(omfattande Kungsholms och Klara församlingar).

*Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).*

**Österberg, J. H.;** Kungsholmstorg 16, *K.*; t. 50 20 40; mottagningstid: vardagar 8,30—9,30.

**S:t Görans läkardistrikt**

(omfattande östra delen av S:t Görans församling, med gräns i Igeldammsgatan, Mariebergsgatan och Rålambshovsleden till Mälaren).

*Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).*

**Ottander, C. O. C.;** S:t Eriksgatan 23, *K.*; t. 50 28 05; mottagningstid: 9,30—10,30, tisdagar och fredagar 10,30—11,30.

**Fredhälls läkardistrikt**

(omfattande västra delen av S:t Görans församling, med gräns i Igeldammsgatan, Mariebergsgatan och Rålambshovsleden till Mälaren, ävensom av Bromma församling Stora och Lilla Essingen).

*Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).*

**Friberg, C. F. S.;** Drottningholmsvägen 78, *K.*; t. 53 50 45; mottagningstid: 9—10.

**Matteus läkardistrikt**

(omfattande Matteus församling).

*Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).*

**Magnusson, A. B. F.;** Rörstrandsgatan 3, 1 tr., *Va.*; t. 33 65 28; mottagningstid: 8,30—9,30

**Gustav Vasa läkardistrikt**

(omfattande Gustav Vasa församling).

*Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).*

**Kåge, G. M.;** Drottninggatan 108, *Va.*; t. 30 49 99; mottagningstid: vardagar 8,30—9,30, sön- och helgdagar 8,30—9.

**Johannes läkardistrikt**

(omfattande Johannes och Adolf Fredriks församlingar).

*Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (XIX).*

**Röjdmärk, O. E.;** Upplandsgatan 50, 3 tr., *Va.*; t. 32 45 32 (bostaden: 30 36 00); mottagningstid: 9—10.

**Östermalms västra läkardistrikt**

(omfattande Jakobs och Engelbrekts församlingar).

*Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).*

**Rülcker, E. R. A. O.;** Nybrogatan 28, 4 tr., *Ö.*; t. 60 10 15; mottagningstid: vardagar 8,30—9,30.

**Östermalms östra läkardistrikt**

(omfattande Hedvig Eleonora och Oscars församlingar).

*Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).*

**Floom, J. A.;** Storgatan 10, *Ö.*; t. 61 01 44; mottagningstid: 9—10.

**Katarina norra läkardistrikt**

(omfattande norra delen av Katarina församling samt östra och södra delarna av Maria Magdalena församling, med gräns för distriktet i öster i Renstiernas Gata, i söder i Folkungagatan, i väster i Rosenlundsgatan, i norr i Prästgårdsgatan till Kvarngatan och i densamma norrut genom Maria Trappgränd).

*Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).*

**Rasch, F. W.;** Folkungagatan 61, 2 tr., *Sö.*; t. 40 00 58; mottagningstid: 9—10.

**Katarina södra läkardistrikt**

(omfattande den del av Katarina församling, som begränsas i norr av Folkungagatan, i väster av Timmermansgatan, i söder av Blekingegatan och i öster av Södermannagatan).

*Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).*

**Sandborgh, L. A.;** Götgatan 58, t. h., 4 tr., *Sö.*; t. 40 45 50; mottagningstid: 10—11.

**Sofia östra läkardistrikt**

(omfattande norra delen av Sofia församling med gräns i Skånegatan och Danvikskanalen).

*Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).*

**Åkerberg, C. L. K.;** Folkungagatan 110, 3 tr., *Sö.*; t. 40 06 04; mottagningstid: 9—10.

**Hammarby läkardistrikt**

(omfattande den del av Katarina och Sofia församlingar, som begränsas i norr av Skånegatan, Renstiernas Gata och Folkungagatan och i väster av Södermannagatan).

*Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (XVIII).*

**Hansson, A. F.;** Folkungagatan 108, *Sö.*; t. 40 46 00; mottagningstid: vardagar 8,30—9,30

**Sofia västra läkardistrikt**

(omfattande den del av Sofia församling, som ligger väster om Södermannagatan samt den del av Katarina församling, som ligger väster om Södermannagatan och söder om Blekingegatan till församlingsgränsen).

*Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).*

**Pettersson, H. T.;** Ringvägen 112, *Sö.*; t. 42 09 20; mottagningstid: 9—10.



# HN

## Maria läkardistrikt

(omfattande norra och västra delen av Maria Magdalena församling med gräns i öster i Maria Trappgränd och Kvarngatan, i söder i Prästgårdsgatan och i väster i Torkel Knutssonsgatan).

### Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Engström, R. O.; Södermalmstorg 4, 1 tr., Sö.; t. 40 35 37; mottagningstid: 9—10.

## Högalids läkardistrikt

(omfattande Högalids församling utom stadsdelarna väster om Långholmsgatan).

### Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (XIX).

Bexelius, J. G., Långholmsgatan 26, Sv.; t. 43 65 14; mottagningstid: vardagar 8,30—9,30.

## Mälarhöjdens läkardistrikt

(omfattande stadsdelarna Aspudden, Hägersten, Mälarhöjden, Jakobsberg och Sätra).

### Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (XIX).

Rosengren, E. G.; Hägerstensvägen 120, Aspudden; t. 45 65 67; mottagningstid: 9—10, lördagar 10,30—11,30.

## Gröndals läkardistrikt

(omfattande av Brännkyrka församling stadsdelarna Gröndal, Liljeholmen, Reimersholme, Nybohov och Årsta väster om stambanan samt av Högalids församling stadsdelarna väster om Långholmsgatan).

### Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (XVIII).

Beifrits, K. A., Sjöbjörnsvägen 15 C, Gröndal; t. 45 19 40; mottagningstid: 14—15.

## Älvsjö läkardistrikt

(omfattande av Brännkyrka församling stadsdelarna Älvsjö, Långbrodal, Långsjö, Herrängen, Långbro, den del av Västberga, som ligger söder om Södertäljevägen, Östberga, Liseberg och Örby).

### Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Malmgren, G. W. K.; Johan Skyttes Väg 200, Älvsjö 1; t. 47 11 04; mottagningstid: vardagar 9—10.

## Midsommarkransens läkardistrikt

(omfattande stadsdelen Midsommarkransen och den del av stadsdelen Västberga, som ligger norr om Södertäljevägen).

### Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (XVIII).

Pedersen, K. V.; Hypoteksvägen 21, Midsommarkransen; t. 45 65 83; mottagningstid: vardagar 10—11,30.

## Årsta läkardistrikt

(omfattande stadsdelarna Årsta öster om stambanan, Enskede Gärd och Enskedefältet).

### Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (XVIII).

Carlberg, G. U.; Hjälmarvägen 28, 1 tr., Enskede 1; t. 45 69 78 (bostaden: 45 91 90); mottagningstid: vardagar 9,30—10,30.

## Enskede norra läkardistrikt

(omfattande stadsdelarna Norra och Södra Hammarby samt Johanneshov).

### Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (XVIII).

Lindström, B. G.; Hammarbybacken 43, 1 tr., Hammarbyhöjden; t. 49 49 15 (bostaden: 44 35 43); mottagningstid: 10,30—11,30.

## Enskede södra läkardistrikt

(omfattande Enskede församling med undantag av stadsdelarna Norra och Södra Hammarby, Johanneshov, Årsta, Enskede Gärd, Enskedefältet, Gubbängen, Tallkrogen, Fagersjö, Hökarängen, Sköndal, Orhem, Platen, Skrubba, Farsta och Södertörns villastad med gräns söderut i Torögatan och Röksvampsvägen).

### Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Ericsson, V. A.; Handelsvägen 20, 1 tr., Enskede 1; t. 49 13 44; mottagningstid: vardagar 9—10.

## Gubbängens läkardistrikt

(omfattande stadsdelarna Gubbängen, Tallkrogen, Fagersjö, Hökarängen, Sköndal, Orhem, Platen, Skrubba, Farsta och Södertörns villastad med gräns norrut i Torögatan och Röksvampsvägen).

### Stadsdistriktsläkare.

Råman, C. J. I., tjl., t.f. Rignell, Greta, Sirapsvägen 14, Gubbängen; t. 48 80 00; mottagningstid: 9—10.

## Bromma östra läkardistrikt

(omfattande stadsdelarna Nockeby, Olovslund, Högländet, Alsten, Smedslätten, Äppelviken, Abrahamsberg, Stora Mossen, Alvik, Traneberg, Ulvsunda och Ulvsunda Industriområde).

### Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Zandrén, S. A.; Kommunhuset, Alvik; t. 25 05 02; mottagningstid: vardagar 9—11.



## Bromma västra läkardistrikt

(omfattande stadsdelarna Nockebyhov, Åkeshov, Åkeslund, Norra och Södra Angby, Riksby, Bromma Kyrka, Beckomberga, Eneby, Bällsta och Mariehäll).

*Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (XVIII).*

**Dagulf, K. H.;** Drottningholmsvägen 382, Riksby;  
t. 26 58 00; mottagningstid: vardagar 10—11.

## Ympningsväsendet.

Grundvalen för stadens nuvarande ympningsväsen bildar lagen den 2 juni 1916 om skyddskoppypning, som stadgar, att till förekommande av smittkoppor varje barn skall skyddskoppypas, senast under det kalenderår, då det fyller sex år. I vissa fall kan dock undantag från ympningsplikt medgivas.

Staden är f. n. indelad i tio ympningsdistrikt. För vart och ett av dessa är anställd en (undantagsvis två) ympare (i regel vederbörande stadsdistriktsläkare), som under den blidare årstiden en gång i veckan på av hälsovårdsnämnden upplåtna lokaler i de skilda stadsdelarna går allmänheten till handa med kostnadsfri skyddskoppypning. Ympare skall göra anteckning om varje av honom utförd ympning i en ympningsjournal. Utdrag av denna journal skall enligt lagen före den 10 januari varje år för näst föregående år insändas till vederbörande pastorsämbete för anteckningar i församlingsboken. Enligt medicinalstyrelsens medgivande insändas emellertid i Stockholm samtliga utdragen enligt särskilda formulär till förste stadsläkaren och överlämnas sedermera till mantalskontoret för anteckning i folkregistret.

Ympare förordnas av hälsovårdsnämnden och erhåller ersättning av statsmedel.

Offentlig vaccination förrättas under tiden 5 maj—14 juni och 1—30 september å nedan angivna lokaler och tider. Ympning sker å andra tider vid de mottagningar vederbörande läkare i förekommande fall håller i egenskap av stadsdistriktsläkare (se sid. 396) ävensom under hela året av doktor F. Malmström å polikliniken Kornhamnstorg 4, 3 tr., torsdagar 16—16,30 samt å barnavårdscentralerna av läkarna vid dessa (se sid. 250).

*Författningar.* Lag 2 juni 1916 ang. skyddskoppypning, med ändr. K. instruktion 24 nov. 1916 för de i lagen om skyddskoppypning avsedda ympare och besiktningsskrifvare, med ändr. K. kung. 24 nov. 1916 ang. ersättning av statsmedel för skyddskoppypning.

### Ympare.

(Betr. mottagning å polikliniken vid Kornhamnstorg, se texten ovan.)

## 1:a ympningsdistriktet

(omfattande Klara, Jakobs och Adolf Fredriks församlingar).

**Quarnå, K. P.,** tf. e. o. bitr. sundhetsinspektör;  
mottagning: hälsovårdsnämnden, Vasagatan 6,  
tisdagar 16—16,30.

## 2:a ympningsdistriktet

(omfattande Johannes, Gustav Vasa och Matteus församlingar).

**Hasselrot, K.-A.,** med. lic.; mottagning: Gustav Vasa folkskola, Karlbergsvägen 34, läkarrummet, onsdagar 17—17,30.

## 3:e ympningsdistriktet

(omfattande Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar).

**Floom, J. A.,** stadsdistriktsläkare; mottagning: polikliniken, Jungfrugatan 27, onsdagar 14—14,30.

## 4:e ympningsdistriktet

(omfattande Nikolai, Katarina och Maria Magdalena församlingar).

**Malmström, F. K. B.,** tf. bostadsinspektör; mottagning: polikliniken Kornhamnstorg 4, 3 tr., torsdagar 16—16,30.

## 5:e ympningsdistriktet

(omfattande Kungsholms och S:t Görans församlingar samt Stora och Lilla Essingen).

**Melin, K. A.,** med. lic.; mottagning: polikliniken å Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn, Polhemsgatan 30, måndagar 16—16,30.

## 6:e ympningsdistriktet

(omfattande Högalids församling).

**Bexelius, J. G.,** e. o. stadsdistriktsläkare; mottagning: Högalids församlingshus, torsdagar 13—13,30.

## 7:e ympningsdistriktet

(omfattande Enskede församling).

**Ericsson, V. A.,** stadsdistriktsläkare; mottagning: Enskede skola, Stockholmsvägen 30, läkarrummet, torsdagar 13—13,30.

## 8:e ympningsdistriktet

(omfattande Brännkyrka församling).

**Nilsson, G. B.,** prakt. läkare; 14 maj—11 juni mottagning: Älvsjövägen 5 (Apotekshuset), Älvsjö, fredagar 11—12.

**Pedersen, K. V.,** e. o. stadsdistriktsläkare; mottagning: Hypoteksvägen 21, Midsommarkransen, tisdagar 9—9,30.



HN

### 9:e ympningsdistriktet

(omfattande Sofia och Katarina församlingar).

**Åkerberg, C. L. K.**, stadsdistriktsläkare; mottagning: arbetsstugans lokal, Nytorrgsgatan 40, torsdagar 13.

**Svedenius, C. G.**, prakt. läkare; mottagning för späda barn: Barnavårdscentralens lokal, Nytorrgsgatan 44, onsdagar 10—10,30.

### 10:e ympningsdistriktet

(omfattande Bromma församling).

**Dagulf, K. H.**, e. o. stadsdistriktsläkare; mottagning: Drottningholmsvägen 382, Riksby andra och tredje måndagen i maj och september 16—17.

## Allmän hälsovård.

### Hälsovårdsinspektionen.

*Vasagatan 6 (rörinspektionen: Klara Västra Kyrkogata 3 B, 3 tr.; kommunala yrkesinspektionen, Klarabergsgatan 31, t. 23 26 05), C.; (t. 22 26 20; expeditionstid: 8—17 (lördagar 8—15)).*

Hälsovårdsinspektionen avser att bereda hälsovårdsnämnden biträde vid tillsynen över ordningen i staden, vad hälsovården angår. Inspektionens chef närmast under förste stadsläkaren är sundhetsinspektören, som tillsättes av hälsovårdsnämnden. Till hälsovårdsinspektionen räknas också bitr. sundhetsinspektören, byråingenjören och extra ingenjören, förste och andre stadsveterinärerna samt förste veterinären och veterinären vid nämndens anstalter för födoämneskontroll, vilka hava sin huvudsakliga verksamhet vid födoämneskontrollen (se sid. 402). Veterinärerna skola vara legitimerade samt med för besiktningssman vid offentlig köttkontroll stadgad kompetens.

Sundhetsinspektören och biträdande sundhetsinspektören hava åliggande huvudsakligen, att utöva tillsyn över stadens allmänna hälsovård, att åt hälsovårdsinspektionens tillsyningsmän lämna nödig undervisning i allmän hälsovårdslära och annat, som till deras yrke hör, att själva eller genom den övriga personalen såväl under systematiskt anordnade som tillfälliga besök i stadens olika delar undersöka de sanitära förhållandena, att särskilt ägna sin uppmärksamhet åt infektionssjukdomarnas förhållanden i staden och att dagligen hålla förste stadsläkaren underrättad om inträffade fall av i epidemilagen omförmälda sjukdomar och i anledning därav vidtagna åtgärder, att utöva ledningen av stadens desinfektions-, isolerings- och avlusningsanstalter samt den kommunala yrkesinspektionen, att varje helgfri dag på bestämd tid vara för allmänheten tillgänglig å nämndens expedition. Vid förfall för förste stads-

läkaren är sundhetsinspektören skyldig att uppehålla dennes tjänst, såvida han därtill förordnas, utan skyldighet att samtidigt uppehålla egen tjänst.

Sundhetsinspektören för könssjukdomar handlägger ärenden jämlikt lagen den 20 juni 1918 angående åtgärder mot könssjukdomar.

Förste stadsveterinären åligger att hålla tillsyn över kött, mjölk och andra animala födoämnen, som i staden hållas till salu eller dit införas för sådant ändamål, över transporter av hithörande födoämnen samt över sådana lägenheter och platser, där animala födoämnen försäljas eller till försäljning bearbetas eller förvaras, att lämna hälsovårdsinspektionens personal nödig undervisning i födoämneskontroll och tillse, att densamma äger god kännedom om sina skyldigheter härutinnan och om de författningar och föreskrifter, varpå dessa grundas. Han skall därjämte förestå stadens karantänsanstalter för från utrikes orter sjöledes införda djur samt ägna sorgfälligt uppmärksamhet åt sådana förhållanden inom staden, som kunna menligt inverka på husdjurens sundhet eller bland dem befördra uppkomsten och spridningen av smittsamma sjukdomar. Han skall på kallelse närvara vid nämndens sammanträden samt äger även bevisa slakthus- och saluhallsstyrelsens sammanträden.

Andre stadsveterinären har att biträda förste stadsveterinären i honom tillkommande göromål. Han skall därjämte vid förfall för förste stadsveterinären eller förste veterinären vid anstalterna för födoämneskontroll bestrida deras tjänsteåligganden.

Byråingenjören åligger att granska förslag och ritningar till rörlednings- och s. k. sanitära installationsarbeten samt att utöva kontroll över dylika arbeten ävensom att å nämndens vägnar avgiva yttrande till industriverksstyrelsen över ansökningar om entreprenörsrättigheter för avloppsledningar. Sådana ansökningar må icke av industriverksstyrelsen beviljas, med mindre hälsovårdsnämnden tillstyrkt desamma. Byråingenjören har vidare att förträtta till hälsovårdsnämndens område hörande undersökningar i fråga om teknisk hygien beträffande bostäder, samlingslokaler, fabriker och näringar samt att häröver avgiva utlåtande, ävensom att i övrigt utföra de andra uppdrag och undersökningar, som nämnden, förste stadsläkaren eller sundhetsinspektören påkallar.

Förste veterinären och veterinären vid hälsovårdsnämndens anstalter för födoämneskontroll hava åliggande att å nämndens mjölkhygieniska laboratorium samt dess kontrollbyråer för importerade, anhängna och inlämnade födoämnen utföra erforderliga undersökningar samt handhåva närmaste ledningen i fråga om mjölkkontrollen. Förste veterinären åligger därjämte att ansvara för att influtna medel i föreskriven ordning till nämnden inlevereras samt att



granska inkomna räkningar och anstalternas räkenskaper. Han skall vid förfall för förste och andre stadsveterinärerna bestrida deras åligganden. Veterinären är skyldig att vid förfall för förste veterinären bestrida hans åligganden.

I övrigt finnes å hälsövärdssinspektionen anställda en inspektör, en underinspektör, förste tillsyningsmän och tillsyningsmän.

Inspektören utövar det närmaste förmanskapet över tillsyningsmännen och vägleder dessa vid deras arbete, övervakar, att hälsövärdsnämndens uppmaningar angående avhjälpande av sanitära olägenheter efterkommas, samt är efter förordnande åklagare i sundhetsmål.

Underinspektören tjänstgör som förman vid kommunala yrkesinspektionen för tillsyn beträffande efterlevnaden av arbetstids- och arbetarskyddslagarna.

Av förste tillsyningsmännen tjänstgöra en vid rörisinspektionen, en vid mjölkkontrollen, en vid kommunala yrkesinspektionen, en vid cyanavdelningen, en vid rökinspektionen, en vid rättutrotningsavdelningen och tre vid övrig hälsövärdssinspektion.

Tillsyningsmännen hava åliggande huvudsakligen: att vaksamt efterspana befintliga sanitära olägenheter samt att även hava uppmärksamheten fäst på efterlevnaden av de föreskrifter rörande sundheten och snyggheten i staden, vilkas övervakande författningssnitt tillhör allmänna polisen, samt, om de finna något i detta avseende att anmärka, därom till inspektören avgeva rapport.

Desinfektion i bostäder verkställes av hälsövärdssinspektionen jämlikt epidemilagen den 19 juni 1919 samt tuberkulosförordningen den 31 mars 1939, ävensom i andra fall på begäran av enskilda eller där särskilda omständigheter anses påkalla en dylik åtgärd. Desinfektionerna utföras av särskild personal.

Den kommunala yrkesinspektionen åligger huvudsakligen att övervaka efterlevnaden av lagen den 29 juni 1912 om arbetarskydd och övriga till arbetarskyddet hörande författningar. Vid inspektionen tjänstgöra underinspektören, en förste tillsyningsman och två tillsyningsmän.

**Författningar.** Hälsövärdsstadga 19 juni 1919, med ändr. (Kfh 1946: sid. 363). Kungl. cirkulär 24 okt. och 10 nov. 1919 med föreskrifter i fråga om tillämpningen av vissa bestämmelser i hälsövärdsstadgen. Reglemente ang. avloppsledningar för spillvatten inom hus och tomtor, fastställt av ÖA 8 juli 1908, med ändr. 19 maj 1930 (Kfh 1946: sid. 393). Särskilda föreskrifter ang. avloppsledningar för spillvatten m. m. inom hus och tomtor i Stockholm, antagna av hälsövärdsnämnden 9 mars 1943. Instruktion för Stockholms [hälsopolis], fastställd av hälsövärdsnämnden 8 okt. 1880. Instruktion för sundhetsinspektören, fastställd av hälsövärdsnämnden 5 maj 1931 (Kf 1931: nr 34), med ändr. Instruktion för förste och andre

stadsveterinärerna i Stockholm, fastställd av medicinalstyrelsen 19 jan. 1935. Allmän veterinärinstruktion, fastställd av k. m:t 17 nov. 1933, med ändr. Lag 29 juni 1912 om arbetarskydd, med ändr. Lag 16 maj 1930 om arbetstidens begränsning, med ändr.

**Stat år 1948.** (Hälsövärdss- och bostadsinspektionen.) Utgifter: driftbudgeten 1,014,352 kr.; inkomster: driftbudgeten 18,400 kr.

### Sundhetsinspektör (26).

Vakant, *tf.* Bjurström, O. E.; t. 22 26 20; mottagningstid: 14—15 (lördagar 13—14).

### Biträdande sundhetsinspektör (XXI).

Malmström, F. K. B., tjl. (se sid. 405), *tf.* Quarnå, K. P.; t. 22 26 20; mottagningstid: 13—14.

### Sundhetsinspektör (för könssjukdomar) (6,000 kr., av statsmedel).

Falk, C.-A. P.; t. 22 26 20; mottagningstid: 9—9,30.

### Förste stadsveterinär (24).

Larsson, R.; t. 22 26 20; mottagningstid: 13—14.

### Andre stadsveterinär (22).

Piazikowski, U. E. M.; t. 23 05 65; mottagningstid: 15—16 å Östra Järnväggsgatan 8.

### Byråingenjör (22).

Ericsson, G. J. I.; t. 22 26 20; mottagningstid: 13—15 (lördagar 13—14).

### Ingenjör (XVIII).

Blomberg, T. H.

### Förste veterinär vid hälsövärdsnämndens anstalter för födoämneskontroll (22).

Kempe, E. H. (se sid. 403).

### Inspektör (2 kl.) (18).

Sandblom, J.; t. 22 26 20; mottagningstid: 13—14.

### Underinspektör (15).

Fahlström, A. E.

### Förste tillsyningsmän (14).

Altback, O. H.; Grenhagen, A. I.; Lindahl, C. J. Stigbert, K. D.; Franzon, C. A.; Nilsson, A. M. E.; Elmquist, J. T. H.; Berg, G. E.; Romfeld, L.

Trettiotta tillsyningsmän (12), åtta e. o. tillsyningsmän (XII), (av samtliga äro fem vid rörisinspektionen, tre vid mjölkkontrollen, två vid kommunala yrkesinspektionen), ett extra skrivbiträde (2,400 kr.).



## Epidemiavdelningen.

Epidemiavdelningen ombesörjer de arbetsuppgifter, som enligt epidemilagen åligger hälsovårdsnämnden att vidtaga åtgärder till sjukdoms förebyggande eller förhindrande av dess utbredning.

### *Biträdande sundhetsinspektör (XXI).*

**Malmström, F. K. B.**, tjl. (se sid. 405), *tf.*  
**Quarnå, K. P.**; t. 22 26 20; mottagningstid: 13—14.

Tre *epidemisjukskoterskor* (8).

## Isoleringsanstalten.

*Brännkyrkagatan 62, Sö.; t. 41 57 79; expeditionstid: hela dygnet.*

Isoleringsanstalten är avsedd att användas för att härbärgera dels personer, som böra stå under observation för epidemisk sjukdom, dels personer, som måste beredas bostad i samband med åtgärder mot smitta eller ohyra i deras hem. Dessutom mottagas personer vissa dagar i veckan inom badavdelningen för reningsåtgärder mot ohyra. Anstalten rymmer, förutom köks- och förrädslokaler, bostads- och expeditjonsrum samt tvenne badavdelningar, fjorton rum med plats för fyrtio personer. Tillsynen över anstalten utövas av sundhetsinspektören.

### *Redogörare.*

**Malmström, E. A.** (se sid. 355).

### *Förestånderska* (2,070 kr.).

**Jönsson, Edit W.**

## Desinfektionsanstalten.

*Epidemisjukhuset, nära Valhallavägen, uppfartsväg från Ingemarsgatan, Va.; t. 23 54 20 (växel); expeditionstid: 8—17.*

Å anstalten desinfekteras i ugn gång- och sängkläder från allmänna inrättningar och från enskilda personer. Desinfektioner och transporter av persedlar äro kostnadsfria, då de företagas vid tuberkulos och i enlighet med bestämmelserna i epidemilagen. Eljest erlägges avgift enligt fastställd taxa.

Beträffande desinfektion i bostäder, se ovan under hälsovårdsinspektionen (sid. 401).

## Anstalter för födoämneskontroll.

I enlighet med hälsovårdsstadgan samt andra författningar och hälsovårdsföreskrifter åligger det hälsovårdsnämnden att hålla tillsyn över i staden till salu hållna födoämnen och drycksvaror och att övervaka, att endast enligt lagen ang. köttbesiktning och slakthus besiktigt ang. köttbesiktning och slakthus till salu.

Dessutom skall nämnden enligt förordningen ang. kontroll vid införsel till riket av köttvaror och djurfett handhava undersökning och stämpling av sådana varor samt därjämte enligt hälsovårdsstadgan utöva kontroll över andra från utlandet till eller över Stockholm importerade födoämnen.

För utövande av denna kontroll har nämnden bl. a. inrättat ett mjölkhygieniskt laboratorium samt kontrollbyråer för undersökning dels av utav allmänheten inlämnade eller av hälsovårdsinspektionen anhallna födoämnen, dels ock av importerade födoämnen.

*Författningar.* Hälsovårdsstadgan 19 juni 1919, med ändr. (Kfh 1946: sid. 363). Giftstadgan 26 nov. 1943. K. förordn. 29 juni 1917 ang. förbud i vissa fall mot användande av vilsledande varubeteckningar vid handel med födoämnen, med ändr. (Kfh 1946: sid. 406).

*Rörande köttvaror m. m.:* K. förordn. 30 sept. 1921 ang. kontroll vid införsel till riket av köttvaror och djurfett, med ändr. Medicinalstyrelsens kung. 6 mars 1922 med föreskrifter ang. veterinärundersökning vid införsel till riket av köttvaror och djurfett, med ändr. Medicinalstyrelsens kung. 22 mars 1922 och senare beträffande stämplor och märken, som under vissa förhållanden berättiga till införsel i riket utav köttvaror och djurfett. Lag 11 maj 1934 ang. köttbesiktning och slakthus, med ändr. (Kfh 1946: sid. 804). K. kung. 30 nov. 1934 ang. kontroll vid införsel av köttvaror till område med köttbesiktningstväng, med ändr. Taxa å avgifter för i Stockholm verkställd undersökning och stämpling av till riket införda köttvaror och djurfett, fastställd av medicinalstyrelsen 28 april 1947.

*Rörande mjölkvaror m. m.:* K. kung. 14 juni 1928 ang. den högst tillåtna vattenhalten i smör. Medicinalstyrelsens kung. 20 dec. 1930 ang. undersökning och bedömning av mjölk, med ändr. Medicinalstyrelsens cirkulär 23 dec. 1936 till provtagare, kontrollanter och överkontrollanter med vissa föreskrifter för tillsyn å efterlevnaden av pastöriseringslagen. K. förordn. 21 juli 1937 med vissa bestämmelser rörande till människoföda avsedd mjölk och grädde, med ändr. Medicinalstyrelsens cirkulär 3 maj 1941 till hälsovårdsnämnden ang. villkor för tillstånd för försäljning av kontrollmjölk. K. kung. 28 juni 1941 med vissa bestämmelser ang. grädde och korv. Medicinalstyrelsens kung. 14 febr. 1942 ang. fordringar på hygieniska förhållanden vid framställning av mjölk och grädde, som försäljas i opastöriserat skick. K. kung. 22 maj 1942 ang. förfarandet vid pastörisering av till människoföda avsedd mjölk och grädde m. m. Medicinalstyrelsens och lantbruksstyrelsens kung. 17 juni 1942 ang. undersökning av pastöriseringsgraden hos mjölk och grädde m. m. Taxa å avgifter för undersökning av importerade födoämnen, med undantag av köttvaror och djurfett, samt för



undersökning av inlämnade mjölkprov, antagen av hälsovårdsnämnden 24 nov. 1920.

Stat år 1948. Utgifter: driftbudgeten 245,862 kr.; inkomster: driftbudgeten 71,030 kr.

### Kontrollbyråerna för importerade, an- hållna och inlämnade födoämnen samt mjölkhygieniska laboratoriet.

Östra Järnväggsgatan 8, C.: t. 23 05 65 (växel); expeditionstid: 9—16, lördagar 9—14 (kassan 10—14, lördagar 10—13).

Undersökningen av importerade födoämnen verkställs under ordinarie tulltid, och skall anmälan därom göras mellan kl. 9 och 10.

### Förste veterinär (22).

Kempe, E. H. (se ovan); t. 23 05 65 (växel), efter kl. 16 23 05 66; mottagningstid: 13—14.

### Veterinär (20).

Kämpe, Å.

Ett laboratoriebiträde (7), sex mikroskopister (6), två extra mikroskopister (1,980 kr.), en kontorsskrivare (9), ett e. o. kontorsbiträde (V), sex vaktmästare (1 kl.) (8), en expeditionsvakt (6). — Tre städerskor. Dessutom extra veterinärer, mikroskopister och stämpelare i mån av behov mot av hälsovårdsnämnden fastställd eller i varje särskilt fall bestämd timavlön.

### Kontroll av ladugårdar, från vilka försäljes »kontrollerad mjölk».

Utän hälsovårdsnämndens tillstånd får mjölk icke säljas under benämning »barnmjölk», »kontrollmjölk» eller annan beteckning, som angiver antingen en särskilt sund beskaffenhet hos mjölken eller ock att den varit föremål för särskild kontroll. Sådant tillstånd meddelas endast under villkor, dels att läkare och veterinär, som av hälsovårdsnämnden antagits för utövande av tillsyn å produktionen av kontrollerad mjölk, efter verkställd besiktning av ladugården intygat, att de sanitära förhållandena inom och omkring ladugården med därtill hörande inrättningar samt hälsotillståndet hos den med mjölken sysselsatta personal och de hygieniska förhållandena, under vilka densamma lever, äro fullt tillfredsställande, ävensom att ladugården med avseende på såväl inredning som skötsel tillfredsställer hygiens fordringar och att samtliga de i ladugården uppställda djuren äro friska, och dels att anordningar, som av hälsovårdsnämnden kunna godkännas, äro vidtagna för mjölkens behandling inom Stockholm.

Har dylikt tillstånd meddelats, skall ladugården stå under tillsyn av läkare och veterinär, som av hälsovårdsnämnden för detta ändamål antagits.

Kostnaden för kontrollen skall av ladugårdens ägare eller innehavare gäldas enligt av hälsovårdsnämnden fastställd taxa.

**Instruktioner m. m.** Instruktion för kontrollläkare och kontrollveterinär för ladugårdar, från vilka försäljning sker av kontrollerad mjölk, fastställd av hälsovårdsnämnden 30 juni 1905. Program för ladugårdar, från vilka försäljes kontrollerad mjölk, av hälsovårdsnämnden fastställt 30 juni 1905. Taxa för kontrollläkare och kontrollveterinär för ladugårdar, från vilka försäljning sker av kontrollerad mjölk, av hälsovårdsnämnden fastställd 9 april 1920. Hälsovårdsnämndens beslut 5 jan. 1932 ang. bemyndigande för förste stadsläkaren att i förekommande fall återkalla tillstånd till leverans av »kontrollerad mjölk».

### Kontrollläkare.

Rietz, A. E., förste stadsläkare.

### Kontrollveterinärer.

Larsson, R.; Kempe, E. H.; Plazikowski, U. E. M.

### Karantänsstationen.

Anmälningar angående besiktning m. m. göras å hälsovårdsnämndens expedition, Vasagatan 6, C.; t. 22 26 20.

Enligt k. karantänskungörelsen den 4 maj 1934 skall fartyg, som från utrikes ort ankommer till riket och på grund av beröring med område, vilket förklarats smittat av pest, kolera, fläckfeber eller smittkoppor, eller av annan anledning medför risk för sådan sjukdoms införande i riket, jämte passagerare, besättning och last underkastas besiktning, isolering m. m. å karantänsstation. Karantänsstationer skola vara anordnade i vissa hamnstäder, bland dem Stockholm. I enlighet med förslag av hälsovårdsnämnden har medicinalstyrelsen föreskrivit, att karantänsstation skall vara förlagd till plats i Värtahamnen strax söder om Lidingöbron. Platsen utmärkes med gulmålad boj. Karantänsläkare (samt ställföreträdare) förordnas av medicinalstyrelsen. I stad skall särskild byrå vara anordnad för mottagande av anmälningar angående besiktning och efterbesiktning. Karantänsläkarna äro jämväl läkare vid tullflygplatserna.

**Författningar.** K. karantänskungörelse 4 maj 1934, med ändr. 4 juni 1937 och 31 aug. 1938. K. kung. 31 aug. 1938 om sanitärkontroll över luftfarten. Medicinalstyrelsens instruktion 18 juni 1934 för besiktningsmän, som omförmålas i karantänskungörelsen 4 maj 1934. Medicinalstyrelsens instruktion 23 juni 1934 för läkare vid karantänsstation och 19 dec. 1938 för läkare vid tullflygplats. K. kung. 4 maj 1934 om rättutrotning å fartyg, med ändr. 4 juni 1937 och 22 sept. 1939.



## Karantänsläkare.

(Tillika läkare vid Bromma tullflygplats.)

Rietz, A. E., förste stadsläkare.

## Biträdande karantänsläkare.

Quarnå, K. P., tf. e. o. biträdande sundhetsinspektör; Bjurström, O. E., tf. sundhetsinspektör; Malmström, F. K. B., tf. bostadsinspektör.

## Karantänsstallarna.

### F. d. järnvägen å Djurgården, Ö.

Enligt gällande bestämmelser får införsel sjöledes från utrikes ort av nötboskap och andra kreatur icke ske annorstädes än i de städer, som ha för djuren inrättade karantänlokaler. Staden har i anledning härav inrättat ett karantänsstall å Djurgården (inom f. d. järnvägen) med plats för tolv större djur.

Huvudstadens karantänsanstalter för kreatur stå enligt stadsfullmäktiges beslut den 16 september 1898 under hälsovårdsnämndens överinseende och förvaltning.

**Reglemente.** Hälsovårdsnämndens ordningsregler för karantänsanstalter för sjöledes från utrikes ort införda djur 14 sept. 1921, med ändr. 24 nov. 1936.

**Avlöningar m. m.** Djurimportörerna betala efter av hälsovårdsnämnden fastställd taxa.

## Karantänsveterinär.

Larsson, R., förste stadsveterinär.

## Karantänsveterinärsuppleant.

Plazikowski, U. E. M., andre stadsveterinär.

En karantänsvakt samt tillfällig arbetskraft.

## Utrotandet av råttor.

**Hälsovårdsinspektionen, Klara Västra Kyrkogata 3 B, 1 tr., C.; t. 22 26 20; expeditionstid: vardagar 15—16 (lördagar 13—14). Utlämnning av rättgift (Herkulesgatan 27, C.) 8—12.**

Sedan långt tillbaka hava hälsovårdsmyndigheterna i huvudstaden vidtagit åtgärder av olika slag i syfte att motverka smittospridning och skadegörelse genom råttor. F. n. ställes årligen anslag å 12,000 kr. till hälsovårdsnämndens förfogande för åtgärder till utrotande av dessa djur. Anslaget användes till systematisk utläggning av rättgift. De fastighetsägare och övriga personer inom staden, vilka önska inköpa rättgift, kunna erhålla sådant hos hälsovårdsinspektionen till självkostnadspris.

Enligt hälsovårdsstadgan åger hälsovårdsnämnd, i den mån så anses av behovet påkallat, meddela föreskrift om vidtagande av erforderliga åtgärder för utrotande av råttor och möss.

## Bostadsinspektionen.

**Vasagatan 6, C.; t. 22 26 20; expeditionstid: 14—15 (lördagar och dag före helgdag 13—14).**

De i hälsovårdsstadgan införda bestämmelserna angående bostadsinspektion avse, att återkommande besiktning genom hälsovårdsnämndens försorg skall anordnas av byggnader, som inrymma boningsrum, ävensom boningsrum i allmänhet, därvid särskild hänsyn skall ägnas beskaffenheten och skötseln av sådana bostäder, där missförhållanden i sanitärt hänseende mest kunna befaras. Stadens bostadsinspektion har till uppgift att i enlighet med hälsovårdsnämndens närmare föreskrifter biträda nämnden vid denna tillsyn. Det åligger i sådant avseende bostadsinspektionens personal att övervaka, att uthyrda bostäder och till desamma hörande utrymmen, såsom kök, avträden, föstugor, trappor, källare, vindar samt andra i nära förbindelse med bostaden stående utrymmen, befinna sig i ett sunt och snyggt skick, ävensom att verka för att bostäderna av invånarna användas på ett sätt, som överensstämmer med sundhetens fordringar. Bostadsinspektionens personal har därvid särskilt att övervaka efterlevnaden av föreskrifterna i hälsovårdsstadgan och andra gällande författningar eller ordningsföreskrifter rörande bostädernas i huvudstaden sundhet och snygghet, såvida icke deras övervakande enligt lag tillkommer annan myndighet. Dock skall det även i sistnämnda fall vara bostadsinspektionens skyldighet att söka uppmärksamma förhandenvarande brister och därom meddela vederbörande myndighet underrättelse.

Bostadsinspektionen avsynar, ur sundhetssynpunkt, nyuppförda byggnader och större ombyggnader, upptager och företager utredning över klagomål i fråga om dåliga lägenheter samt undersöker såväl under systematiskt anordnade som tillfälliga besök i stadens olika delar bostädernas sanitära förhållanden och tillser därvid, att bostäder icke till följd av olämpligt byggnadssätt, bristande underhåll, överbefolkning eller dålig skötsel äro hälsovådliga. Finnes något att i detta hänseende anmärka, söker bostadsinspektionen genom råd och anvisningar ernå nödig rättelse eller anmäler förhållandet genom förste stadsläkaren till hälsovårdsnämnden.

Bostadsinspektören, som skall vara legitimerad läkare, är förman för personalen vid bostadsinspektionen. Det åligger honom, bland annat, att lämna assistenterna undervisning i allmän hälsovårdslära, särskilt beträffande bostädernas hygien. Han har även att verkställa de besiktningar, som kräva hans erfarenhet eller annars på grund av sin grannliga natur böra av honom utföras. Han skall varje söckendag å bestämtd tid vara för allmänheten tillgänglig å nämndens expedition samt vid förfall för förste stadsläkaren eller sundhetsinspektören uppehålla



den av dessa tjänster, vartill han förordnas, dock utan skyldighet att samtidigt uppehålla egen tjänst.

**Författningar.** Instruktion för Stockholms bostadsinspektion 25 febr. 1910 (Kf 1910: nr 21). Medicinalstyrelsens kung. 21 dec. 1936 rör. bostadsinspektion. Instruktion för bostadsinspektören, fastställd av hälsovårdsnämnden 24 nov. 1931 (Kf 1931: nr 78), med ändr. Hälsovårdsstadga 19 juni 1919, med ändr. (Kf 1946: sid. 363).

*Stat år 1948* (se sid. 401).

### Bostadsinspektör (23).

**Bjurström**, O. E., tjl. (se sid. 401), *tf.* **Malmström**, F. K. B.; t. 22 26 20; mottagningsstid 14—15, lördagar och dag före helgdag 13—14.

### Assistent (1 kl.) (12).

**Ahlzén**, Ebba B.

### Assistent (1 kl.) (5,388 kr.)

**Eriksson**, C. Dagmar K.

### Assistenter (2 kl.) (10).

**Eriksson**, C. Dagmar K., tjl. (se ovan); **Perman**, Birgit; **Bjurner**, f. Nyman, Gunvor M.; **Evers**, f. Hedberg, Dagny I. K.; **Martenius**, f. Ralfe, Stina J. M., *tf.*

### Assistent (2 kl.) (X).

**Martenius**, f. Ralfe, Stina J. M., tjl. (se ovan), *tf.* **Jeansson**, Brita K. M.

### Assistenter (2 kl.) (e. 10).

**Jeansson**, Brita K. M., tjl. (se ovan); **Lindgren**, Selma L.; **Bäckström**, f. Axelsson, Astrid M.; **Garpe**, f. Eriksson, Ing-Britt A. S.; **Karlsson**, Mari-Anne H. K.; **Mellander**, N. G. O.; **Brun-dal**, B. G. T.

Ett *extra första kontorsbiträde* (2,760 kr.), ett *extra kontorsbiträde* (2,220 kr.).

## Anstalter för cyanvätebehandling.

*För norra stadsdelarna: anstalten vid Ropsten, Värtan; t. 6100 35 (tills vidare stängd).*

*För södra stadsdelarna: anstalten vid Lignagatan (väster om vårdhemmet Högalid), Sv.; t. 41 05 80 (tills vidare stängd); anstalten vid Nürnbergsfastigheterna, Högbergsgatan 73, ö. g., Sv.; t. 40 02 12, Anstalten hålles öppen 8—13, 14—17 (lördagar 8—12).*

Hälsovårdsnämndens anstalter för cyanvätebehandling mottaga möbler m. m. för gasbehandling mot ohyra. Vid anstalten vid Ropsten kan även verkställas viss behandling, som enligt gällande karantänskungörelse skall kunna verkställas vid karantänsstation i Stockholm.

På begäran av allmänheten verkställas av hälsovårdsnämnden undersökning av bostäder och bo-hag med avseende å förekomst av väggohyra, varvid intyg om undersökningens resultat utfärdas. Undersökning rekvideras hos cyanväteanstaltens föreståndare å hälsovårdsnämndens expedition vardagar (utom lördagar) 14—16, lördagar 12—14; t. 22 26 20.

**Författningar.** Taxa för cyanvätebehandling av möbler, kläder o. dyl., fastställd av hälsovårdsnämnden 11 juni 1935, med tillägg 9 febr. 1937 och 13 dec. 1938. Taxa för undersökning med avseende å förekomst av väggohyra, fastställd av hälsovårdsnämnden 9 febr. 1937.

*Stat år 1948.* (Anstalter för isolering och cyanvätebehandling.) Utgifter: driftbudgeten 57,255 kr.; inkomster: driftbudgeten 13,940 kr.

### Föreståndare.

**Lindhall**, C. J., förste tillsyningsman; mottagning: Vasagatan 6, C., 14—16 (lördagar 13—14).



## Direktionen över Eastmaninstitutet.

### Direktionen över Eastmaninstitutet.

*Dalagatan 11, Va.; t. 23 00 40 (växel); expeditionstid: 8,30—16,30.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933.

Genom donationsbrev den 6 oktober 1930 donerade George Eastman på vissa villkor till Stockholms stad ett belopp av 1,000,000 dollars att användas till byggande och utrustning av en dispensäranstalt eller klinik för tandvård i Stockholm. Enligt donationsvillkoren skulle det donerade beloppet i första hand användas till byggnadens uppförande och utrustning. Av överbliwande donationsmedel skulle bildas en fond, varav avkastningen skulle få användas till bestridande av driftkostnader. På staden skulle ankomma att ställa erforderlig tomtmark till förfogande ävensom att bestrida övriga driftkostnader. Institutets huvudsyfte skulle vara att bereda tandvård, såvitt möjligt däri inbegripet tandreglering, för mindre bemedlade barn under 16 års ålder, bosatta i Stockholm eller dess förorter. Därjämte skulle vid kliniken anordnas en skola för utbildning av tandsköterskor. Donator förbehöll sig rätt att återtaga donationen, därest inom fem år efter det kliniken börjat sin verksamhet dess syften eller karaktär skulle hava väsentligen ändrats, så att de avveke från donationsvillkoren, eller därest verksamheten bleve nedlagd inom denna tidrymd.

Stadsfullmäktige beslöt den 29 juni 1932 att i anslutning till donationsvillkoren tillsätta *direktionen över Eastmaninstitutet* för dettas uppförande, inredning och förvaltning. Direktionen trädde i verksamhet den 1 oktober 1932.

Direktionen består av sju ledamöter, av vilka stadsfullmäktige utse fem för två år valda ledamöter samt hälsovårdsnämnden och folkskole-direktionen vardera en för ett år vald ledamot. En av de av stadsfullmäktige utsedda ledamöterna skall vara tandläkare eller i tandvårdsfrågor erfaren och kunnig person. För ledamot utsedd av hälsovårdsnämnden och av folkskole-direktionen tillsättes i enahanda ordning suppleant. För övriga ledamöter väljas tre suppleanter av stadsfullmäktige. Direktionen utser årligen inom sig en ordförande och en vice ordförande.

Institutet har förlagts till Sabbatsbergs sjukhusområde invid Dalagatan och Vasaparken. Byggnadsarbetena påbörjades hösten 1932, och institutet invigdes den 25 april 1936.

I handhavandet av tandvårdsarbetet vid institutet skola enligt den av stadsfullmäktige den 2 december 1935 fastställda organisationen finnas fyra tandvårdsavdelningar, nämligen: tandfyllningsavdelningen, dentalortopediska avdelningen, röntgen- och tandkirurgiska avdelningen samt polikliniken för vuxna. Vidare har inrättats en avdelning för öron-, näs- och hals-sjukdomar numera kallad Eastmaninstitutets öron-, näs- och hals-sjukhus. Förvaltningen av detta sjukhus har enligt stadsfullmäktiges beslut den 16 december 1935 uppdragits åt en särskild direktion, Eastmaninstitutets sjukhusdirektion (se nedan sid. 408). Beslut har fattats att sjukhuset skall nedläggas, så snart vissa nyanläggningar vid Sabbatsbergs sjukhus blivit färdigställda (se sid. 360).

I förvaltningen av institutet biträdes direktionen av en direktör. I syfte att ernå ett fruktbärande samarbete mellan institutets tandvårdsavdelningar samt öron-, näs- och hals-sjukhuset har föreståndarskapet för institutet i dess helhet samordnats under en gemensam cheftjänsteman, som jämväl är att betrakta som syssloman för öron-, näs- och hals-sjukhuset jämlikt sjukhusstadgans bestämmelser. Denne skall föredraga alla ärenden, som skola handläggas av direktionen över institutet eller av institutets sjukhusdirektion i vad gäller upphandling och underhållsarbeten, ävensom leda och fördela arbetet å institutets olika avdelningar samt ansvara för alla förekommande administrativa göromål.

Vid Eastmaninstitutets barntandvårdsavdelningar mottagas numera i första hand förskolebarn. Efter remiss från Stockholms skolors tandpolikliniker behandlas emellertid även skolbarn, då fråga är om tandreglering eller eljest mera komplicerad tandvård. Å polikliniken för vuxna behandlas huvudsakligen av stadens sociala hjälporgan dit hänvisade personer.

Beträffande tandvård för skolbarn, se sid. 298.

I enlighet med donationsbestämmelserna anordnas vid Eastmaninstitutet kurser med syfte att enligt de föreskrifter i hithörande avseende,



som gälla eller framdeles komma att utfärdas, meddela unga kvinnor den grundläggande teoretiska kunskap och praktiska erfarenhet, som kräves för utövande av tandsköterskeyrket i allmän eller enskild tjänst. Kurserna omfatta 18 månader. De två första månaderna räknas som provtjänstgöring. Eleverna erlägga icke någon kursavgift. Efter 6 månaders tjänstgöring erhålla eleverna av institutet viss ersättning, s. k. flitpenningar, beräknade efter 1,200 kr. per år, vilka utbetalas månadsvis intill kursens slut. Under sista halvåret erhålla eleverna dessutom, med hänsyn till den då förvärvade större kompetensen, förmånen av fri lunch.

Eastmaninstitutets tandsköterskekurser äro av medicinalstyrelsen godkända som kompetens för distriktstanskötersker inom folktandvården.

I sitt den 23 september 1947 avgivna betänkande till ordnande av folktandvård i Stockholm, i vad avser tandvård för förskolbarn och vuxna (se Bih. 1947: nr 56), har 1944 års kommunala tandvårdsutredning (se sid. 416) beträffande ledningen av folktandvården föreslagit inrättandet av en särskild styrelse, benämnd Stockholms folktandvårdsstyrelse.

**Avgifter.** För konserverande tandvård åt barn under 14 år utgår ingen vårdavgift. För barn i åldern 14—15 år utgår för dylik vård en vårdavgift av 15 kr. per år. För varje barn utgår en årlig inskrivningsavgift av 1 kr. För det fall, att kontinuerlig tandvård försumrats, gäller en särskild s. k. saneringstaxa. För tandregleringar erlägges avgift, bestämd från fall till fall på grundval av stadens självkostnad. Avgift för behandling vid öron-, näs- och halssjukhuset utgår med 2,50 kr. per vårdtag för i Stockholm bosatta barn. — Befrielse helt eller delvis från såväl vårdavgifter som inskrivningsavgift medges enligt vissa grunder.

**Författningar.** Instruktion för direktionen över Eastmaninstitutet i Stockholm, fastställd av k. m. t. 30 sept. 1932 (Kf 1932: nr 51). Avgifter vid Eastmaninstitutet, fastställda av SF 2 dec. 1935, med vissa ändringar 16 dec. 1946.

**Stat år 1948.** Utgifter: driftbudgeten 1,224,400 kr.; inkomster: driftbudgeten 167,600 kr.

## Direktionens över Eastmaninstitutet ledamöter.

### Ordförande

(som led. utsedd av hälsovårdsnämnden).

**Karlisson, Victor E.**, f. d. borgarråd, stadsfullm.

### Vice ordförande.

**Mårtens, G. H. M.**, borgarråd, stadsfullm. (som led. utsedd av stadsfullm.).

### Övriga ledamöter.

**Björlin, O. S.**, prakt. läkare (utsedd av stadsfullm.).

**Gustafson, f. Pettersson, Ruth V. M.**, fru (utsedd av stadsfullm.).

\***Hallnäs, f. Nilsson, Anna-Lisa I.**, tandläkare (utsedd av stadsfullm.).

**Strandberg, S. O.**, skolöverstandläkare (utsedd av folkskoleledningen).

\***Öhman, f. Fluge-Pedersen, Rodny, fru**, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

### Suppleanter.<sup>1)</sup>

\***Beijer, f. Jansson, G. L. M. (Gunda)**, fru (utsedd av stadsfullm.).

**Carlsson, Abel E.**, kamrerare (utsedd av hälsovårdsnämnden).

**Jonzon, B. A. S.**, förste folkskolinspektör (utsedd av folkskoleledningen).

\***Lindh, Annmari, fröken**, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

**Thorell, G. M.**, prakt. läkare, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

### Sekreterare (1,380 kr.).

**Linder, N. H. H.** (se sid. 200).

### Tjänstedelegerade.

**Gustafson, f. Pettersson, Ruth V. M.; Karlsson, Victor E.; Mårtens, G. H. M.**

**Suppleanter:** **Hallnäs, f. Nilsson, Anna-Lisa I.; Strandberg, S. O.**

### Revisorer.

Gemensamma för hälsovårdsnämnden m. fl. (se sid. 395).

### Direktör (504 kr.).

**Wollin, E. G. A.** (se nedan).

## Central förvaltning.

### Expeditionen.

Expeditionen, som förestås av direktören, handhar för institutets tandvårdsavdelningar samt öron-, näs- och halssjukhuset gemensamma administrativa angelägenheter samt förvaltar byggnaden.

### Chef.

**Direktören** (se ovan).

<sup>1)</sup> Enligt direktionens beslut skola vid förfall för de av stadsfullmäktige valda ledamöterna suppleanterna inträda i följande ordning: för ledamöterna fruarna Hallnäs och Öhman suppleanten fru Beijer, för ledamöterna hrr Björlin och vice ordföranden suppleanten hr Thorell samt för ledamöten fru Gustafson suppleanten fröken Lindh.



**EastD**

*Kontorsassistent.*

Enander, Stina L.

*Kontorsskrivare (för kuratorsundersökningar) (9).*

Bäckström, f. Axelsson, Astrid M., tjf. (se sid. 405), tf. Fornell, Karin B. E.

Ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett kontorsbiträde (5), ett e. o. kontorsbiträde (V), en expeditivsvakt (6), en e. o. telefonist (IV).

*Instrumentmakare (13).*

Andberg, N. E.

*Husmoder (2 kl.) (8).*

Brauer, Ebba K.<sup>1)</sup>

Sex städerskor (A), ett sköterskebiträde (B), en reparatör (4,980 kr.).

**Tandvårdsavdelningarna.**

**Tandfyllningsavdelningen.**

*Avdelningstandläkare (23)*

(dessutom tilläggsarvode 1,740 kr.).

Wollin, E. G. A. (förordn. t. o. m. <sup>31/12</sup> 1950) (se ovan).

*Avdelningstandläkare (XXIII).*

Sundvall-Hagland, T. Irene; Stenberg, S.; Persson, Blenda I.

*Extra läkare (4,440 kr.).*

Herlitz, C. W.

Fjorton e. o. assistenttandläkare (XIX), sexton extra assistenttandläkare (7,476 kr.), en första tandsköterska (6), en laboratorie-sköterska (7), en tandsköterska (5), sju e. o. tandsköterskor (V), tretton extra tandsköterskor (2,484 kr.), tjugutva tandsköterskeelever (1,200 kr.).

**Dentalortopediska avdelningen.**

*Övertandläkare (21).*

Kjellgren, B. S. T. (förordn. t. o. m. <sup>31/12</sup> 1952).

*Biträdande övertandläkare (24).*

Seipel, C. G. M. (förordn. t. o. m. <sup>31/8</sup> 1949).

Fyra e. o. assistenttandläkare (XIX), en förste tandtekniker (12), en första tand-sköterska (6), en tandsköterska (5), en e. o.

<sup>1)</sup> Åtnjuter avlöning enligt lönegrad X.

tandsköterska (V), en extra tandsköterska (2,484 kr.), ett e. o. laboratoriebiträde (VI), åtta tandsköterskeelever (1,200 kr.).

**Röntgen- och tandkirurgiska avdelningen.**

*Övertandläkare (21).*

Vakant, tf. Thyberg, E. H.

*Avdelningstandläkare (XXIII).*

Thyberg, E. H., tjf. (jfr ovan).

En extra assistenttandläkare (7,476 kr.), en operations- och röntgenöversköterska (8), ett fotografiskt biträde (6), en tandsköterska (5), en e. o. tandsköterska (V), en extra tandsköterska (2,484 kr.), sex tand-sköterskeelever (1,200 kr.).

**Polikliniken för vuxna.**

*Avdelningstandläkare (23).*

Berg, N. J. H. (förordn. t. o. m. <sup>31/8</sup> 1949); Jacobsson, E. A. F. (förordn. t. o. m. <sup>31/8</sup> 1949).

En tandtekniker (11), en tandsköterska (5), en e. o. tandsköterska (V), två tand-sköterskeelever (1,200 kr.).

**Öron-, näs- och halssjukhuset.**

Se nedan under Eastmaninstitutets sjukhusdirektion.

**Eastmaninstitutets sjukhusdirektion.**

Stadsfullmäktige beslöt den 16 december 1935 att förvaltningen av avdelningen för öron-, näs- och halssjukdomar vid Eastmaninstitutet, numera kallad öron-, näs- och halssjukhuset, skulle handhavas av en särskild sjukhusdirektion, bestående av sju ledamöter och fem suppleanter, valda av stadsfullmäktige för en tid av fyra år. Nuvarande ledamöter och suppleanter äro valda för tiden fr. o. m. den 1 januari 1948 t. o. m. den 31 december 1951.

Enligt beslut av stadsfullmäktige den 16 december 1946 skall sjukhuset nedläggas och verksamheten överflyttas till andra sjukvårdsanstalter. Detta kommer att ske, så snart vissa ombyggnadsarbeten å avdelningen för öron-, näs- och halssjukdomar vid Sabbatsbergs sjukhus färdigställts, vilket beräknas äga rum i slutet av år 1948.

*Ledamöter*

(för tiden 1948—1951).

Karlsson, Victor E., f. d. borgarråd, stadsfullm., ordf.; Björllin, O. S., prakt. läkare; Gus-



**tafson**, f. Pettersson, Ruth V. M., fru; **Hallnäs**, f. Nilsson, Anna-Lisa I., tandläkare; **Mårtens**, G. H. M., borgarråd, stadsfullm., vice ordf.; **Strandberg**, S. O., skolöverstandläkare; **Öhman**, f. Fluge-Pedersen, Rodney, fru, stadsfullm.

**Suppleanter:**<sup>1)</sup> **Beijer**, f. Jansson, G. L. M. (Gunda), fru; **Hultell**, f. Radhe, E. Mary E., första kontorsbiträde, stadsfullm.; **Lindström**, f. Boström, Margit I., fru, stadsfullm.; **Rietz**, A. E., förste stadsläkare; **Thorell**, G. M., prakt. läkare, stadsfullm.

### Tjänstedelegerade.

**Gustafson**, f. Pettersson, Ruth V. M.; **Karlsson**, Victor E.; **Mårtens**, G. H. M.

<sup>1)</sup> Enligt direktionens beslut skola ordföranden samt ledamöterna fruarna Gustafson och Hallnäs vid förfall i första rummet ersättas av suppleanten fru Beijer, ledamoten hr Björlin av suppleanten fru Hultell, ledamoten hr Strandberg av suppleanten hr Rietz, ledamoten hr Mårtens av suppleanten hr Thorell samt ledamoten fru Ohman av suppleanten fru Lindström.

**Suppleanter:** **Hallnäs**, f. Nilsson, Anna-Lisa I.; **Strandberg**, S. O.

### Öron-, näs- och halssjukhuset.

Sjukhuset har f. n. 26 vårdplatser.

### Direktör.

**Wollin**, E. G. A. (se ovan).

### Överläkare (21)

(tillika styresman).

**Öhngren**, L. O. G. (förordn. t. o. m. <sup>31</sup>/<sub>3</sub> 1952) (se sid. 361).

**Förste underläkare** (8,040 kr.).

**Bjuggren**, G. B. W. (se sid. 362).

En **operationsöversköterska** (8), en **över-sköterska** (8), en **sjuksköterska** (7), två **e. o. sjuksköterskor** (VII), två **extra sjuksköterskor** (3,480—2,880 kr.). — Tre **sköterskebiträden** (å operationsavd.) (B), åtta **sköterskebiträden** (A).



# Styrelsen för Prins Eugens Waldemarsudde.

## Prins Eugens Waldemarsudde.

Postadress: Stockholm Ö; t. 62 18 32  
(kansliet); 62 18 33 (tamburen).

Hans kungl. höghet prins Eugen, som avled den 17 augusti 1947, förordnade i testamente den 17 juni 1947, att egendomen Waldemarsudde jämte vissa där befintliga inventarier ävensom värdehandlingar till ett värde av omkring 850,000 kronor skulle tillfalla svenska staten. Egendomen med inventarier skall bibehållas i huvudsakligen det skick, vari den befunn sig vid prins Eugens bortgång, samt hållas tillgänglig för allmänheten. Avkastningen av de i legatet ingående värdehandlingarna skall, sedan viss del avsatts till kapitalet, användas för egendomens och inventariernas vård och underhåll.

Prinsen uttalade tillika i testamentet såsom sin önskan och förhoppning, att staten måtte anförtro åt Stockholms stad att genom en särskild styrelse såsom verkställande organ administrera och sköta egendom och inventarier. Nämda styrelse skall enligt testamentets föreskrifterna utgöras av riksmarskalken, chefen för nationalmuseum, testamentets exekutor, en av k. m:t utsedd ledamot, fyra av stadskollegiet utsedda ledamöter, ävensom nuvarande intendenten för konstsamlingen å Waldemarsudde samt efter hans avgång den person, som styrelsen utser i hans ställe. Då testamentsexekutor avgår, skall stadskollegiet äga utse ytterligare en ledamot och sålunda tillhoppa fem av styrelsens nio ledamöter.

K. m:t har den 24 oktober 1947 förklarat sig å k. m:ts och kronans vägnar mottaga ifrågarvarande donation. Tillika har k. m:t, under förutsättning att Stockholms stad under de i testamentet angivna villkoren åtager sig förvaltningen av legatet, uppdragit åt staden att genom en styrelse, sammansatt på sätt i testamentet anges, såsom verkställande organ administrera och sköta såväl byggnader och samlingar som trädgårds- och parkanläggningar.

Den 8 december 1947 beslöt stadskollegiet, att staden skulle åtaga sig förvaltningen av Waldemarsudde i enlighet med det i prins Eugens testamente meddelade förordnandet.

I styrelsen, som erhållit namnet *Styrelsen*

för Prins Eugens Waldemarsudde, utsåg stadskollegiet för sin del ledamöter den 20 november 1947.

Stat år 1948. (Förslag). Utgifter: driftbudgeten 511,460 kr. (därav engångs- 337,000 kr.); inkomster: driftbudgeten 100,760 kr. (därav engångs- 35,000 kr.).

## Styrelsens ledamöter.

**Ekeberg**, L. B., riksmarskalk, ordf., **de Geer**, L. C. G. E., frih., kammarherre, **Lindgren**, G. H., fil. dr., **Wettergren**, K. E. W. F., överintendent (självskrivna); **Ehrensvärd**, A., greve, kansliråd (utsedd av k. m:t); **Hassler**, N. H. Å., professor, stadsfullm:ts 1:e vice ordf., **Höglund**, C. Z. K., borgarråd, stadsfullm., vice ordf., **Larsson**, O. E., f. d. borgarråd, stadsfullm., **Tomson**, R. V., borgarråd, stadsfullm. (utsedda av stadskollegiet).

## Arbetsutskott.

**Ekeberg**, L. B.; **Höglund**, C. Z. K.; **Lindgren**, G. H., föredragande; **Tomson**, R. V.; **Wettergren**, K. E. W. F.

## Sekreterare.

**Åkerberg**, B., tf. borgarrådssekreterare (se sid. 100).

## Revisorer.

Stadsfullmäktige beslöt den 26 januari 1948 att utse två revisorer jämte två suppleanter för envar av dem för granskning av styrelsens räkenskaper och förvaltning under år 1948.

**Ek**, V. E., sekreterare, stadsfullm.  
**Larsson**, Yngve G. R., fil. dr., stadsfullm.

*Suppleanter:* **Hedelius**, A. Hj., lärare vid stadens tekniska mellanskola, stadsfullm.

**Öhman**, f. Fluge-Pedersen, Rodney, fru, stadsfullm.

## Intendent.

**Lindgren**, G. H.; mottagningstid: 11—12.

Tre *expeditionsvakter*, en *maskinist*, en *trädgårdsmästare*.



# Viktigare kommunala kommittéer och delegationer

tillsatta av stadsfullmäktige eller stadskollegiet.<sup>1)</sup>

## Levnadskostnadsdelegerade.

Stadskollegiet beslöt den 16 mars 1922 att tillsätta delegerade (ursprungligen tre, sedermera två) för att granska de primäruppgifter, som från Stockholms stad lämnas till socialstyrelsen i och för uträknande av levnadskostnadsindex. Den 9 mars 1944 beslöt stadskollegiet vidare, dels att antalet delegerade skulle utökas till fem, därav en för branscherna kläder, skodon och husgeråd, dels ock att uppdraga åt kristidsnämnden att med biträde av statistiska kontoret verkställa en förberedande granskning av de av socialstyrelsens ordsombud i Stockholm insamlade prisuppgifterna.

Kollegiets val av delegerade ägde senast rum den 9 mars 1944 (kompletteringsval den 10 april 1947 och 15 januari 1948).

## Delegerade.

**Edstam, K. P. H.**, direktör; **Engzelius, f. Hansson, Ester K.**, fru, stadsfullm.; **Johansson, J. I.** Vitalis, direktör; **Lundmark, B. G.**, köpman; **Öman, I.**, direktör för statistiska kontoret, ordf.

## Stadshusdelegerade.

Sedan stadsfullmäktige den 1 april 1925 medgivit fastighetsnämnden att i enlighet med av stadskollegiet föreslagna grunder och efter samråd med kollegiet disponera den behållna inkomsten av stadshusets visning till fortsatt konstnärlig utsmyckning av stadshuset och liknande ändamål, beslöt stadskollegiet den 9 april 1925 att utse delegerade, med uppgift att jämte delegerade från fastighetsnämnden förbereda och avgiva förslag till användning av härför tillgängliga medel. Delegerade hava därjämte att till stadskollegiet avgiva yttrande beträffande till stadshuset hembjudna gåvor.

Enligt bestämmelserna för hovintendenten Axel Melanders donation till förmån för stadshuset, vilken av stadsfullmäktige mottogs den 20 juni 1927, hava stadshusdelegerade vidare att besluta om dispositionen av arkastningen av ifrågavarande, för stadshusets prydnad med

konstverk avsedda donation. Donationsfondens kapital uppgick den 31 december 1947 till 326,764:25 kr., varav 223,633:92 kr. t. v. inestå i bank för livräntetagens räkning.

Stadskollegiets val av delegerade för tiden intill den 15 oktober 1948 ägde rum den 23 oktober 1947. Fastighetsnämnden utsåg den 21 oktober 1947 för sin del tvänne delegerade för samma tid.

## Delegerade.

**Anderson, Carl Albert**, direktör, stadsfullm.; ordf., ordf., **Friberg, N. G.**son, arkitekt, **Hassler, N. H. Å.**, professor, stadsfullm.; vice ordf., **Höglund, C. Z. K.**, borgarråd, stadsfullm., **Johansson, Erik G.**, f. d. förbundskassör, stadskollegiets ordf., **Mårtens, G. H. M.**, borgarråd, stadsfullm., **Stenberg, K. J. E.**, folkskolinspektör, stadsfullm. (utsedda av stadskollegiet); **Cornell, J. H.**, professor, **Persson, S. E.**, borgarråd, stadsfullm., vice ordf. (utsedda av fastighetsnämnden).

## Sekreterare och föredragande.

Vakant.

## Apotekskommittén.

För fullföljande av vissa på föranstaltande av stadens sjukhusförvaltning verkställda förberedande undersökningar rörande anordnande av ett kommunalt apotek i Stockholm ävensom i anledning av en i stadsfullmäktige i denna fråga väckt motion (M:n 1932: nr 28), beslöt stadskollegiet den 9 februari 1933 tillsätta en kommitté av sju personer för utredning av berörda spörsmål. Stadskollegiets val av ledamöter ägde rum samma dag. Kommittén har velat avvakta de statliga åtgärderna med anledning av en vid 1944 års riksdag avgiven motion om skyndsamt utredning rörande ett förstatligande av apoteksväsendet, däri inbegripet droghandeln och läkemedelsindustrin i syfte att åstadkomma en rationellare och ändamålsenligare organisation och om möjligt även ett förbilligande av läkemedlen. Med anledning härav har kommitténs arbete under senare år legat nere.

<sup>1)</sup> Vissa kommittéer och kommissioner för samverkan mellan kommunala och statliga organ hava jämväl ansetts böra här intagas. Enligt stadsfullmäktiges beslut den 2 december 1935 skola räkenskaperna för av stadsfullmäktige eller stadskollegiet tillsatta kommittéer och beredningar, in den mån dessas kostnader bestridas av medel å stadskollegiets eller drätselnämndens stater, granskas av de för stadskollegiets, drätselnämndens m. fl. myndigheters räkenskaper och förvaltning utsedda revisorerna (se sid. 98).



## Kom- mitté- er

### Ledamöter.

Hansson, N. H., sjukhusdirektör; Högberg, A. G., f. d. intendent; Johansson, Erik G., f. d. förbundskassör, stadskollegiets ordf., ordf.; Johansson-Visborg, Anna S., fru, stadsfullm.; Larsson, K., apoteksvärderingsman; två vakanta.

### Handbokskommittén.

Stadsfullmäktige beslöt den 18 maj 1936, dels att en serie monografier, utgiven av Stockholms kommunalförvaltning, skulle uppläggas i huvudsaklig överensstämmelse med ett i Utl. 1936: nr 191 framlagt förslag, dels att uppdraga till stadskollegiet att ombesörja utgivandet av en historik över stadsfullmäktigeinstitutionen och dess föregångare samt ett mindre uppslagsverk över Stockholms stad av i dag såsom de båda första banden i denna serie.

Med anledning härav beslöt stadskollegiet den 28 maj 1936 att utse en redaktionskommitté för utgivande av ifrågakarande handboksrie.

I serien ha hittills genom P. A. Norstedt & Söners förlag utgivits docenten W. William-Olssons ekonomisk-geografiska arbete Stockholms framtida utveckling (1941), första delen av professor B. Boëthius' undersökningar av den kommunala självstyrelsens utveckling i huvudstaden, Magistraten och borgerskapet i Stockholm 1719—1815 (1943), docent E. Söderlunds avhandling Stockholms hantverkarklass 1720—1772 (1943), fil. dr I. Peterzéns avhandling Studier rörande Stockholms historia under Gustav Vasa (1945), överintendent A. Setterwalls biografi över Erik Palmstedt (1945), fil. dr Nils Westers avhandling Kungliga politi- och brandkommissionen (1946) samt fil. dr G. Bratts avhandling Skolutbildning och skolresultat (1947).

Stadskollegiet har vidare bemyndigat kommittén att i serien intaga ett av arkivarien Gunnar Hellström utarbetat herdaminne över huvudstadens församlingar. — Fristående utgavs till stadsfullmäktiges 75-årsjubileum i april 1938 ett porträttgalleri över stadsfullmäktige.

Stadskollegiets val av ledamöter för tiden till den 15 oktober 1948 ägde rum den 23 oktober 1947.

### Ledamöter.

Ahnlund, N. G., professor; Boëthius, S. B., riksarkivarie; Forssell, C. A., stadsarkivarie; Grandien, A., redaktör, stadsfullm.; Larsson, Oscar E., f. d. borgarråd, stadsfullm.; Nerman, T., skriftställare; Ström, O. F., skriftställare; Tegen, M., fil. kand.; Tomson, R. V., borgarråd, stadsfullm., ordf.

### Sekreterare.

Garpe, D. A. J., tf. drätselkamrerare (se sid. 113).

## Teaterdelegerade.

Sedan stadsfullmäktige i 1938 års stat upptagit ett anslag på högst 100,000 kr. att av stadskollegiet användas för understödjande av enskilda teatrar i Stockholm (jfr Utl. 1937: nr 404 B, sid. 3121—28), beslöt stadskollegiet den 10 mars 1938 att tillsätta fyra delegerade för beredning av ärenden rörande sådana understöd.

Delegerade skola från bidragssökande teatrar införskaffa alla erforderliga upplysningar samt till kollegiet avgiva förslag beträffande såväl de särskilda bidragsbeloppen som det för påföljande år behövliga anslaget. Inom ramen av de medel, som stadsfullmäktige anvisat ankommer det därefter på stadskollegiet att bestämma fördelningen och storleken av de till olika teatrar ifrågakommande bidragen samt villkoren för dessas utgående. (Om de allmänna grunderna härför se ovannämnda utlåtande, sid. 3126.)

Av tillgängliga anslagsmedel har stadskollegiet hittills beviljat bidrag med 10,000 kr. till Nya Teatern, 10,000 kr. till Skansenteatern, 15,000 kr. till Svenska dramatikers studio, 1,500 kr. till Medborgarhusets barnteater samt 5,000 kr. till Boulevardteatern. I 1948 års stat är anslaget upptaget med 60,000 kr.

Stadskollegiets val av delegerade för tiden till den 15 oktober 1948 ägde rum den 23 oktober 1947.

### Delegerade.

Anderson, Carl Albert, direktör, stadsfullm:s ordf.; Grandien, A., redaktör, stadsfullm.; Höglund, C. Z. K., borgarråd, stadsfullm.; Olsson, Knut M. G., redaktör, stadsfullm:s 2:e vice ordf.; Tomson, R. V., borgarråd, stadsfullm., ordf.

### Sekreterare.

Åkerberg, B., tf. borgarrådssekreterare (se sid. 100).

## Delegerade för sammanslagning av tjänste- och löneavtalsnämnderna.

Vid sammanträde den 19 september 1940 beslöt stadskollegiet tillsätta en delegation med uppgift att verkställa utredning och framlägga förslag angående de förändringar i fråga om tjänsteorganisation, som skulle påkallas av en eventuell sammanslagning av tjänste- och löneavtalsnämnderna.

Stadskollegiets val av delegerade ägde rum den 19 september 1940 (kompletteringsval den 25 februari 1943, 8 februari 1946 och 20 november 1947).



### Delegerade.

Göransson, C. Gustaf E., ombudsman, stadsfullm.; Kock Lindberg, Karin, statsråd; Styrmann, G. A., verkst. direktör, stadsfullm.; Sundin, T. W., tullpackhusförmän, stadsfullm.; Wahrolén, J. I., sekreterare, stadsfullm.; en vakant.

### Sekreterare.

Radhe, S. A., borgarrädssekreterare (se sid. 100).

## Delegerade för förhandlingar om samarbete med kronan angående Karolinska sjukhusets fortsatta utbyggnad.

Med anledning av att k. m:t uppdragit åt en särskild statlig förhandlingskommitté att med Stockholms stad, Stockholms läns lands- ting och övriga ifrågakommande parter upptaga förhandlingar rörande Karolinska sjukhusets fortsatta utbyggnad m. m., beslöt stadskollegiet den 16 januari 1941 att utse en särskild förhandlingsdelegation av tre personer, ävensom att bemyndiga delegerade påkalla erforderligt biträde. Val av delegerade ägde rum samma dag. Uppdraget innefattar befogenhet att representera staden vid förhandlingar rörande såväl Karolinska sjukhusets fortsatta utbyggnad som Allmänna barnbördshuset och Serafimerlasarettet.

Stadskollegiets val av delegerade ägde rum den 16 januari 1941 (kompletteringsval den 18 januari och 1 november 1945, den 5 december 1946 samt den 16 juni 1947). Den 5 december 1946 beslöt stadskollegiet att utse ytterligare en delegerad.

Delegerade hava avgivit förslag till avtal angående dels uppförande och drift av en pediatrik och en dermatologisk klinik vid Karolinska sjukhuset (Utl. 1942: nr 397), dels fördelningen av underskottet vid Allmänna barnbördshuset (Utl. 1944: nr 129), dels uppförande och drift av en kvinnoklinik vid Sabbatsbergs sjukhus (Utl. 1944: nr 329 och 1945: nr 281), dels uppförande och drift av en medicinsk tuberkuloseklinik och en thoraxkirurgisk klinik vid Karolinska sjukhuset (Utl. 1945: nr 302), dels drift av ögonklinik vid Sabbatsbergs sjukhus (Utl. 1946: nr 340), dels samverkan vid fortsatt drift av Allmänna barnbördshuset (Utl. 1948: nr 78), dels samverkan om uppförande av en ny patologisk institution vid Serafimerlasarettet, dels uppförande och drift av ett om- och nybyggt Sabbatsbergs sjukhus i hela dess omfattning, dels och stadens övertagande av Serafimerlasarettets fastigheter (Utl. 1948: nr 77).

### Delegerade.

Anderson, Knut Hj., kontorschef, stadsfullm.; Berglund, H. J., borgarråd; Hansson, N. H., sjukhusdirektör; Mårtens, G. H. M., borgarråd, stadsfullm., ordf.; Tham, K. G. K. M., e. o. kanslidirektör; Wetterdal, P. L., överläkare.

### Sekreterare.

Radhe, S. A., borgarrädssekreterare (se sid. 100).

## Kommittén för socialvårdens centralisering. Kommittéer

Sedan den kommunala omorganisationskommittén den 8 januari 1941 till stadskollegiet överlämnat ett betänkande angående Stockholms stads sociala förvaltning, avgivet av professor S. G. W. Wahlund, tillsattes av stadskollegiet den 6 februari 1941 en kommitté för att närmare utreda frågan om socialvårdens centralisering. Medan i omorganisationskommitténs betänkande vissa allmänna riktlinjer angivits för en rationell organisation av socialvården, har den senare kommittén i uppdrag att utarbeta konkreta förslag till en centralisering av socialvården i Stockholm samt det författningsmässiga genomförandet härav.

Den 13 juni 1942 avlämnades av kommittén ett betänkande med förslag angående samordning av fattigvårdsnämndens, barnavårdsnämndens, arbetslöshets[kommitténs] och familjebidragsnämndens nominalregister och aktsamlingar. På grundval av detta förslag har sammanslagning numera skett av de sociala nämndernas registersystem. Det sålunda centraliserade socialregistret sorterar direkt under fattigvårdsnämnden.

I samband med remissyttrande över socialvårdskommitténs betänkande angående socialvårdens organisation m. m. lämnade kommittén den 17 mars 1943 en redogörelse för sitt principförslag till socialvårdens organisation i Stockholm (Utl. 1943: nr 81, sid. 540—565). För att praktiskt pröva sitt organisationsförslag har kommittén efter beslut av fattigvårds-, barnavårds- och familjebidragsnämnderna samt arbetslöshets[kommittén] fr. o. m. 1 januari 1944 provisoriskt tillämpat centralisering av socialvården i enlighet med sitt förslag vid fattigvårdsnämndens sociala byrå nr V, vars område i samband därmed utsträcks att omfatta St Görans församling, de båda Essingeöarna i Bromma församling samt Kungsholms församling. (Jfr sid. 228.) På förslag av kommittén hava vissa administrativa förenklingar genomförts inom socialförvaltningarna. Kommittén har även avgivit remissyttranden i ett antal frågor. Under år 1947 har kommittén uppdragit åt särskilda utredningsmän att under ordförandens ledning utföra vissa mera omfattande utredningar inom socialförvaltningarna, bl. a. för att undersöka möjligheten av en sammanslagning av den ekonomiska förvaltningen i de olika sociala nämnderna.

Stadskollegiets val av sju ledamöter i kommittén ägde rum den 6 februari 1941. Den 21 november 1946 beslöt stadskollegiet utöka kommittén med ytterligare tre ledamöter. Samma dag och den 6 februari 1947 förrättades kompletteringsval.

### Ledamöter.

Dahlström, A. H., tf. fattigvårdsdirektör; Eurén, A. R., journalist, stadsfullm.; Hartmann, J. L.,



## Kommittéer

journalist, stadsfullm.; **Holin**, M. S., verkst. direktör; **Inghe**, P. G., extra socialläkare; **Sällqvist**, A. A., inspektör; **Söderström**, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm.; **Wahlbärj**, J., borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Wahlund**, S. G. W., professor; **Wangson**, O. R., tf. barnavårdsdirektör.

### *Sekreterare.*

**Mehr**, Hj. L., finanssekreterare (se sid. 100); **Edvall**, N. G. F., tf. extra direktörsassistent (se sid. 244).

## Reklamkommittén.

Stadskollegiet tillsatte den 18 september 1941 en särskild kommitté med uppgift dels att sprida kännedom om de kommunala institutionerna i Stockholm och deras verksamhet, dels och att söka ernå förbättrad skattebetalning. Kommittén har sedan år 1942 fyra till fem gånger årligen utgivit en särskild publikation »Stockholm», innehållande redogörelse för olika grenar av kommunalförvaltningen. Publikationen har i en upplaga på cirka 250,000 exemplar utdelats till samtliga hushåll i staden. Samtidigt med uppdragsställningarna och självdeklarationerna har kommittén genom annonser, meddelanden och reportage i dagspressen, affischer i spårvagnar och bussar samt radiopropaganda bedrivit upplysningsverksamhet. Härjämte har kommittén tagit initiativ till del av Stockholms stads sparbank inrättade intressekontoret, Stockholms stads sparbanks ekonomitjänst. Kommittén har även anlitats för en omfattande propagandakampanj i landsorten mot inflyttning till Stockholm. Kommittén har även på annat sätt verkat för ökad kännedom om kommunalstyrelsen och dess verksamhet.

### *Ledamöter.*

**Aranson**, S. A., verkst. direktör; **Grandien**, A., redaktör, stadsfullm.; **Höglund**, C. Z. K., borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Lundström**, N. B., riksbudsmann.

### *Sekreterare.*

**Mehr**, Hj. L., finanssekreterare (se sid. 100).

## Sjömanshemskommittén.

Sedan stadsfullmäktiges dåvarande ordförande Fredrik Ström i en motion den 27 januari 1941 (M:n 1941: nr 3) hemställt om uppdrag åt stadskollegiet att framlägga förslag till förbättring av de sociala förhållandena för sjömännen i Stockholm, beslöt stadskollegiet den 20 november 1941 med anledning härav att utse en kommitté att utreda möjligheterna för stadens medverkan vid ordnandet av sjömanshemsverksamheten på sådant sätt att samarbete kunde åstadkommas beträffande sjömansvården i Stockholm. Utred-

ning angående förslag till en nybyggnad för olika sjömansvårdsinstitutioner pågår för närvarande. Val av ledamöter ägde rum den 20 november 1941 (kompletteringsval den 27 november och 18 december 1941, den 19 december 1946 samt den 11 september 1947).

### *Ledamöter.*

**Göransson**, J. H., f. d. byråchef; **Karlsson**, Victor E., f. d. borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Lindberg**, C. A. E., ombudsman; **Linder**, N. H. H., hamndirektör, vice ordf.; **Malmberg**, P. B., sjökaptän; **Meyer**, T., sjökaptän; **Stigbrand**, T. S., folkskollärare, stadsfullm.

### *Sekreterare.*

**Anderson**, K. E. H., borgarrådssekreterare (se sid. 100).

## Kommittén för nordiskt hjälparbete (tidigare stadens hjälpkommitté för Finlands och Norges barn).

*Klara Södra Kyrkogata 11, 2 tr., C.; t. 11 02 35.*

Vid sammanträde den 2 februari 1942 (Utl. 1942: nr 40) beslöt stadsfullmäktige lämna visst stöd åt hjälpbehövande norska och finska personer, företrädesvis barn. Ytterligare beslöts, att hjälpen skulle kunna utsträckas att gälla barn även från andra krigshärjade länder, exempelvis Belgien och Frankrike. I anslutning till detta beslut har stadskollegiet den 7 oktober 1943 medgivit att vissa medel må disponeras för dansk flyktinghjälp. Medlen till hjälpverksamheten utgå ur anslag å fattigvårdsnämndens stat.

En särskild kommitté har den 3 februari 1944 utsetts av stadskollegiet att handhava ledningen av verksamheten liksom fördelningen och kontrollen av de medel, som ställts till förfogande.

### *Ledamöter.*

**Höglund**, C. Z. K., borgarråd, stadsfullm.; **Karlsson**, Victor E., f. d. borgarråd, stadsfullm.; **Larsson**, Yngve G. R., fil. d:r, stadsfullm.; **Olsson**, Knut M. G., redaktör, stadsfullm:s 2:e vice ordf.; **Ström**, O. F., skriftställare, ordf.; **Öman**, I., direktör.

### *Sekreterare.*

**von Heland**, H. C. S., kanslichef (se sid. 417).

## Fågelskyddsrådet.

Den 2 februari 1942 beslöt stadsfullmäktige bemyndiga gatunämnden att tillkalla högst tre sakkunniga att biträda nämnden i frågor angående fågelvården i Stockholm. Gatunämndens val av sakkunniga ägde rum den 18 februari 1942.



### *Sakkunniga.*

**Fries**, C. S. A., förste intendent, ordf.; **Notini**, C.-G., fil. lic.; **Wibeck**, J. E., docent.

### *Föredragande.*

**Blom**, H. E. M., stadsträdgårdsmästare (se sid. 164).

## **Delegerade för kostnadsfria upplåtelse- ser av vissa stadens lokaler.**

Den 26 februari 1942 beslöt stadskollegiet att utse en särskild delegation att å stadskollegiets vägnar pröva och avgöra frågor rörande kostnadsfria upplåtelser av samlingslokaler i under stadens förvaltning stående, för sådant ändamål avsedda byggnader. Det förutsattes, att delegationen i början av varje år skulle till stadskollegiet lämna redogörelse för under näst-föregående år beslutade sådana upplåtelser. Till medlemmar av delegationen hava utsetts stadsfullmäktiges presidium och stadskollegiets ord-förande.

### *Delegerade.*

**Anderson**, Carl Albert, direktör, stadsfullm.:s ordf., ordf.; **Hassler**, N. H. Å., professor, stadsfullm.:s 1:e vice ordf.; **Johansson**, Erik G., f. d. förbunds-kassör, stadskollegiets ordf.; **Ols-son**, Knut M. G., redaktör, stadsfullm.:s 2:e vice ordf.

### *Sekreterare och föredragande.*

Vakant.

## **1942 års polisutredning.**

Utredningen, som tillkommit på initiativ av överståthållarämbetet, skulle enligt den ursprungliga planen avse de avdelningar inom poliskam-mären, varest kanslipersonal funnes placerad. Sedermera har utredningen fått sig förelagd att granska omorganisationen av kriminalpolisavdel-ningen, åklagarmyndigheten, hittetodsmagasinet och ordonnanspolisavdelningen.

Utlåtanden hava av utredningen avgivits, den 8 maj 1943 beträffande ordonnansavdelningen, den 5 april 1944 beträffande vissa avdelningar inom poliskammaren, den 23 november 1945 beträffande åklagarmyndigheten samt den 6 maj 1946 beträffande kriminalpolisavdelningen.

Överståthållarämbetets representant i utred-ningen utsågs den 20 oktober 1942. Val av övriga ledamöter ägde rum i stadskollegiet den 19 november 1942.

### *Ledamöter.*

**Berglund**, G. A. J., polisdomare (utsedd av överståthållarämbetet); **von Heland**, H. C. S., kanslichef, **Karlöf**, E. A., stadsadvokat (utsedd av stadskollegiet).

### *Sekreterare.*

**Magnusson**, O. M. R., kamrerare (se sid. 141).

## **Ungdomskommittén.**

**Kom-  
mitté-  
er**

Den 20 september 1943 bemyndigade stadsfullmäktige stadskollegiet att tillsätta en kommitté för utredning angående vissa ungdoms-frågor, såsom åtgärder av socialvårdande karaktär för dem som sakna förmånen av ett ordnat föräldrahem, bostadsfrågan, arbetsanskaffning och andra åtgärder för arbetslös ungdom, stadens stöd åt de ideella ungdomsorganisationerna, in-rättande och utbyggnad av ungdomsgårdar, samordning av stadens, ungdomsrådens och de enskilda organisationernas ungdomsverksamhet, nöjeslivet m. fl. Kommittén har den 20 juni 1946 avgivit ett betänkande med förslag rörande ungdomens bostadsfråga, stöd åt den inflyttade ungdomen, ungdomens fritidsverksamhet och samordning av åtgärder för ungdomens välfärd (Bih. 1946: nr 10).

Stadskollegiets val av ledamöter ägde rum den 14 oktober 1943 (kompletteringsval den 21 no-vember 1946). Med kommittén har adjungerats sekreteraren hos borgarrådet för socialroteln.

### *Ledamöter.*

**Forsberg**, K. W. G., kemigraf; **Henriksson**, T. H., sekreterare, stadsfullm.; **Hagberg**, H., ombuds-man; **Lund**, B. A., kyrkoherde, stadsfullm., vice ordf.; **Söderström**, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm.; **Sörenson**, J., förbundssekreterare<sup>1)</sup>; **Åstrand**, N., ombudsman, stadskolle-giets vice ordf., ordf.

### *Adjungerad ledamot.*

**Anderson**, K. E. H., borgarrådssekreterare (se sid. 100).

### *Sekreterare.*

**Sundberg**, E. D., tf. sekreterare (se sid. 113).

## **Delegerade för utredning angående centraliserad upphandling för sjukhus- och anstaltsförvaltningarna.**

Stadskollegiet beslöt den 9 februari 1944 uppdraga åt två delegerade att med biträde av intendenten hos sjukhusdirektionen verkställa ut-redning angående centraliserad upphandling för sjukhus- och anstaltsförvaltningarna samt att fram-lägga det förslag till organisationsändring för förvaltningarna, vartill utredningen kan giva an-ledning.

Val av delegerade ägde rum samma dag.

Kommittén har i mars 1945 avgivit förslag till centralisering av upphandlingsväsendet. (Bih. 1945: nr 16.)

<sup>1)</sup> Såsom ersättare för förbundssekreterare Sörenson har utsetts **Wiklund**, S. A. D., tf. byråinspektör, stadsfullm.



## Kommitté-Delegerade.

**Lindberg, N. O.**, disponent; **Wahlbärj, J.**, borgarråd, stadsfullm., sammankallande.

### Sakkunnigt biträde.

**Lindström, E. L. A.**, intendent (se sid. 370).

## Kommittén för utredning rörande specialiserad upphandling för Stockholms stads förvaltningar.

I anslutning till ett av den kommunala organisationskommittén den 4 mars 1940 väckt förslag att stadens nämnder skulle lämna sin medverkan till genomförandet av viss ordning för specialiserad upphandling inom kommunalförvaltningen beslöt stadskollegiet den 26 oktober 1944 att tillsätta en kommitté för utredning av berörda spörsmål. Enligt de för kommittén lämnade direktiven skall den hava att undersöka dels de upphandlingsordningar, som för närvarande tillämpas inom stadens förvaltningar, dels ock de förrädsordningar och det räkningsförfarande, som i samband härmed tillämpas. Principiellt bör eftersträvas att erhålla en enhetlig upphandlingsordning inom förvaltningarna, så långt detta är möjligt. Vidare bör utredas frågan om lämpligheten och omfattningen av en obligatoriskt företagen specialiserad centralupphandling. Därest sådan finnes möjlig att genomföra, skall särskilda regler och bestämmelser för densamma utarbetas. Kommittén har att etablera kontakt med de av stadskollegiet tillsatta delegerade för utredning angående centralisering av sjukhusens, fattigvårdsförvaltningarnas och barnhemmens upphandling. — Enligt särskild föreskrift skall stadskollegiets ordförande vara kommitténs ordförande.

Kommittén beräknar att avsluta sitt arbete under första halvåret 1948.

Stadskollegiets val av ledamöter ägde rum den 26 oktober 1944 (kompletteringsval den 14 juni 1945).

### Ledamöter.

**Ericson, E. Hj.**, intendent; **von Heland, H. C. S.**, kanslichef; **Johansson, Erik G.**, f. d. förbunds-kassör, stadskollegiets ordf.; **Stenrot, J. A. T.**, intendent, sek.r.; **Trana, E. A.**, e. o. inköpschef.

## Teaterbyggnadskommittén.

Den 19 juni 1944 bemyndigade stadsfullmäktige stadskollegiet — i anledning av motion, väckt den 17 december 1943 av herrar Gustav Johansson och Knut Olsson — att tillsätta sju kommitteer för att utreda frågan om uppförande av en modern stadsteater i Stockholm. Kommittén tillsattes av stadskollegiet den 21 december 1944. I samband härmed beslöt kol-

legiet bemyndiga kommittén att utse sekreterare och att anlita erforderlig utomstående sakkunskap.

Kommittén har behandlat och tagit preliminär ståndpunkt till frågan om den blivande stadsteaterns förläggning och utformning. För kommitténs räkning hava sakkunniga utarbetat ett förslag till program för en arkitektävlan om teaterbyggnaden.

I syfte att lösa frågan om rayonteater i Stockholm har kommittén i skrivelse till folkskoledirektionen den 31 oktober 1945 hemställt, att aulorna i planerade läroverksbyggnader i Bromma, Enskede och Brännkyrka måtte utrustas med scener av sådan storlek och utformning, att riksteaterns större program skulle kunna uppföras på dem.

### Ledamöter.

**Anderson, Carl Albert**, direktör, stadsfullm.:s ordf., vice ordf.; **Ewerlöf, f. Löwenadler, Elsa H. E. J.**, fru; **Larsson, Oscar E.**, f. d. borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Olsson, Knut M. G.**, redaktör, stadsfullm.:s 2:e vice ordf.; **Rydh Munk af Rosenschöld, Hanna**, fil. d.r.; **Ström, O. F.**, skriftställare; **Styrman, G. A.**, verkst. direktör, stadsfullm.

### Sekreterare.

**Beyer, C. N. T.**, redaktör.

## 1944 års kommunala tandvårdsutredning.

I samband med framläggandet av förslag rörande folktandvårdens ordnande i Stockholm för skolbarn (Utl. 1944: nr 210) uppdrog stadskollegiet den 9 juni 1944 åt sjukhusdirektionen och direktionen för Eastmaninstitutet att skyndsamt överarbeta ett av hälsovårdsnämndens tandvårdskommitté den 13 juni 1939 avgivet förslag i vad det avsåg folktandvård för förskolbarn och vuxna samt företaga den ytterligare utredning i ärendet, som härvid kunde påfordras. På initiativ av sjukhusdirektionen har en särskild kommitté tillsatts, vari även folkskoledirektionen och barnavårdsnämnden blivit representerade. Kommittén har antagit namnet 1944 års kommunala tandvårdsutredning. Utredningen har även bemyndigats att företräda staden vid ifrågakommande förhandlingar med av staten utsedda sakkunniga för tandläkarundervisnings organisation rörande folktandvårdens ordnande i samband med tandläkarutbildningen.

Utredningen har den 23 september 1947 avgivit förslag till folktandvård i Stockholm, i vad avser tandvård för förskolbarn och vuxna (se Bih. 1947: nr 56).

Val till ledamöter i kommittén förrättades av sjukhusdirektionen den 23 augusti 1944 (kompletteringsval den 23 oktober 1946), av Eastmandirektionen den 14 september 1944, av



folkskoledirektionen den 20 september 1944 och av barnavårdsnämnden den 12 september 1944 (kompletteringsval den 1 april 1947).

### Ledamöter.

**Anderson**, Knut Hj., kontorschef, stadsfullm., **Karlsson**, Victor E., f. d. borgarråd, stadsfullm., **Mårtens**, G. H. M., borgarråd, stadsfullm., ordf. (utsedda av sjukhusdirektionen); **Linder**, N. H. H., hamudirektör, **Wollin**, E. G. A., direktör (utsedda av direktionen över Eastmaninstitutet); **Steenberg**, K. J. E., folkskolinspektör, stadsfullm., **Strandberg**, S. O., skolöverstandsläkare (utsedda av folkskoledirektionen); **Franzén**, H. P. M., motör (utsedd av barnavårdsnämnden).

### Adjungerad ledamot.

**Lindström**, f. Boström, Margit I., fru, stadsfullm.

### Sekreterare.

**Ramberg**, H., byråsekreterare i medicinalstyrelsen.

## 1945 års markkommission.

Genom beslut den 26 januari 1945 förklarade k. m:t sig vilja medverka vid tillsättandet av en för staten och Stockholms stad gemensam kommission med uppgift att i enlighet med av chefen för kommunikationsdepartementet till statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden samma dag angivna riktlinjer utföra undersökningar och föra förhandlingar rörande mellan staten och staden föreliggande markfrågor samt att inkomma med de förslag, till vilka undersökningarna och förhandlingarna kunde föranleda.

Kommissionen består av en av k. m:t utsedd ordförande samt nio ledamöter, fyra utsedda av chefen för kommunikationsdepartementet och fem av stadskollegiet. Kollegiets senaste val av ledamöter ägde rum den 24 oktober 1946.

Kommissionen har avgivit förslag till avtal om vissa markfrågor dels rörande Konradsbergs- och Mariebergsområdena (Utl. 1946: nr 205) dels rörande upplåtelse av Bromma flygfält till kronan och Ladugårdsgårde till staden m. m. (Bih. 1946: nr 61; Utl. 1946: nr 334), dels rörande ändring av stadsplanen för vissa delar av Staden Mellan Broarna och Södermalm i och för åstadkommande av förbättring av trafikförhållandena mellan Normalm och Södermalm (Utl. 1947: nr 310), dels ock rörande förvärv till staden från kronan av mark inom Kaknäsområdet och å Långholmen (Utl. 1948: nr 79).

### Ordförande.

**Nothin**, T. K. V., överståthållare.

### Ledamöter.

**Heiding**, G. A., godsägare, **Leo**, H. V., generaldirektör, **Malmberg**, O. H., generaldirektör, **Ward**, K. S. V., redaktör (utsedda av chefen för kommunikationsdepartementet); **Berglund**,

H. J., borgarråd, **Göransson**, K. Harald, borgarråd, stadsfullm., **Höglund**, C. Z. K., borgarråd, stadsfullm., **Larsson**, Yngve G. R., fil. dr., stadsfullm., **Persson**, S. E., borgarråd, stadsfullm. (utsedda av stadskollegiet).

**Kommittéer**

### Sekreterare.

**Joachimsson**, N., revisionssekreterare.

## Stadskollegiets lönekommitté.

### Klara Södra Kyrkogata 11, C.

Stadskollegiet beslöt den 29 juni 1945 att utse en kommitté av sju personer för en allsidig översyn av stadens löneväsen med bemyndigande för kommittén att tillkalla den expertis, som kunde befinnas erforderlig.

Lönekommittén har den 19 september 1947 avlämnat sitt betänkande del I (Bih. 1947: nr 9) med förslag till nytt allmänt tjänstereglemente för Stockholms kommunalstyrelse. Den 19 december 1947 hava stadsfullmäktige beslutit antaga nämnda förslag i den utformning detsamma erhållit genom stadskollegiets Utl. 1947: nr 475. Lönekommittén har vidare den 16 januari 1948 avlämnat sitt betänkande del II (Bih. 1948: nr 9) med förslag om tjänstereglementets tillämplighet på uppboresverkens, polisväsendets m. fl. tjänstemän, vilket förslag stadsfullmäktige för sin del antagit den 22 mars 1948. Kommittén har inom sig utsett särskilda förhandlingsdelegerade.

Val av ledamöter ägde rum den 29 juni 1945 (kompletteringsval den 16, 24 och 31 oktober 1946).

### Ledamöter.

**Eurén**, A. R., journalist, stadsfullm.; **Göransson**, C. Gustaf E., ombudsman, stadsfullm.; **Ossbahr**, C. P., protokollssekreterare, vice ordf.; **Svanberg**, A. Lisa, försäkringstjänsteman, stadsfullm.; **Söderström**, f. Hagberg, Vera M., fru, stadsfullm.; **Twengström**, A. J., tf. byråchef, stadsfullm.; en vakant.

### Kanslichef.

**von Heland**, H. C. S.; t. 11 02 15.

### Sekreterare.

**Grünberger**, S.; t. 21 71 65; **Romberg**, N. W. A.; t. 20 46 75; **Stålbo**, B.; t. 20 14 45; **Westmar**, A. E. R.; t. 21 40 58.

### Registrator.

**Gruvfält**, f. Gaebehl, Britt-Ingrid; t. 11 02 35.

### Sakkunnige.

**Naucier**, K. E. H., fondkamrerare; t. 11 02 34; **Norberg**, R. E., statskommissarie.

## Kommitténs förhandlingsdelegerade.

**von Heland**, H. C. S.; **Twengström**, A. J.; en vakant.



## Kommittéer

### Abortkommittén.

Den 23 maj 1945 beslöt stadsfullmäktige bl. a. uppdraga åt stadskollegiet att för abortfrågans fortsatta behandling tillsätta en kommitté på förslagsvis sju personer, vilka skulle representera sjukhusdirektionen, barnavårdsnämnden och fattigvårdsnämnden samt den särskilda sakkunskapen på området. Kommitténs arbetsuppgifter skulle enligt förslag vara följande: att följa abortfrågans utveckling och studera verkningarna av de åtgärder, som med anledning av betänkanget kunna komma att vidtagas samt föreslå nya åtgärder, att taga initiativ till och handlägga ärenden rörande den upplysningsverksamhet bland allmänheten och läkare, som förutsättes skola etableras, att i övrigt vara rådgivande och sammanhållande organ för de strävanden, som från olika håll göras för abortfrågans lösning samt att handlägga de ärenden, som av stadskollegiet kunna komma att anföras densamma.

I enlighet härmed beslöt stadskollegiet den 30 augusti 1945 att tillsätta ifrågakvarande kommitté samt att ledamöternas antal däri skulle vara sju. Den 27 november 1947 beslöt stadskollegiet utöka antalet ledamöter till åtta.

Stadskollegiets val av ledamöter ägde rum den 8 november 1945 (kompletteringsval den 27 november 1947).

#### Ledamöter.

**Ander**, f. Eriksson, Elsa S., fru, stadsfullm.; **Carlson**, f. Olsson, Elna S. E., fru, stadsfullm.; **Höjer**, f. Dahl, T. Signe E., fru; **Inghe**, P. G., extra socialläkare, ordf.; **Lund**, B. A., kyrkoherde, stadsfullm.; **Malmroth**, f. Herlitz, Elsa, fru, stadsfullm., vice ordf.; **Nordlund**, Elsa-Brita, med. lic.; **Westberg**, S. V., med. dr.

#### Sekreterare.

**Lundin**, E. F., extra sekreterare (se sid. 100).

### Granskningskommittén för 1945 års bostadsräkning.

Kommittén, rörande vars uppdrag och sammansättning hänvisas till 1947 års kommunalkalender, avgav den 3 december 1947 redogörelse för verksamheten och hade därmed slutfört sitt uppdrag.

### Kommittén för ordnande av riksdagshusets omgivning (1945 års Helgeandsholmskommitté).

Sedan fullmäktige i riksgäldskontoret i skrivelse den 25 oktober 1945 till stadskollegiet anhållit att kollegiet ville utse två ledamöter i en kommitté för utredning av frågan om ord-

nande av riksdagshusets omgivningar beslöt stadskollegiet den 22 november 1945 att bifalla denna anhållan.

Stadskollegiets val av stadens representanter i kommittén ägde rum sistnämnda dag.

#### Ledamöter.

**Hjorth**, R., byggnadsråd, **Leo**, H. V., generaldirektör, **Lindqvist**, A. A., riksgäldsfullmäktig, **Magnusson**, K. H., riksgäldsfullmäktig, **Sandberg**, F. E., riksgäldsdirektör, **Skoglund**, J. M., riksdagsman, **Åkerberg**, O. H., redaktör, **Örne**, A. E., f. d. generaldirektör (utsedda av fullmäktige i riksgäldskontoret); **Höglund**, C. Z. K., borgarråd, stadsfullm., **Larsson**, Yngve G. R., fil. dr., stadsfullm. (utsedda av stadskollegiet).

#### Sekreterare.

**Björklöw**, T. E. E., byråsekreterare i riksgäldskontoret.

### Kommittén för förhandlingar med förorterna i regionplanefrågor m. m.

Med anledning av en av dåvarande borgarrådet Yngve Larsson den 7 december 1945 upprättad promemoria angående samarbete i planeringshänseende mellan Stockholm och vissa förortskommuner beslöt stadskollegiet den 10 januari 1946, i anslutning till borgarrådsberedningens förslag i ärendet den 4 januari samma år, uppdrogs åt borgarråden ävensom tre av stadskollegiet utsedda representanter att med ett lämpligt urval av Stockholms grannkommuner upptaga förhandlingar om utvidgning av det pågående generalplanarbetet (se sid. 157) till ett regionplanearbete, omfattande såväl Stockholms stad som dess förortsområde.

Stadskollegiets val av representanter ägde rum den 10 januari 1946 (kompletteringsval den 2 oktober och den 20 november 1947).

#### Ledamöter.

**Berglund**, H. J., borgarråd; **Grandien**, A., redaktör, stadsfullm.; **Göransson**, K. Harald, borgarråd, stadsfullm.; **Höglund**, C. Z. K., borgarråd, stadsfullm.; **Johansson**, Erik G., f. d. förbundskassör, stadskollegiets ordf.; **Larsson**, Yngve G. R., fil. dr., stadsfullm.; **Mårtens**, G. H. M., borgarråd, stadsfullm.; **Olsson**, Knut M. G., redaktör, stadsfullm.s 2:e vice ordf.; **Persson**, S. E., borgarråd, stadsfullm.; **Tomson**, R. V., borgarråd, stadsfullm.; **Wahlbärj**, J., borgarråd, stadsfullm.; en vakant.

### 1946 års samlingslokalkommitté.

Den 15 april 1946 fattade stadsfullmäktige beslut om olika åtgärder syftande till att förbättra tillgången på samlingslokaler för förenings-



verksamhet (Utl. 1946: nr 109). Beslutet innefattade uppdrag åt stadskollegiet, att utse en kommitté, bestående av representanter för olika av samlingslokalfrågan berörda nämnder samt enskilda organisationer, med uppgift att verkställa en fortsatt allsidig undersökning angående behovet av samlingslokaler i olika stadsdelar och framlägga för frågans lösning erforderliga byggnadsförslag ävensom utreda frågan om ett permanent organ för hithörande ärenden.

Stadskollegiets val av ledamöter ägde rum den 2 maj 1946 (fyllnadsval den 20 november 1947).

### *Ledamöter.*

**Eurén**, A. R., journalist, stadsfullm.; **Henriksson**, T. H., sekreterare, stadsfullm.; **Johansson**, Erik G., f. d. förbundskassör, stadskollegiets ordf., ordf.; **Kollberg**, f. Lagerheim-Lager, Gurli M., fru, stadsfullm.; **Lund**, B. A., kyrkoherde, stadsfullm.; **Månsson**, O. P., instruktör, stadsfullm.; **Petersson**, A. Gunnar, redaktör, stadsfullm.; **Vanner**, O. A., redaktör.

### *Sekreterare.*

**Hörlén**, S. I., borgarrädssekreterare (se sid. 99).

## Polishusbyggnadskommittén.

Efter hemställan från överståthållarämbetet beslöt stadskollegiet den 13 juni 1946 förklara sig villigt att utse tre representanter för att med underståthållaren Wahlbäck såsom representant för ämbetet verkställa utredning angående vissa lokalfrågor för rannsakningsfängelset och kriminalpolisen. Stadskollegiet beslöt därjämte att hos överståthållarämbetet anhålla, att utredningen skulle utvidgas till att jämväl avse undersökning huruvida rannsakningsfängelset kunde nedläggas.

Stadens representanter i kommittén utsågos av stadskollegiet den 21 juni 1946.

Stadsfullmäktige beslöt den 17 februari 1947 godkänna ett av kommittén utarbetat förslag till avtal mellan staden och fångvårdsstyrelsen (Utl. 1947: nr 57), vilket innebär nedläggande av rannsakningsfängelset samt rannsakningsfångarnas överflyttning till statlig fångvårdsanstalt (se sid. 72).

### *Ledamöter.*

**Wahlbäck**, J. M., underståthållare (utsedd av överståthållarämbetet); **Elsin**, P. E., tf. kanslichef, **Karlöf**, E. A., stadsadvokat, en vakant (utsedda av stadskollegiet).

### *Sekreterare.*

**Blomqvist**, C. G., byråsekreterare (se sid. 7).

## Sinnesslövärdskommittén.

**Kommittéer**

På förslag av borgarrådet Wahlbärj beslöt stadskollegiet den 31 oktober 1946 dels att tillsätta en kommitté för utredning angående sinnesslövärdens ordnande, dels ock att välja sju ledamöter i samma kommitté. Den 28 november 1946 beslöt stadskollegiet vidare att godkänna upprättat förslag till riktlinjer för kommitténs arbete ävensom befullmäktiga kommittén att med sig adjungera erforderliga sakkunniga. Utredning rörande anordnande av en centralanstalt för bildbara, sinnesslöa barn pågår för närvarande.

Stadskollegiets val av ledamöter ägde rum den 31 oktober 1946.

### *Ledamöter.*

**Hagström**, f. Svensson, Anna M., riksstudiedare, stadsfullm.; **Hermansson**, f. Johansson, Agnes E., folkskollärarinna; **Kollberg**, f. Lagerheim-Lager, Gurli M., fru, stadsfullm.; **Malmquist**, B. A. C., annonschef, stadsfullm.; **Robinson**, S. N. A., typograf, stadsfullm.; **Tomson**, R. V., borgarråd, stadsfullm., vice ordf.; **Wahlbärj**, J., borgarråd, stadsfullm., ordf.

### *Sekreterare.*

**Edvall**, N. G. F., tf. extra direktörsassistent (se sid. 222); **Jacobsson**, C. M., aktuarie (se sid. 220).

## Nöjesparkkommittén.

Stadsfullmäktige beslöt den 18 februari 1946 till besvarande av väckt motion (M:n 1944: nr 51) att bemyndiga stadskollegiet att tillsätta en kommitté för utredning angående möjligheterna av att anordna en nöjespark i kommunal regi med särskilt beaktande av frågan om Långholmens disponerande för detta ändamål. (Utl. 1946: nr 70.)

I enlighet härmed och på förslag av borgarrådet Tomson beslöt stadskollegiet den 31 oktober 1946 att tillsätta en kommitté av sju personer för utredning av frågan om en nöjespark i kommunal regi. Stadskollegiets val av ledamöter ägde rum samma dag (kompletteringsval den 20 februari och 20 november 1947).

Den 24 april 1947 beslöt stadskollegiet uppdraga åt kommittén att verkställa utredning rörande nöjesparkfrågan i dess helhet.

### *Ledamöter.*

**Carlsson**, Carl Walfrid, direktör, stadsfullm.; **Ek**, V. E., sekreterare, stadsfullm., ordf.; **Froste**, f. Melander, Margit S., fru, stadsfullm.; **Karlsson**, Hans G. B., tjänsteman, stadsfullm.; **Kollberg**, f. Lagerheim-Lager, Gurli M., fru, stadsfullm.; **Nyqvist**, S. G. B., verkst. direktör, stadsfullm.; **Tiderman**, G. E. F., murare, stadsfullm.

### *Sekreterare.*

**Almgren**, E. V., borgarrädssekreterare (se sid. 100).



## Kommittén för partiellt arbetsföra i Stockholm.

I enlighet med hemställan av borgarrådet Wahlbärj beslöt stadskollegiet den 21 november 1946 att tillsätta en kommitté, bestående av, förutom borgarråden för socialroteln och sjukvårdsroteln, representanter för fattigvårdsnämnden, arbetslöshetsnämnden, pensionsnämndsdelegerade, centraldispensären och arbetsförmedlingens arbetsberedningskontor med uppdrag att senast inom ett år framlägga utredning rörande de partiellt arbetsföras problem enligt i huvudsak de riktlinjer, som angavs i en av föredragande borgarrådet den 11 november 1946 dagtecknad promemoria.

Stadskollegiets val av ledamöter ägde rum samma dag.

### Ledamöter.

**Ericsson, G. A. R.**, byråinspektör (för arbetsberedningskontoret); **Gentz, C. M. A.**, överläkare (för centraldispensären); **Helin, M. S.**, verkst. direktör, verkställande ledamot (för arbetslöshetsnämnden); **Mårtens, G. H. M.**, borgarråd, stadsfullm.; **Sandberg, C. M. G.**, e. o. förste assistent (för pensionsnämndsdelegerade); **Wahlbärj, J.**, borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Wangson, O. R.**, tf. barnavårdsdirektör (för fattigvårdsnämnden).

### Sekreterare.

**Essén, E. R.**, extra intendent (se sid. 250).

### Socialteknisk expert.

**Cederström, C. Hj.**, chefsarkitekt (se sid. 353).

## Stadskollegiets mässhallskommitté.

I enlighet med förslag av borgarrådet Göransson beslöt stadskollegiet den 5 december 1946 att tillsätta en kommitté med uppgift att verkställa en förutsättningslös utredning om uppförande genom kommunens försorg av en kongress-, mäss- och idrottshall.

Stadskollegiets val av ledamöter ägde rum samma dag.

### Ledamöter.

**Aastrup, N. G. E.**, vice verkst. direktör, stadsfullm.; **Anderson, Carl Albert**, direktör, stadsfullm.; ordf., ordf.; **Berglund, H. J.**, borgarråd; **Eurén, A. R.**, journalist, stadsfullm.; **Göransson, K. Harald**, borgarråd, stadsfullm.

### Sekreterare.

**Dahlén, S. G.**, tf. borgarrådssekreterare (se sid. 205); **Martin, J. H.**, e. o. stadsplanesekreterare (se sid. 156).

**Betr. Handelskammarens mässnämnd**, se sid. 535.

## Kommittén för utredning av frågan om kommunala bostadstillägg åt behövande folkpensionärer.

Kommittén, rörande vars uppdrag och sammansättning hänvisas till 1947 års kommunalkalender, har avgivit betänkanden dels den 27 maj 1947 (Bih. 1947: nr 15), dels ock den 21 november 1947 (Bih. 1947: nr 75) och har därmed slutfört sitt uppdrag.

## Stadskollegiets magistratskommitté.

I enlighet med förslag av borgarrådet Höglund beslöt stadskollegiet den 19 december 1946 att tillsätta en kommitté för utredning rörande ändrad organisation av magistraten och rådhusrätten, poliskammaren och åklagarmyndigheten m. m. ävensom med dessa organisations-spörsmål sammanhängande lokalfrågor. Den ifrågavarande utredningen har betingats dels av föreliggande förslag angående definitiv uppdelning av överståthållarämbetet efter länsstyrelse och magistratsuppgifter, dels ock av den beslutade rättegångsreformen, som trädde i kraft den 1 januari 1948.

I samband härmed beslöt stadskollegiet vidare anmoda kommittén att överväga, huruvida och i vad mån kommittén lämpligen i samband med fullgörandet av sitt uppdrag jämväl borde verkställa utredning rörande ändrad organisation av exekutionsväsendet i Stockholm.

Kommittén avgav i juni 1947 betänkande, del I, med utredning och förslag rörande ändrad organisation av rådhusrätten och magistraten samt av åklagarväsendet m. m. (Bih. 1947: nr 10) samt vidare i november 1947 förslag till provisorisk organisation av kansli- och stads-tjänarpersonal vid magistraten, rådhusrätten och förmyndarkammaren (Bih. 1947: nr 71, bilaga 1). Kommittén avser, att hos stadskollegiet an-hålla att till annat lämpligt organ få överlämna återstoden av sitt utredningsuppdrag.

Stadskollegiets val av ledamöter ägde rum den 19 december 1946 och 3 juli 1947.

### Ledamöter.

**Elsin, P. E.**, tf. kanslichef; **Helin, M. S.**, verkst. direktör; **Höglund, C. Z. K.**, borgarråd, stadsfullm.; **Mehr, H. J. L.**, finanssekreterare; **Öman, I.**, direktör för statistiska kontoret.

### Sekreterare.

**Elsin, P. E.**, tf. kanslichef (se ovan och sid. 46).

### Biträdande sekreterare.

**Svenonius, K.-H. E.**, e. o. byråsekreterare hos överstyrelsen för yrkesutbildning.



## Kommittén för utredning om inrättande av en kommunal inköpscentral för upphandling av byggnadsmaterial m. m.

I enlighet med hemställan av borgarrådet Persson beslöt stadskollegiet den 22 maj 1947 att tillsätta en kommitté för undersökning av förutsättningarna för inrättande av en kommunal inköpscentral med uppgift att såväl inom landet som på den internationella marknaden upphandla byggnadsmaterial samt för utredning i vad mån det vore möjligt att med stadens medverkan vidtaga åtgärder i syfte att främja produktionen av byggnadsmaterial. Stadskollegiet har den 17 mars 1948 utvidgat utredningens uppgift till att jämväl omfatta vissa andra frågor rörande åtgärder för byggnadskostnadernas nedbringande.

Stadskollegiet har vidare uppdragit åt borgarrådsberedningen (se sid. 96) att fungera som sådan kommitté, med befogenhet för beredningen att för utredningens verkställande tillkalla erforderliga experter samt att anställa särskild sekreterare.

### *Sekreterare.*

Hemper, S. E. O., borgarrådssekreterare.

## Kommittén för kioskhandelns ordnande.

Vid sammanträde den 11 september 1947 beslöt stadskollegiet i enlighet med hemställan av borgarrådet Berglund att tillsätta en kommitté för utredning rörande kioskhandelns ordnande.

Stadskollegiets val av ledamöter i kommittén ägde rum den 29 januari 1948.

### *Ledamöter.*

Carlsson, Carl Walfrid, direktör, stadsfullm.; Ekholm, O. G. A., manufakturhandlare, stadsfullm.; Hallström, K. L. F., tjänsteman; Johansson, Erik G., f. d. förbundskassör, stadskollegiets ordf.; Karlsson, G. Verner, förste stationsbiträde, stadsfullm.; Malmquist, B. A. C., annonschef, stadsfullm.; Westerdahl, N. A. E., disponent.

## Delegerade för revision av avtal rörande stadens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården.

Den 14 mars 1947 fastställde k. m:t avtal mellan k. m:t och kronan samt Stockholms stad

beträffande verksamheten vid stadens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården under tiden den 1 juli 1945—30 juni 1950. I en av överståthållarämbetet med skrivelse den 27 oktober 1947 överlämnad framställning har stadskollegiet anhängit, att förhandlingar måtte upptagas rörande revision av nämnda avtal, ävensom meddelat, att stadskollegiet för sin del utsett förhandlingsdelegerade.

Stadskollegiets val av delegerade ägde rum den 27 oktober 1947.

### *Delegerade.*

Hartmann, J. L., journalist, stadsfullm., Lindquist, C. G. A., aktuarie, stadsfullm., Mehr, Hj. L., finanssekreterare, Wahlbärj, J., borgarråd, stadsfullm., ordf., Wangson, O. R., tf. barnavårdsdirektör (utsedda av stadskollegiet); Eriksson, G. T., byråchef, Klackenborg, O. H., expeditionschef, Montell, J. E. O., expeditionschef (utsedda av k. m:t).

### *Sekreterare.*

Johnsson, N. O., byråsekreterare hos socialstyrelsen.

## Kommittén för utredning angående hamnens utbyggnad m. m.

I enlighet med hemställan av borgarrådet Göransson beslöt stadskollegiet den 22 januari 1948 att tillsätta en kommitté för utredning av frågan om hamnens utbyggnad och därmed sammanhängande spörsmål. Stadskollegiet beslöt vidare, att kommittén skulle utgöras av åtta ledamöter.

Stadskollegiets val av ledamöter i kommittén ägde rum den 22 januari 1948.

### *Ledamöter.*

Aastrup, N. G. E., vice verkst. direktör, stadsfullm.; Anderson, Carl Albert, direktör, stadsfullm.; Göransson, K. Harald, borgarråd, stadsfullm.; Höglund, C. Z. K., borgarråd, stadsfullm., ordf.; Johansson, Erik G., f. d. förbundskassör, stadskollegiets ordf.; Larsson, Yngve G. R., fil. d.r., stadsfullm.; Olsson, Knut M. G., redaktör, stadsfullm.; 2:e vice ordf.; Robinsons, S. N. A., typograf, stadsfullm.

### *Huvudsekreterare.*

Kristensson, F., docent vid handelshögskolan.

### *Sekreterare.*

Svenonius, K.-H. E., e. o. byråsekreterare hos överstyrelsen för yrkesutbildning.

Ang. Hamnstyrelsens taxekommitté, se sid. 199.

Kom-  
mitté-  
er



**Sam-  
ver-  
kan  
med  
grann-  
kom-  
muner** Institutioner för samverkan mellan Stockholms  
stad och närliggande kommuner.

**Styrelsen för bron Värtan—Lidingö.**

(Lidingöbrostyrelsen.)

*Postadress: postbox 4012, Stockholm 4  
(postgirokonto nr 1748); t. 62 54 51; bro-  
förvaltningens verkst. ledamot (se nedan)  
t. 44 06 80, 65 08 80; expeditionstid: 10,30  
—12.*

Lidingöbron har uppförts jämlikt ett år 1916 mellan Stockholms stadsfullmäktige och dåvarande Lidingö köpings kommunalfullmäktige ingånget avtal. Rörande den fortsatta förvaltningen av bron hava städerna Stockholm och Lidingö den 9 och 17 februari 1948 ingått nytt avtal. Broanläggningen är anordnad såsom ett särskilt, från vardera kommunens förvaltning i övrigt skilt ekonomiskt företag.

Kostnaderna för broanläggningen, vilka uppgingo till ca 10,9 milj. kr., hava bestritts med av Stockholms stad upplånade medel. Till amortering och förräntning av dessa lånemedel skola i första hand användas den del av broanläggningens inkomster, som ej erfordras för brons underhåll och drift. Ansvar för låne- medlens amortering och förräntning, i den mån broinkomsterna ej räcka till, är lika fördelat mellan båda parterna upp till ett belopp av 4,5 milj. kr., under det att ansvaret för amortering och förräntning av överskjutande lånebelopp åvilar endast Lidingö stad. Till amorteringen av sistnämnda lånebelopp hava vissa större markägare i Lidingö stad förbundit sig att bidraga med en avgift av 4 % av köpeskillingen vid gjorda försäljningar<sup>1)</sup> (under 30 år från brons öppnande), dock högst 5 milj. kr. Bron invigdes den 20 maj 1925.

Under år 1946 har beslut fattats om borttagande av broavgifterna vid Lidingöbron. I samband härmed hava städerna Stockholm och Lidingö tillerkänts statsbidrag till förräntning av byggnadslånen.

Den 9 och 17 februari 1948 har nytt avtal ingåtts mellan städerna Stockholm och Lidingö angående den fortsatta förvaltningen av broanläggningen.

Broanläggningens drift är anförtrodd åt en brostyrelse, bestående av en ordförande, utsedd för ett år i sänder av k. m:t, samt sex ledamöter, valda för fyra år, hälften av Stock-

holms stadsfullmäktige och hälften av Lidingö stadsfullmäktige. Från vardera kommunen utses två suppleanter. Brostyrelsen är beslutför, när minst fem äro i styrelsen tillstädes. Brostyrelse enligt dessa bestämmelser utses första gången fr. o. m. den 1 januari 1949. Intill dess skall den tidigare brostyrelsen med tolv ledamöter tjänstgöra.

Den omedelbara verkställigheten av brostyrelsens beslut och det närmaste inscendat över anläggningens drift utövas av en särskild broförvaltning, bestående av en ordförande och en representant för vardera kommunen.

Brostyrelsens förvaltning och räkenskaper granskas årligen av två revisorer, av vilka vardera kommunen senast i december månad utser en jämte suppleant för denne att vara revisor under det därpå följande året.

Senaste val till styrelsen (för åren 1945—1948) förrättades av Stockholms stadsfullmäktige den 4 december 1944 (fyllnadsval den 8 december 1947) och av Lidingö stadsfullmäktige den 18 december 1944. Stockholms stadsfullmäktiges senaste val av revisor ägde rum den 8 december 1947.

*Författningar.* Avtal mellan Stockholms stad och Lidingö [köping] om utförande av en broanläggning över Lilla Värtan mellan Ropsten och Lidingön samt om dess förvaltning, godkänt av Stockholms stadsfullmäktige 16 okt. och av Lidingö kommunalfullmäktige 6 nov. 1916, med tillägg och ändr. Avtal mellan städerna Stockholm och Lidingö angående den fortsatta förvaltningen av broanläggningen över Lilla Värtan mellan Ropsten och Lidingö 9 och 17 febr. 1948 (Utl. 1947: nr 474). Instruktion för Lidingöbroförvaltningen, antagen av Lidingöbrostyrelsen 16 mars 1926, med tillägg 30 mars 1928. Borttagande av broavgifterna vid Lidingöbron m. m. (Kf 1946: nr 29).

**Lidingöbrostyrelsens ledamöter.**

*Ordförande*

(utsedd av k. m:t).

Jonsson, G., f. d. överdirektör.

*Av Stockholms stadsfullmäktige  
utsedda ledamöter.*

\*Ahlén, Anders E., civilingenjör, stadsfullm.;  
\*Andersson, J. Eric, spårvägsman; \*Aronsson,

<sup>1)</sup> Markägareavgifterna uppgingo år 1947 till 4,765:48 kr.



G. A., köpman; \*Jansson, G. H., överingenjör;  
\*Larsson, L. J., sjökapten; \*Sundin, T. W.,  
tullpackhusförman, stadsfullm.

*Suppleanter:* \*Agrenius, G. B., civilingenjör,  
stadsfullm.; \*Håkansson, E. A. F., tjänste-  
man; \*Johansson, B. E., ombudsman; \*Lind-  
blad, T. A., civilingenjör.

*Av Lidingö stadsfullmäktige ut-  
sedda ledamöter.<sup>1)</sup>*

\*Lindkvist, E., ingenjör; \*Markman, A. F., förste  
sekreterare; \*Nilsson, G., bageriarbetare; \*Nor-  
lin, E., civilingenjör, professor; \*Schlyter, R.  
O. O., överdirektör; \*Skärman, E. H., bygg-  
nadschef.

*Suppleanter:* \*Dalén, G., direktör; \*Karlsson,  
E., tjänsteman; \*Söderberg, R., gasverksarbe-  
tare; \*Wallinder, O., folkskollärare.  
Sekreterare: Malm, F., f. d. byråchef.

### Broförrvaltning.

Jonsson, G., f. d. överdirektör, ordf. Schlyter,  
R. O. O., överdirektör, verkst. led.; Jansson,  
G. H., överingenjör.  
Bromästare: Nordgren, G.

*Av Stockholms stadsfullmäktige  
utsedd revisor*

(för år 1948).

Jacobson, P., kontorschef, stadsfullm.

*Suppleant:* Robinsson, S. N. A., typograf,  
stadsfullm.

*Övrig revisor<sup>1)</sup>*

(utsedd av Lidingö stadsfullmäktige).

Dahlgren, F., auktoriserad revisor.

*Suppleant:* Gustavsson, G., ingenjör.

Sam-  
ver-  
kan  
med  
grann-  
kom-  
muner

<sup>1)</sup> Ej i denna egenskap upptagna i kalenderns personalavdelning.



